

371.3331

ค 142 7

3 3

การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

อันเกิดจากการพิจารณาการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก

กับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

ปริญญานิพนธ์

ของ

สถาพร สาธุการ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

มีนาคม 2527

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178273

๒๕๖ ๗ ก 2535

การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

อันเกิดจากการพิจารณาการวัดผลแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็ก

กับการวัดผลแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่

บทคัดย่อ

ของ

สถาพร สาธุการ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๒๕๒๗

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ เปรียบเทียบผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทน ในการจำของนัก เรียนชั้นประถมปีที่ ๕ อัน เกิดจากการฟังรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ โดยบทสนทนาเขียนขึ้นจาก เนื้อหาในกลุ่มวิชาสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องการใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ชั้นประถมปีที่ ๕ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นสามตอน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากนัก เรียนชั้นประถมปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ จำนวน ๒๑๔ คน ของโรงเรียนวัดคูยาง โดยผ่านการทดสอบการได้ยินแล้วคัดเลือกมา ๘๐ คน จากนั้นแบ่งเป็น กลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มละ ๔๐ คน แล้วดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มทดลอง ก (R_1) ฟัง รายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก กลุ่มทดลอง ข (R_2) ฟัง รายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ เมื่อฟังจบแต่ละตอนแล้วให้ทำ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแต่ละตอนจนครบสามตอนแล้ว นำคะแนน เฉลี่ยจากทั้งสามตอนของ แต่ละคนมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ t -test เพื่อ เปรียบเทียบผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย และความคงทนในการจำของ แต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

๑. ผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนัก เรียนที่ เรียนจากการฟังรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของ เด็ก กับนัก เรียนที่ เรียนจากการฟังรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ความคงทนในการจำของนัก เรียนที่ เรียนจากการฟังรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับนัก เรียนที่ เรียนจากการฟังรายการวิทยุการ สอนแบบบทสนทนาที่ ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARATIVE STUDY OF PRATHOM V PUPILS' COGNITIVE LEARNING AND RETENTION
FROM LISTENING TO CHILDREN'S DIALOGUE AND ADULT'S DIALOGUE
INSTRUCTIONAL RADIO PROGRAMME

AN ABSTRACT

BY

STHAPORN SATHUGARN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March 1984

The purpose of this study was to compare the Prathom V pupils' cognitive learning and retention from listening to children's dialogue and adult's dialogue instructional radio programme of which dialogue written from the contents in the Life's Experience Promotion group of subjects on the topic of the uses of spared time for family and self benefit: Class Prathom V. The contents were divided into three subtopics.

The sample was taken from 214 Prathom V pupils of Wat Khu Yang School in academic year B.E. 2526. They were collected by hearing test the sample comprised 60 pupils divided into two experimental groups, 30 pupils in each group. The experimental proceeded by the R_1 experimental group listened to the children's dialogue instructional radio programme. The R_2 experimental group listened to the adult's dialogue instructional radio programme. After the pupils had finished each subtopic, they were given the tests constructed by the researcher. The mean scores were than analyzed statistically by t-test to compare the cognitive learning and retention in each group.

The findings were as follow,

1. The cognitive learning of pupil which studied from listening to children's dialogue and adult's dialogue instructional radio programme, were not significantly different.

2. The retention of pupil which studied from listening to children's dialogue and adult's dialogue instructional radio programme, were not significantly different.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้นจน
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

ดร. วรรณประธาน
กรรมการ

ดร. วรรณประธาน
กรรมการ

เกษม วัฒนกุล กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ขม ภูมิภาค และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เข้มทะวงษ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม ที่ให้ความช่วยเหลือในการใช้เครื่องทดสอบการไต่ขึ้น และขอขอบคุณ คุณพูนศักดิ์ ฐิธิปรีชา ที่ช่วยเหลือในการทดสอบการไต่ขึ้นของนัก เรียงน

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและคณะครู โรงเรียนวัดคูยาง ที่ให้ความช่วยเหลือและความสะดวกอย่างดียิ่ง ในการดำเนินการทดลองวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณติลก ญาณสุภาพ ที่ให้ความช่วยเหลือในการบันทึกเสียง และ คุณสมศรี งามอาจ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารต่าง ๆ

คุณตาและป้าโยชนใด ๆ ที่อาจมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอตอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณของพ่อและแม่ที่ช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สถาพร สาธุการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบ เขตของการศึกษาค้นคว้า	8
คานิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับวิทย์ทางการศึกษาและรายการสนทนา	11
เอกสาร เกี่ยวกับ เสียงในการพูดสนทนา	26
เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับการฟัง	29
งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับสำนวนคำบรรยาย	33
เอกสาร เกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยา	35
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	38
3 วิธีดำเนินการทดลอง	39
การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	41
การดำเนินการทดลอง	45
สถิติที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	51
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	51
กลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	52
การดำเนินการทดลอง	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สรุปผลการวิจัย	53
อภิปรายผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	64

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการวิจัย .	40
2 แสดงค่าความเชื่อมั่นและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของแบบทดสอบ	44
3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียน กลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) .	49
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคงทนในการจำของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข)	50
5 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ฉบับที่ 1	66
6 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ฉบับที่ 2	67
7 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ฉบับที่ 3	68

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครือข่ายที่ 2
เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2523 - 2527	3
2	แสดงแบบทดสอบการได้ยิน	125

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 ที่กล่าวว่า "ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น ดำรงตนเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตามแผนการศึกษา 2520 ให้แล้วเสร็จ และมุ่งเร่งการฝึกอบรมครูประจำการ การผลิตและการกระจายแบบ เรียงน คู่มืออุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถึงมือครูและผู้บริหารอย่างกว้างขวาง ทั้งถึง และทันเวลา" (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 - 2529 50 - 51) ในส่วนของการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทย รัฐบาลทุกสมัยเห็นความสำคัญของสื่อมวลชนเพื่อการศึกษาโดยได้แถลงเป็นนโยบายของรัฐบาลว่า จะให้ความสำคัญแก่งานด้านนี้ ในบรรดาสื่อมวลชนทุกแขนง นอกจากสิ่งพิมพ์แล้ว วิทยุ และโทรทัศน์เป็นสิ่งที่สำคัญในการถ่ายทอดสาระต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน โดยเฉพาะวิทยุเป็นสื่อที่สามารถไปถึงประชาชนได้ทั่วทั้งประเทศ อีกทั้งวิทยุเป็นสื่อที่ใช้ค่าใช้จ่ายในการลงทุนดำเนินงาน และการรับฟังถูก (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ไม่มีเลขหน้า) ประกอบกับรัฐบาลเองได้มีการวางแผนเอาไว้ เรียกว่า แผนวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2513 โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่จะช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตได้เป็นสุขและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ (ชม ภูมิภาค 2520 394) จะเห็นได้ว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่รัฐบาลเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ในประเทศไทย เองมีสถานีวิทยุกระจายเสียงรวมถึง ²⁵²² (246) สถานี ถ้ารวมเอาสถานีวิทยุกระจายเสียงเฉพาะกิจในราชการกองทัพบกอีกประมาณ 12 สถานีรวมด้วยก็จะเป็น 258 สถานี ในจำนวนนี้มีสถานีของกรมประชาสัมพันธ์ 71 สถานี และของกระทรวงศึกษาธิการ 3 สถานี ที่ได้จัดให้มีรายการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งยังไม่เป็นที่เพียงพอกับความต้องการและไม่สามารถครอบคลุมพื้นที่ทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย (คณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้วยเหตุดังกล่าวในต้นปี พ.ศ. 2522 คณะรัฐมนตรีจึงได้อนุมัติในหลักการให้ดำเนินการ จัดตั้งสถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครื่องข่าย 2 เพื่อการศึกษา โดยกำหนดโครงการ ให้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2527 (นิสิตปริญญาโทสาขาศึกษาศาสาตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524 : 29) สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครื่องข่าย 2 เพื่อการศึกษานี้ มีโครงการจัดตั้งในจังหวัดต่าง ๆ 11 จังหวัด (ดูภาพประกอบ 1) คือที่ กรุงเทพมหานคร ขอนแก่น อุบลราชธานี จันทบุรี ระนอง กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา นครสวรรค์ ลำปาง และแม่ฮ่องสอน โดยให้กรุงเทพมหานคร เป็นสถานีแม่ข่าย เมื่อดำเนินการตามโครงการเสร็จสามารถส่งกระจายเสียงได้ครบทั้ง 11 สถานีแล้ว จะมีประสิทธิภาพการกระจายเสียงครอบคลุมได้ถึงร้อยละ 90 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด โครงการนี้ จะเสร็จสิ้นและสามารถส่งกระจายเสียงได้สมบูรณ์ในต้นปี พ.ศ. 2527 โดยมีจุดประสงค์ที่สำคัญ เป็นอันดับแรกก็คือ เพื่อให้การศึกษาในระบบโรงเรียน โดยจัดทำรายการวิทยุเพื่อ เป็นเครื่องมือ ในการให้การศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้โดยให้มีเนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลการสอน และกลวิธีการสอน เป็นบริการที่จัดส่งให้ถึงห้องเรียน ตัวครู ผู้สอน และ นักเรียน (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา 2526 : 54) โดยมีศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตและการเสนอรายการ โดยได้รับการแบ่งสรร เวลาในการออกรายการเพื่อการศึกษาในโรงเรียนสัปดาห์ละ 25½ ชั่วโมง (กรมประชาสัมพันธ์ 2526 : 5) โดยมีลักษณะเนื้อหาโดยทั่วไปตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ วิชาต่าง ๆ ดังนี้ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ชุดบูรณาการ ชุดประสบการณ์ชีวิต ชุดสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชุดการงานพื้นฐานอาชีพ ดนตรีและนาฏศิลป์ แนะนำวิชาชีพ ภาษาอังกฤษ (กรมประชาสัมพันธ์ 2526 ไม่มีเลขหน้า)

ในสหรัฐอเมริกา ได้จัดบทเรียนทางวิทยุกระจายเสียงในวิชาดนตรี หน้าที่พลเมือง เหตุการณ์ปัจจุบัน ศิลปะ และการแนะนำอาชีพสำหรับประชาชนในวัยต่าง ๆ บทเรียนที่จัด ทางวิทยุกระจายเสียงได้ผลดีที่สุดในระดับประถมศึกษา

ในประเทศออสเตรเลีย มีองค์การที่จัดบทเรียนทางวิทยุประจำ วิชาที่จัด คือ สุขศึกษา ชีววิทยา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วรรณคดี ดนตรี แนะนำอาชีพ หน้าที่พลเมือง และ ธรรมชาติศึกษา

ภาพประกอบ 1 แสดงโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครือข่าย
 ที่ 2 เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2523 - 2527

ในประเทศอินเดีย มีการจัดบทเรียนวิทยุหลายวิชา เช่น วิชาวรรณคดี วิชาภูมิศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 17)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า วิทยุเป็นสื่อการสอนที่ยอมรับว่ามีประโยชน์ต่อการศึกษาในระบบโรงเรียน ในฐานะที่วิทยุเป็นสื่อการสอนจุดประสงค์ใหญ่ของการใช้สื่อการสอนมุ่งที่จะให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านให้มากที่สุด แต่สื่อที่จะใช้ได้ผลดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ด้าน คือ วิธีการในการใช้หรือการนำเสนอสื่อในการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญ ดังที่ เสรี กสิมพา (เสรี กสิมพา 2521 17) ได้ให้ความเห็นว่าไม่ว่าสื่อการสอนจะสามารถเข้าใจชวนให้ตื่นเต้น เพียงใดก็ตาม แต่หากการนำเสนอไม่ดีพอแล้วสื่อนั้นก็ไม่สามารถช่วยถ่ายทอดเรื่องราวได้ดังที่หวังไว้เลย และองค์ประกอบที่สำคัญมากอีกด้านคือ การผลิตสื่อ ซึ่งผู้ผลิตจะต้องทราบว่าจะมีตัวแปรอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น ในการผลิตรายการวิทยุจะต้องคำนึงถึงรายละเอียดของตัวแปรทางด้านการผลิตและทางด้านผู้เรียน แต่การผลิตบทเรียนทางวิทยุทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ต่างก็จัดในหลายเนื้อหาวิชา แล้วแต่จะเห็นสมควรหรือความสำคัญ และในแต่ละเนื้อหาวิชาของแต่ละบทเรียนในประเทศต่าง ๆ ก็จัดบทเรียนทางวิทยุออกมาในรูปแบบของรายการต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 10 แบบ (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 80) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บทเรียนที่องค์การ ABC ของออสเตรเลีย จัดอยู่นั้น จากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนได้ให้ความเห็นว่า แบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) นั้นจะได้ผลมากหากผู้บรรยายมีความชำนาญทางการพูดวิทยุประกอบ และลักษณะบทเรียนมีคุณค่าน่าสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 23)

บทเรียนวิทยุที่องค์การ AIR ของอินเดีย สวมมากใช้บทกระจายเสียงแบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) โดยเจ้าหน้าที่ให้ความคิดเห็นว่า ผลิตได้ง่าย และรวดเร็ว แบบอื่น ๆ ก็มีใช้บ้าง เช่น บทละคร แบบสนทนา แบบเล่านิทาน เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 26)

ประเทศซามัวตะวันตก (Western Samoa) รายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก มักจะเป็นรายการเพลงสลับด้วยการสนทนา (Dialogue) สั้น ๆ

ในสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการใช้รูปแบบของรายการวิทยุโรงเรียนให้เหมาะสมกับ
เนื้อหาวิชานั้นอยู่ในดุลพินิจของผู้จัดรายการ แบบที่นิยมใช้กันมากในสหรัฐอเมริกา คือ แบบ
สัมภาษณ์ แบบสนทนา แบบบทละคร แบบบรรยาย และแบบการโต้ตอบ (กระทรวงศึกษาธิการ
2503 19)

วิทยุโรงเรียนในประเทศไทย การใช้รูปแบบของรายการอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ
การผลิตรายการ แบบที่นิยมใช้มาก คือ แบบละคร ตอนโดยตรง บรรยายและสนทนาแบบสัมภาษณ์

โครงการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยุกระจายเสียงของการศึกษาผู้ใหญ่ รายการเรื่องนำรู้
ออกอากาศที่สถานีวิทยุกระจายเสียง ปชส 8 (วิทยุการเกษตร) ใช้ลักษณะของรายการที่ออกอากาศ
คือ บรรยายความรู้ประกอบดนตรี บทสนทนา แบบสัมภาษณ์ อภิปราย ละคร

จากตัวอย่างที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดรูปแบบรายการนั้นไม่ได้คำนึงถึงตัวแปรด้าน
การผลิตรายการและทางด้านผู้เรียน ส่วนใหญ่มักจะคำนึงถึงความสะดวกในการผลิต ความ
เหมาะสมกับเนื้อหา และขึ้นอยู่กับความชำนาญของผู้ผลิตรายการเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะมีการวิจัย
ค้นคว้าเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ แต่ผลที่ได้ก็ไม่สามารถระบุชัดได้ว่า
รูปแบบใดส่งผลต่อการเรียนได้มากกว่ากัน แต่จากการสำรวจผลในการใช้รูปแบบรายการวิทยุ
โรงเรียนในสหรัฐอเมริกา นักการศึกษาในสหรัฐอเมริกาสรุปลความเห็นพ้องกันว่า แบบการละครนั้น
เหมาะกับเด็กชั้นสูง สำหรับเด็กเล็กควรใช้แบบบรรยายล้วน (Straight Talk) หรือแบบสนทนา
(Dialogue) ก็ได้ผลดีเหมือนกัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 19) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเอา
แบบสนทนา (Dialogue) มาเป็นรูปแบบการผลิตรายการ เพราะรายการวิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่
มักจัดในระดับประถมศึกษา เพื่อฝึกทักษะการฟังให้กับผู้เรียนในวัยนี้

สมิท (Smith. 1973 : 64) ได้อ้างถึงความสำคัญของการสอนฟังของ Central
New York School Study Council ไว้ดังนี้

1. เด็กในชั้นประถมเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ โดยการฟัง ถ้าเราสอนฟังโดยตรง
เราก็จะพัฒนาคุณภาพของการเรียน

2 เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้โดยตรงทันทีจากการฟัง ได้ดีกว่าการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ นี้ยังไม่มีทักษะการอ่าน

3 การฟังเป็นวิธีการที่ดีที่จะสอนเด็กเรียนซ้ำ แต่เด็กเรียนซ้ำมิได้หมายความว่า จะต้องด้อยในการฟังไปด้วย

และความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้นมีความสัมพันธ์ต่อกัน และกันอย่างมาก จีการพัฒนาดำดับชั้น จากการฟังมาเป็นการพูด การอ่าน และเขียนตามลำดับ ลักษณะของการลำดับการพัฒนานี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาของเด็กในระดับประถมศึกษา (Chayanlayodhin, 1960 . 217)

การศึกษาค้นคว้าวิจัย ได้คำนึงถึงการจัดรายละเอียดหัวประเด็นการผลิตสื่อ คือ รายการวิทยุแบบบทสนทนาและทางด้านผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนมากที่สุด โดยให้คำนึงถึงเหตุผลทางด้านทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยาในการดำเนินการผลิตรายการ

ทฤษฎีการสื่อสารเป็นเหตุผลสำคัญที่จะสนับสนุนการศึกษาค้นคว้านี้ โดยมีหลักการที่ว่า การสื่อสารจะได้ผลดีต่อเมื่อผู้สื่อสารกับผู้รับสาร มีพื้นฐานร่วมกันในด้านทักษะในการสื่อสาร มีทัศนคติเรื่องราวที่จะสื่อสารคล้ายคลึงกัน มีความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่สื่อสาร อยู่ในระดับเดียวกัน และอยู่ในสังคมที่มีสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ทฤษฎีการสื่อสารยังชี้ให้เห็นว่า มนุษย์ย่อมแตกต่างกันในด้านการสื่อสารและสภาพของสิ่งเร้าประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับการสื่อสาร คือ แนวการเสนอเนื้อเรื่อง (Style) (Wiman and Meierhery. 1969 268)

หลักจิตวิทยาก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่ง ที่สนับสนุนการศึกษาค้นคว้านี้ โดยหลักการทั่วไปที่ว่า คนที่อยู่ในวัยเดียวกันย่อมมีความสนใจ ความสามารถ และวุฒิภาวะอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน วุฒิภาวะของเด็กทางภาษาย่อมแตกต่างจากผู้ใหญ่ และการใช้ภาษาเป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่ต้องอาศัย วุฒิภาวะและประสบการณ์ (Andress. 1960 : 339) โดยเฉพาะเด็กในวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กมีอายุระหว่าง 8 - 13 ปี วัยนี้เป็รับที่ผู้ใหญ่มีส่วนเข้าถึงโลกของเด็กได้ไม่น้อยที่สุด

เด็กจะมีโลกของตัวเองระหว่างเพื่อนมักเรียนด้วยกัน (นวดศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ

2515 143)

จากการวิจัยและทฤษฎี ตลอดจนหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดความคิดว่าเพื่อให้การใช้
วิทยุกระจายเสียงเป็นอุปกรณ์การสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่รัฐบาลได้ เห็น
ความสำคัญ ควรมีการศึกษาตัวแปรด้านสื่อเกี่ยวกับการผลิตรายการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะ
ของผู้เรียนตามทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยา โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้รายการวิทยุการสอน
แบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ เพื่อดูผลว่าแบบใดจะส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย
และความคงทนในการจำของผู้เรียนได้มากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลิตรายการ
วิทยุ การสอนแบบบทสนทนา ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคงทนในการจำอันเกิดจากการฟังรายการวิทยุ
การสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา
ที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคงทนในการจำอันเกิดจากการฟังรายการวิทยุ
การสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา
ที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ผู้ผลิตรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา

ได้ทราบแนวทางการผลิตรายการเพื่อเสนอเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของบทเรียน ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนมากที่สุด

๒ ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้ทรัพยากรกระจายเสียงเพื่อเป็นสื่อการสอนให้มากยิ่งขึ้น

๓ ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อาจใช้เป็นแนวทางในการผลิตรายการวิทยุการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่จะเสนอเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑ กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ โรงเรียนวัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๘๐ คน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๓๐ คน ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ ๑ ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก

กลุ่มทดลองที่ ๒ ศึกษาจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

๒ เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองอยู่ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๒๑

๓ บทสนทนาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นบทสนทนา ๒ คน ระหว่างชายและหญิง และบทสนทนาทั้งสองรูปแบบจะมีเนื้อหาเหมือนกัน จะต่างกันที่เสียงและสำนวนเท่านั้น

๔ ตัวแปรที่ศึกษา

๔ ๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

๔ ๑ ๑ รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก

๔ ๑ ๒ รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

4 2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

4 2 1 ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Learning)

4 2 2 ความคงทนในการจำ (Retention)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ผลจากการวัดพฤติกรรมด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) หลังจากการฟังรายการวิทยุการสอน ซึ่งวัดได้เป็นคะแนน ด้วยแบบทดสอบชนิดปรนัยสี่ตัวเลือก ที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เพื่อวัดพฤติกรรมด้านความเข้าใจ ความจำ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำไปใช้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ทำการทดลองเพื่อหาความยากง่าย ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นแล้ว

2 ความคงทนในการจำ (Retention) หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคล ที่สามารถสะสมเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฟังรายการวิทยุการสอน แบบบทสนทนาทั้ง 2 แบบ และสามารถที่จะรื้อฟื้นถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการฟังไปแล้วได้ หลังจากที่ปล่อยช่วงเวลาผ่านไประยะหนึ่ง ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดให้เอาคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยหลังจากฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาไปแล้ว 2 สัปดาห์ นำมาเทียบกับการสอบครั้งแรก ผู้ที่ได้คะแนนในการสอบครั้งนี้ลดลงน้อย ถือว่ามีความคงทนในการจำสูง และผู้ที่ได้คะแนนในการสอบครั้งนี้ลดลงมาก ถือว่ามีความคงทนในการจำต่ำ

3 รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา (Dialogue) หมายถึง การเสนอรายการวิทยุการสอนด้วยเสียงของคนคุยกันระหว่างสองคน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ชาย 1 คน และหญิง 1 คน เพื่อให้ผู้ฟังได้ฟังในเรื่องที่น่าสนใจ และเป็นเรื่องที่ผู้สนทนามีความคิดเห็นตรงกัน มีความรู้เท่ากัน

4 เสียงของเด็ก หมายถึง เสียงของเด็กทั้งเด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุ 10 - 13 ปี และได้ผ่านการทดสอบเสียงจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

5. เสียงของผู้ใหญ่ หมายถึง เสียงของผู้ใหญ่ทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป แต่ไม่ใช่เสียงของคนมีอายุหรือคนแก่ และได้ผ่านการทดสอบเสียงจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

6. สำนวนของเด็ก หมายถึง ถ้อยคำสำนวนของเด็กที่ใช้สนทนาในรายการวิทยุการสอบแบบบทสนทนา ซึ่งได้ทดสอบแล้วว่า เป็นถ้อยคำสำนวนที่เด็กระดับอายุ 10 - 13 ปี ในจังหวัดกำแพงเพชร ชอบใช้อยู่เป็นประจำ

7. สำนวนของผู้ใหญ่ หมายถึง ถ้อยคำสำนวนของผู้ใหญ่ที่ใช้สนทนาในรายการวิทยุการสอบแบบบทสนทนา เขียนขึ้นโดยผู้วิจัย และได้ทดสอบแล้วว่า เป็นถ้อยคำสำนวนของผู้ใหญ่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิทย์ทางการศึกษาและรายการสนทนา
2. เอกสารเกี่ยวกับเสียงในการพูดสนทนา
3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการฟัง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับส่วนความบรรยาย
5. เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยา

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิทย์ทางการศึกษาและรายการสนทนา

ข้อดีและอิทธิพลของวิทย์

วิทย์กระจายเสียงมีลักษณะเฉพาะหลายประการอันมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้เป็นสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา อาทิเช่น (ชม ภูมิภาค 2520 : 18)

1. สะดวกในการสื่อสาร วิทย์กระจายเสียงมีความสามารถจะส่งความรู้ไปได้อย่างรวดเร็วถึงคนจำนวนมากในทุกส่วนของประเทศ ครูและผู้รับจะอยู่ห่างไกลกันก็ไม่ใช่ปัญหา สื่อสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายก็เหมือนกัน อยู่ต่อหน้ากัน ครูที่มีชื่อเสียงสามารถจะเป็นประโยชน์แก่คนจำนวนมากอยู่ในห้องรับแขกก็สามารถศึกษาเล่าเรียนได้

2. ความเป็นจริง (Sense of Reality) วิทย์กระจายเสียงสามารถที่จะเอาเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง คนจริง เข้ามาสู่ห้องเรียนได้ ซึ่งครูไม่สามารถจะทำได้

3. คุณสมบัติทางเทคนิค วิทย์กระจายเสียงสามารถใช้เทคนิคทางการจัดรายการที่จะสามารถทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้

4. ความทันกาล (Timeliness) เหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วิทย์สามารถนำความรู้ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สามารถทันเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นต่อห้องเรียนได้ จึงทำให้มีความสนใจสูง

ประสิทธิ์ ชุมพรเกรียงไกร (ประสิทธิ์ ชุมพรเกรียงไกร 2505 70) ได้ศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นักเขียนอาชีวศึกษาทั้งชายหญิงใช้เวลาว่างเพื่อการดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์และฟังวิทยุ เป็นอันดับแรก

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ (สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ 2506 241) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของวิทยุกระจายเสียงว่า วิทยุนอกจากจะเป็นสื่อสาธารณะอันมีอิทธิพลยิ่งแล้วยังเป็นเครื่องมือในการสอนในห้องเรียนที่สำคัญอันหนึ่ง ความเชื่อและระบอบนิยมของประชาชนนั้นได้จากวิทยุเป็นส่วนใหญ่

เกษม ศิริสัมพันธ์ (เกษม ศิริสัมพันธ์ 2507 65 - 66) ได้กล่าวว่า ทุกวันนี้หนังสือพิมพ์ที่ดี วิทยุที่ดี โทรทัศน์ที่ดี มีอิทธิพลเหนือจิตใจของประชาชน ความประพฤติบางอย่างของประชาชนถูกกำหนดชักจูงโดยไม่รู้สีกตัวจากสิ่งที่อ่านและฟังจากวิทยุหรือตัดสินใจไปดูภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ก็เพราะหนังสือพิมพ์วิจารณ์ว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดี ชอบดื่มน้ำอัดลมยี่ห้อหนึ่งก็เพราะเสียงโฆษณาทางวิทยุที่กรอกหูอยู่ทุกวัน จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนเหล่านี้เป็นแม่พิมพ์หล่อหลอมกรอบวัฒนธรรมของมวลชน

สุดา ชำรงโชติ (สุดา ชำรงโชติ 2509 154) ได้ศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่านักเรียนชายและหญิงได้รับอิทธิพลจากวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ ในชีวิตประจำวันของนักเรียนมากพอสมควร

อนันต์ธนา อังกินันท์ และ เกื้อกูล คุปรัตน์ (อนันต์ธนา อังกินันท์ และ เกื้อกูล คุปรัตน์ 2521 47) ได้กล่าวว่าวิทยุเป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดและเข้าถึงคนจำนวนมากที่สุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ที่ใดวิทยุก็สามารถส่งไปได้ถึง การรับฟัง ถ้าใช้ไฟฟ้าก็กินไฟฟ้าเพียงเล็กน้อย หรืออาจจะใช้ถ่านวิทยุ ก็ใช้เพียง 1 - 6 ก้อน ก็สามารถรับฟังได้แล้ว นอกจากนี้วิทยุยังมีอิทธิพลเหนือเด็กเป็นพิเศษ เช่น การเล่านิทาน และร้องเพลง ในการเรียนในห้องเรียนอาจใช้รายการจากทางสถานีวิทยุในส่วนที่เป็นรายการทางการศึกษามาใช้ประกอบการสอนของครูได้ จะช่วยให้บทเรียนของครูน่าสนใจขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (กรมประชาสัมพันธ์ 2525 ไม่มีเลขหน้า อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป. เอกสารหมายเลข 3) ได้สำรวจสภาพการรับฟังวิทยุโรงเรียน เมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ และได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมา 14,269 โรงเรียน โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ได้แสดงความคิดเห็นและความต้องการ จะใช้วิทยุโรงเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน ร้อยละ 93.45 ไม่ต้องการใช้ร้อยละ 6.55 เหตุผลของโรงเรียนที่ต้องการใช้ก็คือ วิทยุโรงเรียนช่วยให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้น และนักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น

วิชาที่นิยมจัดเป็นบทเรียนทางวิทยุกระจายเสียง

วิทยุโรงเรียนของประเทศอังกฤษ ไม่สอนวิชาใดวิชาหนึ่งติดต่อกันเป็นประจำ และวิชา ที่ไม่เหมาะสมกับการสอนทางวิทยุบางวิชา เช่น เลขคณิต ข้างไม่กี่ยกเว้น บางวิชาที่เลือกสอน เป็นบางแขนง เช่น ภาษาอังกฤษก็เลือกสอนเฉพาะวรรณคดี โดยไม่สอนหลักภาษา และมุ่งสอน เด็กระดับอายุ 13 - 14 ปี มากกว่าระดับอื่น ๆ

วิทยุโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา มุ่งสอนวิชาดนตรี หน้าที่พลเมือง เหตุการณ์ ปัจจุบัน ศิลปะ การแนะแนวอาชีพ เศรษฐวิทยา เป็นวิชากว้าง ๆ ฟังกันทั่ว ๆ ไป ส่วน วิชาเฉพาะมักเลือกสอนวรรณคดี ภาษาต่างประเทศ นาฏศิลป์ ธรรมชาติศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาคทดลอง และสังคมศึกษา สำหรับวัยของเด็กนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาทำเพื่อเด็กทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย แต่นักเรียนที่ได้ผลดีที่สุดก็คือ ระดับประถมศึกษา

วิทยุโรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย สอนวิชาที่จัดเป็นประจำ คือ วิชาสุขศึกษา ขั้วร้อง สังคมศึกษา วรรณคดี ดนตรี การแนะแนวอาชีพ ช่วงปัจจุบัน ภาษาฝรั่งเศส ธรรมชาติศึกษา สำหรับวัยของเด็กก็มุ่งที่เด็กวัย 8 - 13 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ 2509 15)

วิทยุโรงเรียนในประเทศไทย ได้จัดบทเรียนทางวิทยุในระดับประถมศึกษา วิชากลุ่มทักษะ มี คณิตศาสตร์ ป.1 - ป.3 ภาษาไทย ป.1 - ป.6 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป.1 - ป.6 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ป.3 - ป.6 และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีศิลปศึกษา ป.3 - ป.6 จริยศึกษา ป.3 - ป.6 พลศึกษา ป.1 - ป.6 ดนตรีนาฏศิลป์ ป.1 - ป.6 และกลุ่มประสบการณ์

พิเศษ ภาษาอังกฤษ ป.5 - ป.6 ส่วนระดับมัธยมศึกษา มีวิชา ภาษาอังกฤษ ม.1 - ม.3
 และแนวอาชีพ ม.3 - ม.6 (กระทรวงศึกษาธิการ 2528 ไม่มีเลขหน้า)

รูปแบบของรายการวิทยุ

ในการจัดทำบทกระจายเสียงนั้น ย่อมต้องคำนึงถึงเนื้อหาและความสนใจของผู้ฟัง จึงได้มีการดัดแปลงปรับปรุงบทกระจายเสียงเป็นแบบต่าง ๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในวงการได้สังเกตพิจารณาว่า แบบอย่างนั้น ๆ มีดีอย่างนั้น และแบบเช่นนั้นเหมาะกับเรื่องอย่างนั้น เทาที่รวบรวมได้มีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 80 - 103)

1. แบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) เป็นบทกระจายเสียงที่มีแต่คำพูดบรรยายตลอด ใช้คนเพียงคนเดียว เฉพาะผู้พูด ได้เนื้อหามาก ใช้เวลาน้อย
2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีความชำนาญในทางหนึ่งทางใดมาสัมภาษณ์ออกอากาศ อาจเป็นคนเดียวหรือสองคนก็ได้ ไม่มีการรายละเอียดให้
3. แบบอภิปรายเป็นคณะหรือโต๊ะกลม (Panel or Round Table) เป็นแบบที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความคิดเห็นในหลายแง่มุม ผู้เข้าอภิปรายต้องมีความรู้หรือความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นการแลกเปลี่ยนทัศนะ
4. แบบบันทึกเหตุการณ์จริง (Actuality or On-the-spot) เป็นการถ่ายทอดหรือบันทึกเสียงจากสถานที่แหล่งเกิดของเหตุการณ์
5. แบบแข่งขันตอบปัญหา (Quiz Bee) เป็นการตั้งคำถามให้ผู้เข้าร่วมรายการเป็นผู้ตอบ เป็นปัญหาที่เหมาะสมหรือเกี่ยวข้องกับผู้ฟัง
6. แลกเปลี่ยนปัญหาหรือโต้วาที (Forum or Debate) เป็นแบบที่จัดให้มีประธานหรือผู้ดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมรายการใช้เหตุผลโต้แย้ง เพื่อให้เกิดความคิดและพิจารณาเหตุผล และขยายข้อเท็จจริงหลายแง่มุม
7. แบบการละคร (Dramatization) เป็นแบบการแสดงด้วยเสียงคน เสียงดนตรี เสียงประกอบ ให้เกิดภาพพจน์ในความคิดของผู้ฟังถึงเรื่องราวที่ดำเนินไป

8. แบบสาธิต (Demonstration) เป็นแบบเรียนทางวิทยุที่ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมตามบทกระจายเสียงขณะที่กำลังรับฟัง บางครั้งผู้ฟังต้องใช้อุปกรณ์ประกอบด้วยในขณะที่รับฟังรายการ บางครั้งหยุดเป็นช่วง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้กระทำ

9 แบบดนตรี (Music) มีหลายลักษณะ

9.1 ใช้ดนตรีประกอบบทเรียน เพียงเพื่อสร้างอารมณ์ให้พลัดพลิน ชวนสนใจในตัวบทเรียนเท่านั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

9.2 ใช้ดนตรีประกอบบทเรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ในท้องเรียน โดยเฉพาะเสียงที่ทำเป็นแบบละคร

9.3 เป็นตัวบทเรียนให้เด็กฝึกการสนนิมทางดนตรี

9.4 เป็นตัวบทเรียนที่มุ่งให้เด็กแสดงลีลาท่าทางไปตามจังหวะ

9.5 เป็นตัวบทเรียนที่มุ่งให้เด็กร้องตาม

10 แบบห้องเรียนจำลอง (Classroom Pick-up) เป็นลักษณะการถ่ายทอดเสียงจากห้องเรียนที่มีครูกำลังสอนนักเรียนตามปกติ

นอกจากการแบ่งรูปแบบของรายการดังกล่าวแล้ว อุฬาร เนืองจันงค์ (อุฬาร เนืองจันงค์ 2508 30 - 218) ยังแบ่งรูปแบบของรายการวิทยุที่ต่างออกไปเพิ่มจากที่กล่าวแล้ว คือ

1. รายการสนทนา (Dialogue) เป็นการสนทนาโต้ตอบระหว่างคนสองคน (บางกรณีก็อาจมากกว่าสองคน) แสดงความคิดเห็นไปทางเดียวกัน มีบทรายละเอียดที่เขียนขึ้นอย่างชำนาญ

2 รายการแบบแม็กกาซีน (Magazine Programme) เป็นการรวบรวมคำสัมภาษณ์ของหลายแบบหลายเรื่องจากบุคคลหลาย ๆ คน มาต่อไว้ในรายการเดียวกัน

3. รายการสารคดี (Feature) เป็นการเล่าเรื่อง ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน เ้าอารมณ์ และโน้มน้าวจิตใจ

4 รายการเพลง เป็นการเสนอเพลงเฉลี่ย 35 เปอร์เซ็นต์ และเวลาที่เหลือก็สลับด้วย ข่าว ความรู้ หรือบทความ

รูปแบบรายการวิทยุทางการศึกษาที่นิยมจัด

จากบทเรียนทางวิทยุที่องค์การ ABC ของออสเตรเลียจัดอยู่นั้นจากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียน เจ้าหน้าที่วิทยุเหล่านั้นให้ความเห็นว่า แบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) นั้น จะได้ผลมาก หากผู้บรรยายมีความชำนาญทางการพูดวิทยุประกอบ ลักษณะของบทเรียนมีคุณค่า น่าสนใจ และบทเรียนชนิดที่让孩子们มีส่วนร่วมในกิจกรรมจะได้ผลดีที่สุด สำหรับเด็กเล็ก ๆ โดยเฉพาะวิชาขับร้อง และขับร้องประกอบเดินรำท่าทา (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 23)

ส่วนองค์การ AIR ของอินเดีย ส่วนมากใช้บทกระจายเสียงแบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) โดยเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า ผลดีได้ง่าย และรวดเร็ว แบบพอลีกเพลงอื่น ๆ ก็มีใช้บ้าง เช่น วิชาวรรณคดี ใช้แบบอ่านและแบบบรรยายประกอบแบบเล่านิทานและบทละคร วิชาประวัติศาสตร์ ใช้แบบการละครและเล่าเรื่อง วิชาภูมิศาสตร์ ใช้แบบบรรยายเป็นเรื่องทัศนอาจรและแบบสนทนา วิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปนิยมใช้แบบการละครและการเล่าเรื่อง สุขวิทยาและอนามัย ใช้แบบพูดบรรยาย สังคมศึกษาใช้แบบสนทนาและอภิปราย ขาวภายในประเทศและนอกประเทศ ปกติใช้แบบพูดบรรยายล้วน (Straight Talk) (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 26)

วิทยุโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการใช้รูปแบบของรายการให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น อยู่ในดุลพินิจของผู้จัดหารายการ แบบที่นิยมใช้กันมากในสหรัฐอเมริกา คือ แบบสัมภาษณ์แบบสนทนา แบบบทละคร แบบบรรยาย และแบบการโต้ตอบ (Forum-type) และจากการสำรวจผลนักรการศึกษาในสหรัฐอเมริกา สรุปความเห็นพ้องกันว่า แบบการละครนั้นเหมาะกับเด็กชั้นสูง สำหรับเด็กเล็กควรใช้แบบบรรยายล้วน (Straight Talk) หรือแบบสนทนา (Dialogue) ก็ได้ผลดีเหมือนกัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2503 19)

วิทยุโรงเรียนในประเทศไทย การใช้รูปแบบของรายการที่นิยมจัดนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการการผลิตรายการ แบบที่นิยมใช้ คือ แบบละคร สอนโดยตรง บรรยายและสนทนาแบบสัมภาษณ์

โครงการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยุกระจายเสียงของการศึกษาผู้ใหญ่ รายการเรื่องน่ารู้ ออกอากาศที่สถานีวิทยุกระจายเสียง ปชส 8 (วิทยุการเกษตร) มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้

สาระประโยชน์ ตลอดจนข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ และผู้ฟังทั่วไป ใช้ลักษณะของรายการที่ออกอากาศ คือ บรรยายความรู้ประกอบดนตรี บทสนทนา แบบสัมภาษณ์ อภิปรายละคร ในเนื้อหากฎหมาย การทากิน การเกษตร เศรษฐกิจ และการอนามัย (กระทรวงศึกษาธิการ 2509 49)

ในประเทศซามัวตะวันตก (Western Samoa) รายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก มักจะเป็นรายการเพลงสลับด้วยการสนทนา (Dialogue) สั้น ๆ

ระยะเวลาการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา

ระยะเวลาการจัดรายการวิทยุนั้นมีผู้นิยมจัดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2509 20 - 30)

องค์การ ABC ของออสเตรเลีย นิยมจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษาโดยใช้ช่วงเวลาไม่เกิน 15 นาที จะดึงดูดความสนใจของเด็กที่มีอายุระหว่าง 10 - 14 ปีได้ดี แต่ถ้าเป็นรายการที่ให้เด็กมีกิจกรรมร่วมด้วย ก็ใช้เวลานานขึ้นเป็น 20 - 30 นาที

วิทยุเพื่อการศึกษาของประเทศไทย จัดรายการโดยปกติจะใช้เวลา 10 - 15 นาที ยกเว้นรายการดนตรีอาจถึง 30 นาที

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ (สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ 2508 247) กล่าวไว้ว่า รายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับชั้นประถมศึกษา ไม่ควรใช้เวลาเกิน 15 นาที

เอกสารเกี่ยวกับรายการสนทนา (Dialogue)

ปกติในชีวิตประจำวันของคนนั้น จะต้องมีการสนทนาปราศรัยกันในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่อง ความเป็นอยู่ สภาพของสังคม เหตุการณ์บ้านเมือง แล้วแต่ว่าจะสนใจเรื่องใด และในวงสนทนานั้นก็อาจจะมียุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จนถึงกลุ่มใหญ่ ซึ่งแต่ละคนจะมีแนวความคิดเห็นความรู้เข้าใจต่างกัน ดังนั้น ในการสนทนาจึงอาจมีทั้งการเห็นด้วยและขัดแย้งคละเคล้ากันไป นอกจากนั้นยังมีบุคคลที่สมัครเป็นผู้ฟังการสนทนาเพียงอย่างเดียว โดยไม่ร่วมวงด้วย ดังนั้น เพื่อนำรูปแบบการสนทนามาใช้ในการผลิตรายการวิทยุ จึงควรยึดแนวทางหรือวิธีการสนทนาในชีวิตประจำวัน ด้วย (จารุดิษฐ์ มุสิกพงษ์ และคนอื่น ๆ ม ป ป 1)

รายการสนทนา (Dialogue) ก็คือการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 4 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงของรายการ จุดประสงค์ของรายการ สนทนาทางวิทยุกระจายเสียงก็เพื่อให้ผู้ฟังได้มีโอกาสฟังทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ และข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รับผิดชอบ ชำนาญการหรือผู้ที่มีความสนใจเรื่องต่าง ๆ ที่จะหยิบยกขึ้นมา เป็นหัวข้อสนทนาแต่ละครั้ง โดยผู้ฟังจะได้ความรู้เพิ่มขึ้น และเกิดแนวคิดที่จะนำมาใช้ในชีวิตได้

รายการสนทนาโดยมากจะมีความยาวของรายการ 15 - 30 นาที รายการสนทนานั้น เป็นการคุยกันระหว่างคนสองคน เพื่อให้ผู้ฟัง ฟังในเรื่องที่น่าสนใจ และเป็นเรื่องที่คู่สนทนามี ความคิดตรงกัน มีความรู้เท่ากันหรือเป็นการสนทนาระหว่างเจ้าหน้าที่สถานีกับผู้มีความรู้เรื่องนั้น โดยเฉพาะ เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นโดยตรง หรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น หรือ มีผลต่อเหตุการณ์หรือเรื่องนั้น ดังนั้นการสนทนาอาจจะมี 2 แบบ คือ

1 คู่สนทนามีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ พอกัน สนทนากัน

2 เจ้าหน้าที่สนทนากับผู้รู้หรือผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น (ชม ภูมิภาค 2620

137 - 138)

อุฬาร เมืองจันทบุรี (อุฬาร เมืองจันทบุรี 2520 58) พูดถึงรายการสนทนา (Dialogue) ว่า รายการสนทนาหรือการสัมภาษณ์ได้ตอบ เจ้าหน้าที่ของสถานีจะทำหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์แบบนี้ตามปกติไม่มียกเว้นให้พูด แต่จะมีบันทึกหัวข้อสำคัญ ๆ ไว้ย่อ ๆ เท่านั้น เว้นแต่บางครั้งจำเป็นจะต้องทราบอย่างละเอียดไว้ให้ในกรณีเช่นนี้เราไม่เรียกว่า บทรายการสัมภาษณ์ แต่เรียกว่า บทสนทนา

รายการสนทนา (Dialogue) ที่ใช้วิทยุกระจายเสียงเป็นรายการที่น่าสนใจ และมีผู้นิยม ฟังกันมาก เพราะการเสนอรายการมีเสียงพูดได้ตอบ มีความแปลกใหม่ ผู้ฟังนอกจากจะได้รับความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ข้อคิดเห็น ขาวสาร แล้วยังเกิดความสนุกสนานต่อเสียงการสนทนาของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รับผิดชอบชำนาญการ หรือผู้ที่มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะหยิบยกขึ้นมาเป็น หัวข้อสนทนาแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นไปตามหลักจิตวิทยาที่ว่า . มนุษย์ชอบฟังผู้อื่นคุยกัน หากการเสนอ รายการสนทนา (Dialogue) ได้มีการเตรียมงานไว้เป็นอย่างดีแล้ว ย่อมจะได้รับความสนใจจากผู้ฟังเป็นอย่างดี

บทสนทนา (Dialogue) หมายถึง การสนทนาโต้ตอบกันระหว่างคน 2 คน แต่เรื่อง การพูดที่มีบทสนทนานี้อาจจะทำได้อีกหลายวิธี แทนที่จะเป็นเพียง 2 คน ก็อาจเป็น 3 - 4 หรือ 5 คนก็ได้ และถ้าหากทำได้เช่นนั้นก็ทำให้รายการน่าฟังยิ่งขึ้น บทสนทนาบางทีอาจจะนำมา ว่าเป็นบทละครก็ได้ บทสนทนา (Dialogue) นี้เป็นวิธีที่มีประโยชน์ สำหรับรายการเสนอ เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้ แต่ก็จะต้องเขียนขึ้นอย่างชำนาญ เพื่อให้ผู้ฟังมีความรู้สึกเหมือนกับว่า ตนกำลังรับฟังการสนทนาอยู่จริง ๆ ไม่ใช่กำลังฟัง การอบรมสั่งสอน (อุฬาร เมืองจันทร์ 2520 58)

แอบบอท และ ไรเดอร์ (Abbot and Rider. 1957 : 236 - 238) ได้กล่าวถึง บทสนทนา (Dialogue) ว่า การฟังวิทยุเราไม่สามารถเห็นตัวผู้แสดง ผู้แสดงจะแสดงกิริยา ทาทางโดยการพูดเป็นสำคัญ ควรจะสร้างอารมณ์ให้แก่ผู้ฟัง โดยใช้คำพูด โครงสร้างของประโยค และการพูดจา อารมณ์ทั้งหมดออกอากาศโดยใช้คำพูด ผู้ชมภาพยนตร์สามารถเห็นกิริยาของผู้แสดง ทุกตอน แต่ผู้แสดงวิทยุก็แสดงโดยใช้คำพูด การพูดของผู้แสดงควรจะเรียกชื่อ สถานที่นั้น ๆ เฉยในบทสนทนา (Dialogue) บทสนทนาไม่เป็นเฉพาะคำแนะนำของผู้แสดงเท่านั้น แต่ยังเป็น การอธิบายกิริยาท่าทางหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ของบุคคลที่ได้พยายามสร้างภาพขึ้นในความรู้สึกของ ผู้ฟัง กับการเปรียบเทียบการบรรยายเพียงคำพูดคำเดียว บทสนทนา (Dialogue) ควรจะ ทำให้รู้สึกเหมือนตาเห็น โดยปราศจากการบรรยาย หรือการพรรณนาของผู้บรรยาย ผู้เขียน บทสนทนา (Dialogue) ก็จะต้องทำตัวเหมือนผู้ฟัง พยายามสร้างและใช้คำพูดที่แสดงออกถึง กิริยาท่าทาง และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

หลักการในการจัดรายการสนทนา (Dialogue) ที่น่าจะยึดถือมีดังนี้ (ชม ภูมิภาค 2520 138)

1. ต้องให้ผู้ฟังรู้ว่า ผู้สนทนาเป็นใคร มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเรื่องสนทนาอย่างไร ขอบข่ายของการสนทนา ตลอดจนความสำคัญของการสนทนา ดังนั้น ผู้ประกาศในกรณีที่คุณสนทนา เป็นผู้รู้เรื่องนั้นๆ คุณก็จะต้องทำความเข้าใจกับคู่สนทนาทั้งสองในเรื่องขอบข่าย ผู้ประกาศจะต้อง แนะนำเรื่องสนทนา แล้วดำเนินการสนทนา

2. ผู้ประกาศหรือผู้ผลิตจะต้องสรุป เบื้องต้นจนจบลงไปแล้ว แยกถึงผู้สนทนาอีกครั้ง เป็นการแนะนำอีก และกล่าวขอบคุณ

3. ในกรณีที่ผู้ผลิตเป็นผู้สนทนากับผู้รู้เรื่องก็ ผู้ผลิตที่จะเป็นผู้สนทนาที่ควรจะเตรียม ขอบข่ายการสนทนากับผู้มาร่วมสนทนาก่อนล่วงหน้า แล้วก็ดำเนินการเช่นกัน คือ แนะนำเรื่องสนทนา ผู้ร่วมสนทนา ผู้ผลิตที่เป็นผู้สนทนาจะต้องทำเป็นตัวแทนของผู้ฟัง ก่อนปิดรายการต้องสรุป เรื่อง แนะนำผู้ร่วมสนทนา และกล่าวขอบคุณ

4. ระวังอย่าให้การสนทนา เป็นการปาฐกถาหรือการอภิปรายไป ต้องเป็นการพูดคุย กันธรรมดา ผิดกันก็แต่ว่าเป็นการคุยเรื่องที่เป็นสาระ ดังนั้น ลักษณะของบทสนทนา จึงแตกต่างจาก บทสนทนาของบทละคร นั่นคือ ผู้ซักถามจะซักเพื่อให้อธิบายให้ชัดเจน เพื่อให้เข้าใจถูกต้อง หรือ มีปัญหาหรือเพื่อสรุปการสนทนาที่ผ่านมาเป็นตอน ๆ เพื่อกระตุ้นผู้ฟัง

5. เพื่อรักษาความสนใจของผู้ฟัง ควรจะเพิ่มเกร็ดขำขัน และประสบการณ์ส่วนตัว เข้าไปด้วย

ขั้นตอนในการผลิตรายการสนทนา (Dialogue) (จารุฉินท์ มุสิกะพงษ์ และคนอื่น ๆ ม ป ป 23)

1. การสนทนาทางวิทยุนี้ไม่ควรใช้เวลายาวนัก และขณะเดียวกันก็ไม่ควรสั้นเกินไป อยู่ระหว่าง 15 - 30 นาทีต่อครั้งเป็นอย่างดี

2. ผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้กล่าวแนะนำผู้ร่วมสนทนาให้ผู้ฟังทางบ้านได้รู้จักโดยละเอียด ว่า เป็นใคร มาจากไหน เกี่ยวพันกับหัวข้อของการสนทนาอย่างไร จากนั้นจึงโยนลูกให้ผู้ร่วมสนทนา ดำเนินการต่อไปหรือผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้ร่วมสนทนาด้วยก็ได้ ซึ่งก็เป็นการดี คือ หากผู้ร่วมสนทนา คนอื่นพูดนอกเรื่อง จะได้ดึงเข้าสู่เรื่องที่สนทนาได้ และเมื่อจบการสนทนาแล้ว ผู้ผลิตรายการ จะกล่าวสรุปอีกครั้ง

3. ผู้สนทนาที่ได้เชิญมาร่วมรายการนั้น ไม่ควรมากคน หากความยาวของรายการ 15 นาที ก็น่าจะมีผู้ร่วมสนทนาทั้งหมด 2 คน หากยาวถึง 30 นาที ก็อาจเป็น 3 คนได้

4. ในระหว่างการสนทนาควรให้มีบรรยากาศเป็นกันเอง และมีชีวิตชีวาให้มากที่สุด ให้เหมือนกับการสนทนาในความเป็นจริง และหากผู้ร่วมสนทนาพูดในเชิงขำก็ปล่อยอารมณ์ขันรวมไปด้วย แออยามากนัก

5 พยายามอย่าให้เกิดช่องว่างระหว่างการสนทนามากนัก แต่หากนิ่งเพื่อคิดคำพูด หรือประโยคบ้างก็ไม่น่าจะเป็นไร

๘. เนื่องจากผู้ฟังทางบ้านไมอาจจะเห็นหน้าหรือท่าทางของผู้สนทนาได้ จึงควรช่วยให้ ผู้ฟังได้มองเห็นภาพในความคิดคำนึงว่า ใครกำลังพูดโดยพยายามจัดหาผู้ร่วมสนทนาที่มีน้ำเสียง ต่างกันมาก ๆ เช่น ถ้าสนทนา 15 นาที ผู้สนทนามี 2 คน ควรเป็นหญิง 1 ชาย 1 หรือถ้าเป็น เพศเดียวกัน ก็ให้เสียงต่างกันจนฟังได้ชัด สำหรับผู้สนทนา 2 คนก็ไม่ควรจะมีปัญหามากนัก ควรระวัง เมื่อมีผู้สนทนา ๓ - 4 คน ดังนั้น ในกรณีนี้ควรให้มีการเรียกชื่อกันเอง เช่น

จิต . . "ผมคิดว่าในเรื่องนี้ เราน่าจะทำการทดลองให้รู้ผลแน่นอนเสียก่อน จึงขอย่นำออกมาให้ประชาชนใช้ นี่เป็นความเห็นของผมนะครับ คุณวิชัยละครับ"

วิชัย . "ที่คุณจิตพูดมาทั้งหมด ผมก็เห็นด้วย แต่ . ."

ถ้าได้ฟังอย่างนี้ ถึงแม้จะไม่มีใครแนะนำชื่อมาก่อน ผู้ฟังย่อมรู้ได้ทันทีว่า เสียงแรก ชื่อ จิต และเสียงที่ 2 คือ วิชัย เพราะฉะนั้นหากมีผู้สนทนา ๓ - 4 คน ผู้ฟังก็จะไม่สับสน

7 การสนทนาไม่ควรมีบท (Script) มาอ่าน เพราะจะทำให้ไม่เป็นธรรมชาติ ผู้ฟังจะเกิดความเบื่อหน่าย อาจจะเผลอเป็นหัวข้อย่อย ๆ ที่จะพูดได้ โดยเฉพาะถ้ามีรายละเอียด ที่จะต้องอ้างถึง จะได้ไม่ผิดพลาด

การวิจัยการนำรายการวิทยุกระจายเสียงไปใช้ในการศึกษา

ในด้านการนำรายการวิทยุไปใช้ในการให้การศึกษา นั้น ได้มีผู้วิจัยทั้งในการนำไปใช้ ในทั้งโรงเรียนและนอกโรงเรียนดังนี้

บรูเวอร์ (Brouwer. 1954 97 - 100) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของรายการวิทยุ เพื่อการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๘๐ โรงเรียน ในประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นจำนวนเด็กนักเรียนประมาณหนึ่งพันคน อายุระหว่าง 12 - 14 ปี โดยแบบบทเรียนเป็นสามชุด คือ ใช้เวลาแต่ละรายการประมาณ 2๐ นาทีในเวลาเรียน โดยสังเกต ความสนใจของนักเรียน การซักถามครู การมีส่วนร่วมในการอภิปรายหลังบทเรียน แล้วแจกแบบ แบบถาม รายการที่สามนั้นเมื่อสอนจบบทเรียนครั้งหนึ่ง ๆ แล้วมีการทดสอบด้วยข้อเขียนทุกครั้ง

ผลปรากฏว่า ครู ๑๐ เปอร์เซนต์เห็นว่า การเตรียมสิ่งต่าง ๆ ก่อนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น ครู ๑๕ เปอร์เซนต์คิดว่า การมีกิจกรรมติดตามหลังบทเรียนประวัติศาสตร์และวิชาหน้าที่พลเมืองนั้น เป็นประโยชน์มาก ครู ๔๑ เปอร์เซนต์คิดว่า การมีกิจกรรมติดตามหลังบทเรียนวิชาดนตรีนั้น จะเป็นประโยชน์ (ติดตามในชั้น) เกี่ยวกับคำสั่งและเอกสารสำหรับครูนั้น มีความคิดเห็น แตกต่างกันออกไป ครูหลายคนคิดว่าไม่จำเป็น ครูส่วนมากตัดสินใจว่าบทเรียนวิทยุ วิชาหน้าที่พลเมืองมีค่ามากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า การมีกิจกรรมติดตามหลังบทเรียน ได้ใช้เวลาสั้น ๆ และใช้เวลายาว ๆ นั้น มิได้ให้ผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เนื่องจากอายุของนักเรียนมีผลต่อการรับฟังวิทยุและการเรียนรู้ด้วย ฟิชเชอร์ และคนอื่น ๆ (Fischer and others. 1957 : 158) ได้ทำการสำรวจผลของวิทยุโรงเรียน ในเมืองเฮสเซน โดยใช้เวลาถึงสิบเอ็ดปี (1946 - 1957) สำรวจจากโรงเรียน 2,950 โรงเรียน ในเฮสเซน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สรุปผลออกมาว่า การจัดกลุ่มอายุนักเรียนที่ รับทั้งรายการวิทยุ จัดได้สามกลุ่ม คือ 6 - 10 ปี 10 - 14 ปี และ 15 - 20 ปี

เฮนริชส์ (Henrichs. 1958 : 105) ได้ศึกษาความสำคัญของวิทยุโรงเรียน โดยศึกษาจากนักเรียน 54 ห้องเรียน และครู โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่าบทเรียน ทางวิทยุจะประสบผลสำเร็จสูง ถ้านักเรียนได้รับการกระตุ้นให้ทำกิจกรรมติดตามหลังบทเรียน บทเรียนทางวิทยุไม่เพียงแต่เป็นการนำสิ่งต่าง ๆ เข้ามาสู่ห้องเรียนเท่านั้น แต่เป็นการนำ กิจกรรมมาสู่ห้องเรียนด้วย การสอนให้นักเรียนได้รู้จักฟังอย่างถูกต้อง จะ เป็นการช่วยให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จมาก

นอกจากนี้ เฮนริชส์ (Henrichs. 1958 66 - 102) ยังได้ศึกษาต่อไปอีก เกี่ยวกับวิธีการใช้บทเรียนทางวิทยุกระจายเสียง โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถม จำนวน 300 คน แยกเป็นนักเรียนอายุ 9 ปี 12 ปี และ 13 - 15 ปี เป็นสามกลุ่ม ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกให้รู้จักฟังบทเรียนทางวิทยุแล้ว สื่อนี้จะมีค่าที่สุดในการสอนในห้องเรียน และการให้การศึกษา และคุณภาพจะมากยิ่งขึ้น ถ้าเนื้อหาวิชาที่สอนทางวิทยุนั้น เกี่ยวข้องหรือมีความ สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาในโรงเรียน รายการหลักอาจเป็นรายการแนะนำวิชา หรือเป็นรายการศึกษา เข้าส่วนลึกของวิชานั้นก็ได้ นอกจากนี้ จากการสำรวจครั้งนี้ เขายังพบอีกว่า บทเรียนทางวิทยุ

กระจายเสียง ยังเหมาะสมกับวิชาภาษาสมัยใหม่ สังคมศึกษา สำหรับโรงเรียนประถมฯ และ
วิชาดนตรี

การศึกษาริชัยเกี่ยวกับรายการวิทยุโรงเรียนในแง่ของจิตวิทยาที่มีผู้ศึกษาอยู่บ้าง อย่างเช่น
ฮอน (Hohn. 1955 : 8) การวิจัยนี้ได้ศึกษาว่า นักเรียนเข้าใจความหมายของคำได้มากน้อย
เพียงใดและตอนที่สองก็มุ่งศึกษาว่า นักเรียนที่มีอายุต่าง ๆ กันจะจดจำความหมายและรายละเอียด
ของรายการวิทยุได้มากน้อยเพียงใด เขาทดลองกับนักเรียน 230 คน อายุ 7 - 14 ปี โดย
แยกกลุ่มตามอายุ ให้ครูและนิสิตมหาวิทยาลัยเป็นผู้บันทึกผล ด้วยแบบสอบถาม เครื่องบันทึกเสียง
ผลจากการศึกษาริชัยนี้ ฮอน ได้พบว่า เด็กอายุ 6 - 8 ปี ชอบรายการที่แต่ละฉากมีการ
เคลื่อนไหว เนื้อหาให้เกี่ยวกับการผจญภัยและต่อสู้ จะจดจำได้ดีที่สุดและจะได้ผลดีที่สุด ถ้าเด็ก
เหล่านั้นจะสามารถคิดว่าตนเอง คือ พระเอกในเรื่อง ยิ่งมากเท่าไร เด็กก็ยิ่งจดจำข้อความจริง
(Facts) ได้มากกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ เด็กอายุ 10 - 12 ปี การคิดว่าตนเองเป็นพระเอก
ของเรื่องก็ยังมีความสำคัญอยู่ในวัยนี้ จะทำให้เด็กจากรายละเอียด (Details) ได้กว่า 75
เปอร์เซ็นต์ เด็กอายุ 13 - 14 ปี การคิดว่าตนเอง คือ พระเอกในเรื่อง ช่วยให้เขาจำ
รายละเอียดได้มากกว่า 48 เปอร์เซ็นต์ ในงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้ยังพบอีกว่า จะได้ผลยิ่งขึ้น
ถ้านักเรียนได้อภิปรายเรื่องนั้นหลังจากบทเรียนทางวิทยุจบลง คือ กลุ่มที่มีการอภิปรายหลังบทเรียน
ลืมรายละเอียดไปเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ หลังจากผ่านไป 10 วัน แต่กลุ่มควบคุมที่ไม่มีการอภิปราย
หลังบทเรียน ลืมไปถึง 30 เปอร์เซ็นต์ หลังจากผ่านไป 10 วันเช่นกัน

เกี่ยวกับความจำจากรายการวิทยุนี้ รูเพรชท์ (Ruprecht. 1955 : 1 - 48)
ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจและการระลึกได้ (Recollection) ของรายการวิทยุ เขาศึกษา
กับนักเรียน 684 คน อายุ 6 - 14 ปี ใช้เวลาการวิจัยสี่ปี (1951 - 1955) แบ่งกลุ่มตัวอย่าง
เป็นห้ากลุ่ม กลุ่มแรก กรอกแบบสอบถามทันทีหลังจากจบรายการ กลุ่มที่สองกรอกแบบสอบถาม
หนึ่งสัปดาห์หลังจากจบรายการ กลุ่มที่สาม กรอกแบบสอบถามหลังจากจบรายการไปแล้วสี่สัปดาห์
กลุ่มที่สี่ กรอกแบบสอบถามหลังจากจบรายการไปแล้ว 12 สัปดาห์ และกลุ่มที่ห้า กรอกแบบสอบถาม
หลังจากจบรายการไปแล้ว 62 สัปดาห์ ผลปรากฏออกมาว่า เด็กเข้าใจเรื่องราวได้ดี ถ้าเหมาะสม
กับอายุของเขา โดยเฉลี่ยแล้ว ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ในการทดสอบความจำทันทีหลังจากจบบทเรียน

หนึ่งสัปดาห์ หลังจากนั้นเด็กลืมนายละเอียดยไป 25 เปอร์เซ็นต์ สัปดาห์หลังจากนั้นลืมนไป 38 เปอร์เซ็นต์ 12 สัปดาห์ หลังจากนั้น เด็กลืมนไป 54 เปอร์เซ็นต์ 52 สัปดาห์ หลังจากนั้น ลืมนไป 70 เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้ามีกิจกรรมคิดตามหลังจากรายการจบลง การลืมนก็ลดลง คือ เด็กลืมนไป เพียงห้าเปอร์เซ็นต์ หลังจากหนึ่งสัปดาห์ผ่านไป เด็กลืมน 14 เปอร์เซ็นต์ หลังจากสี่สัปดาห์ 28 เปอร์เซ็นต์ หลังจาก 12 สัปดาห์ และ 41 เปอร์เซ็นต์ ถูกลืมนไปหลังจาก 52 สัปดาห์ผ่านไป จะเห็นว่าการลืมนลดลงมาก เมื่อมีกิจกรรมเพิ่มเติมหลังการเขียน

เวอร์นอน (Vernon. 1951 : 206 - 210) ได้ศึกษากับกลุ่มทหารบก ให้รับฟังวิทยุตามปกติ แล้วให้บันทึกระดับความยากง่ายของการพูดบรรยาย และความน่าสนใจไว้ และเขียนข้อความหลักที่จำได้จากรายการ ผลสรุปได้ความว่า เราสามารถเจ้าความสนใจของผู้รับฟังรายการวิทยุด้วยเนื้อหาของรายการพูดบรรยายสำคัญกว่าสิ่งอื่น เนื้อหาการพูดบรรยายที่ประสบผลสำเร็จอย่างดี เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรูปธรรมที่คุ้นเคยกับผู้ฟังอยู่แล้ว นอกจากนี้ลักษณะของรายการก็ต้องน่าสนใจด้วย นักกระจายเสียงที่ดี หัวข้อเรื่องดี ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ดีกว่าผู้เชี่ยวชาญที่มีเพียงความสามารถมาอ่านให้ฟัง

โอเลอรอน (Oleron. 1959 39 - 75) ได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อแสดงว่ารายการวิทยุจะมีอิทธิพลมากขึ้น ถ้าผู้พูดในรายการเป็นคนมีชื่อเสียง และความพินิจพิเคราะห์ของผู้ฟังจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับชื่อเสียงผู้พูดออกอากาศ ผลสรุปได้ว่า ชื่อเสียงของผู้บรรยายนั้นสำคัญมากสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School) ฉีลาและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกัน ทำให้นักเรียนมัธยมเกิดความชอบได้อย่างมีนัยสำคัญ หนังสือแบบเรียนที่อ่านโดยผู้ออกอากาศที่มีชื่อเสียงนั้น ให้ผลดีกว่าหนังสือแบบเรียนที่เรียนโดยผู้เขียนที่มีชื่อเสียง

รุจิเรช สทกุลสันติ และ สมชาย แสงจิตพันธ์ (ชม ภูมิภาค 2520 137) ได้สำรวจความต้องการในเนื้อหาของรายการ วิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาตลอดชีพในจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดชลบุรี พ ศ 2518 พบว่า รายการละครวิทยุได้รับความนิยมมากในรายการประเภทบันเทิง และพบว่าเพศหญิงชอบรายการละครวิทยุมากกว่าเพศชาย และได้รับความนิยมลดลงในผู้ฟังที่มีระดับการศึกษาสูง และ รุจิเรช สทกุลสันติ พบว่า รายการที่คนชอบฟังที่สุด คือ ดนตรี ร้องลงมาได้แก่ การสัมภาษณ์หรือสนทนา และได้ว่าที่, ส่วน สมชาย แสงจิตพันธ์

พบว่า รูปแบบของรายการที่คนชอบมากที่สุด และรองลงมาดังนี้ คือ รายการสัมภาษณ์ รายการสนทนา รายการอภิปราย และการตอบปัญหา

จิระพันธ์ เตมะ (จิระพันธ์ เตมะ 2524 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัสส์แบบต่าง ๆ ก่อนการเสนอละครวิทยุทางการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านภาษา ด้านความจำ ความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้ สรุปผลได้ว่า

1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เสนอโดยสื่อประเภทละครวิทยุของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัสส์ล่วงหน้าก่อนเสนอละครวิทยุแบบเสนอเค้าโครงเรื่อง แบบเสนอเรื่องย่อ และแบบเสนอคำถามเชิงอัตนัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

2. ความคงทนในการเรียนรู้ต่อเนื้อหาที่เสนอโดยสื่อประเภทละครวิทยุของนักเรียนที่ได้รับและไม่ได้รับสิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัสส์แบบเสนอเรื่องย่อ แบบเสนอเค้าโครงเรื่อง และแบบเสนอคำถามเชิงอัตนัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

วิเชียร โฉมนาท (วิเชียร โฉมนาท 2524 45) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการที่ต่างกัน ผลการทดลองปรากฏว่า

1 นักเรียนแต่ละกลุ่มที่เรียนจากบทเรียนทางวิทยุแบบพูดบรรยายล้วนคนเดียวแบบสนทนาได้ตอบสองคน และแบบละคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันนั้น เมื่อเรียนจากบทเรียนทางวิทยุแบบเดียวกันแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อนักเรียนได้เรียนจากบทเรียนทางวิทยุแล้ว นักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง และกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนอ่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 และยังได้พบอีกว่า ผลความแตกต่างนี้เกิดจากระดับความสามารถทางการเรียนเอง มิได้มีผลของรูปแบบของรายการเข้าไปเกี่ยวข้อง

ทริศักดิ์ ทิพย์รอด (ทริศักดิ์ ทิพย์รอด 2526 : 84) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 จากการฟังรายการวิทยุที่เป็นบทละครวิทยุ บทสนทนา และบทความ ตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งผลการทดลองสรุปได้ดังนี้

ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยทั้ง 3 เรื่องที่ใช้ในการทดลอง คือ ยาเสพติดให้โทษ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และวางแผนครอบครัว ในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ที่เกิดจากการฟังรายการวิทยุทั้งสามรูปแบบและการสอนปกติ ปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุที่เป็นบทละครวิทยุ ตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม มีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุที่เป็นบทละครวิทยุตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม กลุ่มที่เรียนจากการฟังบทสนทนาตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม และกลุ่มที่เรียนจากการฟังบทความตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม มีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และกลุ่มที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุที่เป็นบทสนทนาตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม กลุ่มที่เรียนจากการฟังบทความตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม และกลุ่มที่เรียนจากการสอนปกติ มีผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารเกี่ยวกับเสียงในการพูดสนทนา

การสนทนา (Dialogue) เป็นเสียงคำพูดของคน ซึ่งเกิดจากอากาศที่ถูกบีบจากปอด โดยนิกระบังลมและกล้ามเนื้อทรวงอกช่วย เคลื่อนผ่านกลไกของการผลิตเสียงตอนบนของหลอดลม (Larynx) ความดันและอัตราความเร็วของอากาศจะทำให้สายเสียง (Vocal cords) สั่น เกิดเป็นเสียงผ่านเข้าไปในโพรงจมูก โพรงปาก และโพรงจاذคอ เสียงที่เกิดขึ้นยังแบ่งออกเป็นเสียงที่เกิดจากการสั่นของสายเสียง และเสียงที่ไม่ได้เกิดจากการสั่นของสายเสียง เช่น เสียงลมหายใจ (บุญถ กระจาย 2521 : 52) สายเสียงประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 2 แผ่น ปิดกันทางเดินของอากาศโดยมีช่องเปิดอยู่ตรงกลาง การเปิดปิดของเนื้อเยื่อ และการควบคุมความตึงของเนื้อเยื่อสายเสียง ทำให้เกิดเสียงความถี่หลัก ๆ ออกมา ความยาวของช่องเปิด

ในคนแต่ละเพศไม่เท่ากัน โดยทั่วไปในผู้ชายช่องเปิดของสายเสียงยาวประมาณ 2.6 ซม. ในผู้หญิงยาวประมาณ 1.5 ซม. ความยาวของช่องเปิดนี้เองที่ทำให้เสียงของคนเพศชายและเสียงของคนเพศหญิง แตกต่างกัน

เสียงที่ผ่านออกมาจากสายเสียงจะเกิดการแปรเปลี่ยนเป็นลักษณะต่าง ๆ โดยโพรงจมูก โพรงปาก และโพรงหลอด ตลอดจนการปิดเปิดของลิ้นและริมฝีปาก ทำให้เสียงพูดที่ออกมามีแบบฉบับ การพูดที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เสียงคำหรือเสียงท้มเกิดจากการสั่นของสายเสียง ในช่วงความถี่หลักมูลฐาน 80 - 300 เฮิรตซ์ต่อวินาที และเสียงสูงหรือเสียงแหลมเกิดจากการสั่นของสายเสียงในช่วงความถี่หลักมูลฐาน 250 - 800 เฮิรตซ์ต่อวินาที อย่างไรก็ตาม บางคนอาจสามารถให้เสียงสูงหรือต่ำกว่านี้ได้ เสียงที่ออกมาจากสายเสียงจะมีลักษณะแปรเปลี่ยนอัตราความเร็วเป็นแบบฟันเลื่อย เมื่อผานมาถึงโพรงอากาศก็就会被ปรุงแต่งให้ได้เป็นเสียงพูดตามต้องการ (ล้าเกา จงจิตต์ 2518 : 97 - 98)

เสียงของคนเป็นเสียงที่เกิดจากการผสมของคลื่นเสียงหลายความถี่ มีคุณภาพ ความเข้ม และระดับการสอดแทรกที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปเสียงของคนเพศชายมีความถี่อยู่ในช่วง 100 - 8,000 เฮิรตซ์ต่อวินาที มีลักษณะเป็นเสียงท้มต่ำแตกต่างไปจากเสียงของคนเพศหญิง ซึ่งมีความถี่อยู่ระหว่าง 180 - 10,000 เฮิรตซ์ต่อวินาที มีลักษณะเป็นเสียงแหลมเล็ก เกี่ยวกับคุณสมบัติของเสียงที่เราได้ยิน นอกจากจะมีความแตกต่างกันในด้านความถี่ (Frequency) ของเสียงแล้วยังมีคุณสมบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ความเข้ม (Intensity) ฮาร์โมนิกส์ (Harmonic) ของเสียง ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะมีผลต่อการฟังในด้าน ความดังของเสียง (Loudness) ระดับเสียง (Pitch) และความไพเราะ (Quality) (นฤต กระจาย 2521 : 52)

ปกติเสียงพูดในวงสนทนาจะดังประมาณ 35 - 65 เดซิเบล ทั้งนี้แล้วแต่ว่าผู้พูดจะพูดดังแค่ไหน และช่วงปกติวิสัยของความสูงต่ำของเสียง (Pitch) ขึ้นอยู่กับ เพศ อายุ เช่น เสียงของผู้ชายมักต่ำกว่าเสียงของผู้หญิง ฉะนั้น หากผู้ชายมีเสียงต่ำวตาก็ถือว่าปกติ แต่ถ้าเป็นเสียงของผู้หญิงก็จะฟังแปร่งไป หรืออย่างเช่น เด็กชาย 6 ขวบ มักพูดเสียงสูงโดยคนฟังไม่รู้ลึกผิดปกติ

๗. ถ้าชายอายุ 30 ปี พูดเสียงนั้นบ้างก็ฟังประหลาด (ศรียา - ประภัสสร นิยมธรรม 2519 : 39 และ 82)

ดร.นิพนธ์ ศศิธร (นิพนธ์ ศศิธร 2515 293 - 298) ได้เสนอหลักการใช้เสียงพูดสรุปได้ว่า เสียงต้องดังพอ มีท่วงทำนองน่าสนใจ เป็นเสียงแท้เฉพาะหู มีความชัดเจนถูกต้อง และเสียงควรมีช่วงเวลาแตกต่างกันมากพอ

ฉัตรวราวุธ ดันนะรัตน์ (ฉัตรวราวุธ ดันนะรัตน์ 2517 15 - 16) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เสียงในการพูด และความสำคัญของเสียงไว้ว่า น้ำเสียงในการพูดมีส่วนสำคัญอย่างมากในการส่งความหมายจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง น้ำเสียงที่พูดนั้นอาจจะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกหรือความไม่สุภาพในตัวผู้พูดได้เป็นอย่างดี และเสียงของคนเราย่อมเปลี่ยนแปลงได้ นั่นหมายความว่าเราอาจจะปรับปรุงเสียงให้ดีขึ้นได้ ถ้าเสียงไม่ดีการสื่อความหมายก็ขาดประสิทธิภาพไป ถ้าเสียงดีก็จะทำให้การสื่อความหมายได้ผล เสียงที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1 เสียงที่พูดควรจะต้องมีความดังพอสมควร ความเร็ว กำลังและหางเสียงจะต้องมีความสมดุลกัน คือ ไม่เร็วหรือช้าเกินไป ไม่ดังหรือเบาเกินไป ไม่ลากหางเสียงให้ยาวจนเกินไปหรือสั้นจนเกินไป เสียงนั้นจะต้องมีความชัดเจนพอเหมาะ เวลาออกเสียงถ้อยคำจะต้องให้ถูกต้องตามความนิยมของสังคม

2 เสียงที่พูดจะต้องเป็นเสียงที่แจ่มใส นุ่มนวลชวนฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกนิยมชมชอบและนับถือในตัวผู้พูด

3 เสียงพูดที่ดีจะต้องไม่เป็นเสียงเดียวเฉื่อย ๆ ตลอดไป การพูดย่อมมีสูงต่ำ เน้นหนักเบา ผู้พูดที่เสียงสูงเกินไปควรลดเสียงให้ต่ำลง เพราะเสียงสูงเกินไปจะทำให้ผู้ฟังเครียดและเหนื่อย ส่วนผู้ที่มิเสียงต่ำมากก็ควรจะพูดให้มีเสียงสูงขึ้น เพราะเสียงต่ำมาก เป็นบ่อเกิดแห่งความเบื่อหน่ายและง่วงนอน

นอกจากนี้ อัมพร สุขเกษม (อัมพร สุขเกษม 2520 38) ยังได้กล่าวถึงการใช้เสียงในการพูดว่า เสียงเป็นสิ่งที่สำคัญในการพูด ดังที่เราได้พบเสมอว่าผู้พูดที่จะประสบความสำเร็จในการพูด ไม่ใช่เพราะพูดดีอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักใช้เสียงในการพูดด้วย เสียงพูดที่ดีอาจจูงใจผู้ฟังได้และเห็นคล้อยตามได้ และได้สรุปลักษณะเสียงหรือจังหวะการพูดไว้ดังนี้

1 ลักษณะเสียง เสียงที่ดี คือ เสียงทุ้ม นุ่มนวล ไม่สูงไม่ต่ำเกินไป เสียงสูงทำให้ผู้ฟังเครียดและเบื่อหน่ายได้ง่าย เสียงต่ำทำให้ผู้ฟังง่วงเหงาเศร้าซึมไม่สนใจในการพูด

2 จังหวะพูด การพูดต้องมีจังหวะชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำ ไม่พูดเร็วหรือช้าเกินไป และไม่พูดช้าจนยานकाง

เกษม บุญสง (เกษม บุญสง 2521 : 42) กล่าวว่า เสียงของผู้บรรยาย ควรเป็นเสียงที่มีคุณภาพดี คือ สามารถอ่านคาบบรรยายได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงไม่แหลมหรือท้าวเกินไป ออกเสียงได้ชัดเจน ในบางครั้งอาจต้องเลือกเสียงของสตรี บุรุษ เด็กหรือคนชรา ตามความเหมาะสม

ไพโรจน์ เบาลือ (ไพโรจน์ เบาลือ 2521 : 37) กล่าวว่า เสียงคนบรรยายที่มีเสียงดี นุ่มนวล น่าฟัง เมื่อเสียงผ่านไมโครโฟนแล้วจะไพเราะน่าฟัง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการฟัง

โดยที่รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนานั้นจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังเพื่อเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นจำเป็นต้องกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการฟังโดยมีดังต่อไปนี้

การฟัง หมายถึง การใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน การฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ (กิตติวดี บุญเชื้อ 2520 : 82 อ้างอิงมาจาก พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข 2524 : 27)

1. Hearing การได้ยิน เป็นกระบวนการรับรู้ทางสัทขึ้นแรกของการฟัง

2. Listening เมื่อหูรับสัญญาณเสียงเข้าไปแล้วจะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้น เพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง

3 Auding เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง คือ นอกจากจะรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้วยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และรู้จักประเมินคุณค่าควรเชื่อถือเพื่อบริโภค แล้วจึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามที่ต้องการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การฟังนั้นเริ่มต้นจากการได้ยินเสียงแล้วจึงรับรู้ เข้าใจคิดและนำไปใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอน

เบอร์น (Burns. 1971 . 83) ได้แยกประเภทการฟังไว้ดังนี้

1 การฟังอย่างนิยมชมชอบ (Appreciational) ผู้ฟังจะได้รับทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความรู้สึกไปตามเรื่องที่ฟัง

2 การฟังเพื่อเอาสาระสำคัญ (Informational) ผู้ฟังตั้งใจฟังเพื่อจดจำสิ่งที่ได้ฟังอย่างละเอียด สามารถตอบคำถาม ทำตามขั้นตอนของคำอธิบายหรือคำสั่ง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และจับใจความสำคัญได้

3 การฟังอย่างพิริยพิเคราะห์ (Critical) ผู้ฟังสามารถแยกแยะสิ่งที่ฟังได้ว่าอะไรเป็นข้อคิดเห็น อะไรเป็นข้อเท็จจริง และเข้าใจความต้องการของผู้พูด

การฟังมีอิทธิพลต่อการพูดของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นคือ การได้ยินเสียงและการพูดตามได้ชัดเจนด้วย (สุชา จันทร์เอม 2525 : 51) และการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เป็นทักษะที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับเป็นขั้นตอน ซึ่งเป็นคำกล่าวของ ทูโทโล (Tutolo. 1977 : 265)

สมิท (Smith. 1973 . 64) ได้กล่าวว่า "เด็กต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเสียงน่านานชนิด เด็กไม่รู้ว่าจะอะไรที่ควรฟังหรือจะฟังอย่างไร ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องสอนฟัง" และเขาได้อ้างถึงความสำคัญของการสอนฟังของ Central New York School Study Council ไว้ดังนี้

1. เด็กในชั้นประถมเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ โดยการฟัง ถ้าเราสอนฟังโดยตรง เราก็จะพัฒนาคุณภาพของการเรียน

2. เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้โดยตรงขึ้นจากการฟัง ได้ดีกว่าการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ นี้ยังไม่มีทักษะการอ่าน

3. การฟังเป็นวิธีการที่ดีที่จะสอนเด็กเรียนซ้ำ แต่เด็กเรียนซ้ำมิได้หมายความว่า จะต้องด้อยในการฟังไปด้วย

เฟอร์เนส (Furness. 1957 . 307) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการฟังและการอ่านว่ามีลักษณะคล้ายกัน คือ ความเข้าใจจะต้องอาศัยความจำ การระลึกถึงคำที่ได้เห็นหรือ

ได้ฟังมาอย่างแม่นยำ การที่เด็กจะจำหรือเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ จากการฟังได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมองของเด็ก เพื่อที่จะหาความหมายของเสียงที่ได้ยิน และยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของเด็กด้วย นอกจากนี้เครื่องมือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความแม่นยำในการรับรู้คำประโยคหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคน

นอกจากนี้การที่ผู้ฟังจะเข้าใจภาษาพูดได้มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าเสียงที่พูดนั้นมีความดังระดับใด การได้ยิน (threshold) ของผู้ฟังแค่ไหน ถ้าใกล้เคียงหรือเบากว่าความดังระดับใด การได้ยิน ผู้ฟังก็จะเข้าใจได้น้อยลง (ศรียา - ประภัสสร¹ นิยมธรรม 2519 89)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

รัตนาศิริพานิช (รัตนาศิริพานิช 2507 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาไทยกลางและพูดภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการฟังกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คือ วิชาเลข เขียนและอ่าน พบว่าความเข้าใจในการฟังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และความเข้าใจในการฟังของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายไม่แตกต่างกัน

ศศิธร ชันติวรารัตนกุล (ศศิธร ชันติวรารัตนกุล 2520 71) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการในการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 283 คน พบว่าความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุกระดับชั้นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถในการอ่าน และพัฒนาการในการฟังกับการอ่านเพิ่มขึ้นไปตามระดับชั้น เด็กในระดับชั้นสูงกว่าจะมีความสามารถในการฟังและการอ่านสูงกว่า

แฮมพลีแมน (Hampleman. 1955 : 167) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังและการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 จำนวน 360 คน ในโรงเรียน 8 แห่ง พบว่า

1 เด็กสามารถเข้าใจเรื่องราวจากการฟังได้ดีกว่าการอ่านทั้งในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เมื่ออายุสมองและอายุปฏิทินของเด็กเพิ่มขึ้น ความแตกต่างของความเข้าใจจากการฟังและการอ่านจะน้อยลง

เคลดี้ (ปริญญาก่อทอน 2518 18 อ้างอิงมาจาก Kelty, M.D.) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการฝึกทักษะการฟังที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 188 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 94 คน กลุ่มควบคุม 94 คน การฝึกนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถเก็บใจความสำคัญของเรื่อง เก็บรายละเอียดของเรื่องและสรุปเรื่องด้วยภาษาของตัวเอง กลุ่มทดลองได้รับการฝึกฟังบทเรียนละ 15 นาที เป็นเวลา 1 เดือน ผ่านกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึก ผลการทดลองพบว่า การฝึกการฟังมีผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

เพนฟิลด์ และ มาร์สคูลิโอ (Penfield and Marasculio, 1972 : 220 - 224) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการฟัง เพื่อสื่อความหมายไปถึงการอ่าน การพูด และการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงทักษะการฟังด้วยการฝึกฝน และเพื่อศึกษาความแตกต่างของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานหรือไม่ ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 18 ห้องเรียนของโรงเรียนอะลาเมตา รัฐแคลิฟอร์เนีย จากครูที่มีความรู้และสนใจในการฝึกทักษะการฟัง อุปกรณ์ประกอบการฝึกคือเทปบันทึกเสียง หลังจากจบการฝึกแล้วทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ 99 ข้อ พบว่าการฝึกทักษะการฟังให้ผลต่อการอ่าน การพูด และการเขียน และความแตกต่างกันของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน

เพศกับความสามารถในการฟัง

เกี่ยวกับการฟังเสียงของนักเรียน คอลด์ (Call, 1975 : 7179-A) ได้ศึกษาความสามารถในการฟังของนักเรียนเกรด 5 6, 7 และ 8 พบว่านักเรียนชายมีความสามารถในการฟังสูงกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยขัดแย้งกับผลการศึกษาของ คาลเวย์ (Calway, 1963 : 23) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับทักษะการฟังของนักเรียนเกรด 4 และ 8 จำนวน 773 คน พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถในการฟังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังสูงกว่า

นักเรียนหญิงเล็กน้อย ผลการศึกษาของ คาลเวย์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฮอลโลว (Hollow. 1955 . 21 - 22) ซึ่งได้ศึกษาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนเกรด 5 จำนวน 802 คน จาก 18 โรงเรียน พบว่าความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จัญญานันท์ (Charanyananda. 1962 : 28) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการฟังเสียงวรรณยุกต์ของนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่าความสามารถในการฟังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัตนศิริพานิช ซึ่งศึกษาพบว่า ความเข้าใจของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดปทุมธานี มีความเข้าใจในการฟังภาษาไทยไม่แตกต่างกัน (รัตนศิริพานิช 2507 68)

ศศิธร ชันดีวรางกูร (ศศิธร ชันดีวรางกูร 2520 35) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการและความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - 7 พบว่าความสามารถในการฟังระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในทุกระดับชั้นไม่แตกต่างกัน

เดชอนันต์ บุญผืน (เดชอนันต์ บุญผืน 2526 64 - 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสหศึกษา ระหว่างการศึกษาจากสไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยายเพศชายกับเสียงบรรยายเพศหญิง ผลสรุปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะชอบฟังเสียงของเพศตรงข้าม และส่งผลไปถึงการเรียนรู้ด้วยว่า ถ้าได้เรียนจวกเสียงที่นักเรียนชอบผลการเรียนรู้จะมีแนวโน้มสูงกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนคำบรรยาย

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่ปรากฏว่า ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สำนวนหรือคำบรรยายในการผลิตรายการวิทยุมาก่อน แต่ สปอลดิง (Spaulding. 1960 . 44) ได้อ้างถึงการวิจัยต่าง ๆ ในหัวข้อวิจัยของเขาเกี่ยวกับความยากง่ายในการอ่าน พบว่า การใช้คำที่ผู้อ่านรู้จักจะทำให้การอ่านง่ายขึ้น

นอกจากนั้น สุณิรัตน์ ภิรมย์นาม (สุณิรัตน์ ภิรมย์นาม 2519 50 - 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ อันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้จำนวนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในชนบทกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เด็กที่อ่านหนังสือที่ใช้จำนวนเด็กได้รับความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ จากการอ่านสูงกว่าเด็กที่อ่านหนังสือ ผู้ใหญ่เขียน อย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับที่ สุนาฏ นิธิมหาราทุล (สุนาฏ นิธิมหาราทุล 2520 37 - 38) ได้ทำการศึกษา เรื่องจำนวนของเด็กกับของผู้ใหญ่ในหนังสืออ่านก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นผลการเรียนรู้ในด้านความรู้เท่านั้นที่ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อุทัย ทองขาว (อุทัย ทองขาว 2524 72) ได้ศึกษาภาพและคำบรรยายสไลด์เสียงที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบระหว่าง

1. สไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยเด็ก
2. สไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพและสร้างคำบรรยายโดยครู

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่มนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพ และสร้างคำบรรยายโดยเด็กสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ศึกษาจากสไลด์เสียงที่กำหนดลักษณะภาพ และสร้างคำบรรยายโดยครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ เพ็ญศิริ แก้วเกษร (เพ็ญศิริ แก้วเกษร 2522 40) ซึ่งได้ศึกษาผลการเรียนรู้จากสไลด์เสียงแบบที่เลือกภาพ สร้างคำบรรยาย และลำดับเนื้อหาโดยเด็ก กับสไลด์เสียงแบบที่เลือกภาพ สร้างคำบรรยาย และลำดับเนื้อหาโดยผู้ใหญ่ สรุปผลการทดลองได้ว่า กลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เสียงแบบที่เลือกภาพสร้างคำบรรยายและลำดับเนื้อหา โดยเด็กมีผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาจากสไลด์เสียงแบบที่เลือกภาพ สร้างคำบรรยายและลำดับเนื้อหาโดยผู้ใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยา

ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎี S-M-C-R เป็นทฤษฎีการสื่อสารที่สำคัญที่ใช้เป็นพื้นฐานการวิจัย ซึ่งเป็นทฤษฎีของ เบอร์โลว์ (David K. Berlo) โดยทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากการวิจัย และทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ รหัสของ S-M-C-R คือ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องส่ง (Channel) และ ผู้รับสาร (Receiver) (Wiman and Heierhenry. 1969 : 65 - 67)

ผู้ส่งสารและผู้รับสาร (Source-Receiver) การสื่อสารจะได้ผลดี ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ควรมีพื้นฐานร่วมกันเกี่ยวกับองค์ประกอบเหล่านี้

1. ทักษะในการสื่อสาร
2. จิตนาการคิดเรื่องราวที่สื่อสาร
3. ความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสื่อสาร
4. สังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อม

สาร (Message) หมายถึง สิ่งที่จะสื่อออกไปให้ผู้รับตามปกติ สาร (Message) จะประกอบด้วย

1. เนื้อหา (Content) คือ เนื้อหาหรือ เรื่องราวที่จะสื่อออกไป
2. รหัส (Code) หมายถึง ภาษา ถ้อยคำตัวเลข รูปภาพ หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ

ที่ใช้ในการสื่อสาร

3. การปรุงแต่ง (Treatment) คือ การจัดกระทำกับเนื้อหาที่จะสื่อออกไป ได้แก่ การเลือกเนื้อเรื่อง การจัดลำดับเรื่อง และการเลือกรหัสที่ใช้

ช่องส่ง (Channel) หมายถึง ช่องทางที่สารจะสัมผัสกับผู้รับได้ ได้แก่ ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ผู้สื่อสารส่งสารให้ผู้รับรับสัมผัสได้ทางตาโดยการเห็น รับสัมผัสได้ทางหูโดยการได้ยิน รับสัมผัสได้ทางลิ้นโดยการชิมรส เป็นต้น ในการเลือกช่องทางส่งสารให้ผู้รับ ผู้ส่งจะคัดเลือก "สื่อ" (Media) ที่จะนำสารไปยังผู้รับให้เหมาะสมกับช่องทางด้วย เช่น ถ้าผู้สื่อเลือกส่งสารทางตา อาจใช้สื่อประเภท ภาพยนต์ โทรทัศน์ หนังสือ เป็นต้น

ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ ผลสะท้อนกลับ ซึ่ง เบอร์โลว์ (David K. Berlo) ถือว่าสำคัญมาก เพราะเมื่อผู้รับมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสารที่ผู้ส่ง ส่งมาให้นั้น ปฏิกิริยาตอบสนองนี้จะย้อนมาใช้ในการสื่อสารครั้งต่อไป

จากทฤษฎีของ เบอร์โลว์ (David K. Berlo) การศึกษากันควารู้ว่าผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบ สาร (Message) ที่ใช้วิทยุเป็นสื่อ (Media) โดยนำเนื้อหาวิชาที่ทดลองมาปรุงแต่ง (Treatment) ให้เป็นรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา ฉะนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบ คือ รหัส (Code) ซึ่งในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ เสียงและจำนวนที่เป็นของเด็ก กับเสียงและจำนวนที่เป็นของผู้ใหญ่ และจากทฤษฎีนี้เมื่อผู้สื่อสารและผู้รับสารเป็นคนที่อยู่ในวัยเดียวกัน มีสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกัน ย่อมมีประสบการณ์พื้นฐานโดยทั่วไปคล้ายกัน ควรมีทัศนคติต่อเรื่องราวที่สื่อสารใกล้เคียงกันด้วย ฉะนั้น ถ้าผู้วิจัยได้ใช้เสียงและจำนวน (Code) ของเด็กสื่อสารกับเด็กด้วยกัน ซึ่งเปรียบเสมือนคนวัยเดียวกัน สื่อสารกันโดยตรง การสื่อสารก็น่าจะได้ผลดีกว่าคนต่างวัยสื่อสารกัน

นอกจากนี้ ชม ภูมิภาค (ชม ภูมิภาค 2519 11 - 20) ได้กล่าวถึงการสื่อความหมายในแง่ทฤษฎีการสื่อสารว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

- 1 การสื่อสารกันอย่างถูกต้องทั้งหมดนั้น ผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีประสบการณ์ที่เหมือนกันในทุก ๆ เรื่อง
- 2 ประสบการณ์ทางวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกันจะทำให้การสื่อความหมายมีความถูกต้องมากขึ้น
- 3 ใบงอกทัศนคติ ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีความรู้สึกพอใจในเนื้อหาเดียวกันแล้วจะมีผลต่อความเที่ยงตรงและความแม่นยำของการสื่อสารยิ่งขึ้น

อรุณีประภา หอมเศรษฐี (อรุณีประภา หอมเศรษฐี 2520 37) ได้กล่าวถึงสิ่งกีดขวางที่ทำให้กระบวนการสื่อสารไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอีกด้วย ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

- 1 Mechanical Noise คือ สิ่งรบกวนองค์ประกอบของสื่อ เช่น เสียงรบกวน ภาพพลาไมชัดเจน เป็นต้น

2. Semantic Noise ได้แก่ การใช้คำแสดงความหมายต่าง ๆ การใช้ภาษาที่คนฟัง
แล้วไม่เข้าใจ การใช้ภาษายากหรือส่วนหนึ่งที่คนฟังหรืออ่านแล้วไม่รู้เรื่อง ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจผิด
และทำให้ผู้ฟังตีความหมายไปคนละ เรื่องกับที่ผู้ส่งสารต้องการ

ความเข้าใจผิดต่าง ๆ ในการสื่อสารจึงอาจเกิดจาก Mechanical Noise และ
Semantic Noise ซึ่งนอกจากสองสิ่งดังกล่าวแล้วยังมีสิ่งอื่น ๆ ซึ่งกีดขวางความเข้าใจระหว่าง
ผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ สิ่งเหล่านี้ คือ ความแตกต่างระหว่างผู้รับสาร และผู้ส่งสารนั่นเอง
ความแตกต่างในด้านภูมิหลังนี้อาจแยกได้เป็นความแตกต่างด้านการศึกษา ความสนใจ ประสิทธิภาพ
ของสมอง ความแตกต่างของระดับภาษาและการใช้ภาษา

หลักจิตวิทยา

หลักจิตวิทยาโดยทั่วไป เมื่อมองในแง่พัฒนาการของคนแต่ละวัยแล้วจะเห็นว่าคนที่อยู่ใน
วัยเดียวกันย่อมมีความสนใจ ความสามารถ วุฒิภาวะ และประสบการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
โดยเฉพาะเด็กในวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กมีอายุระหว่าง 6 - 13 ปี วัยนี้เป็นวัยที่
ผู้ใหญ่มีส่วนเข้าถึงโลกของเด็กได้น้อยที่สุด เด็กจะมีโลกของตัวเองระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน
ไม่ว่าจะเป็นการเล่น ความเข้าใจหรือการใช้คำพูด (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ
2516 : 143) นอกจากนี้วัยเด็กตอนปลายเป็นวัยใช้ภาษามาก ความเข้าใจในคำพูดมีมาก
คุยกับผู้ใหญ่โดยใช้คำสุภาพ พูดคุยกับเพื่อนโดยใช้ภาษาที่ตนถนัดได้เป็นอย่างดี (สมประสงค์
ปิ่นจินดา และคนอื่น ๆ 2516 : 126) ดังนั้น เสียงและบทสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของ
ผู้ใหญ่ที่เห็นว่าง่าย เหมาะสำหรับเด็กนั้น เด็กอาจจะรู้สึกว่ายาก อาจไม่สนใจหรือไม่ตั้งใจฟัง
ซึ่งตรงข้าม เด็กอาจจะชอบฟังเสียงและบทสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของเด็กในวัยเดียวกับ เขา
เพราะใช้เสียงและส่วนของที่เขาเคยฟังอยู่บ่อย ๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยและฟังเข้าใจง่าย
และจะส่งผลไปถึงการเรียนรู้ด้วย ดังที่มีผู้กล่าวว่า การใช้ภาษาเป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่ต้อง
อาศัยวุฒิภาวะและประสบการณ์ (Andress. 1960 : 339)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการวิทยุเพื่อการสอนแบบบทสนทนา รวมไปถึง
เรื่องของเสียงและการฟัง ตลอดจนทฤษฎีการสื่อสารและหลักจิตวิทยาดังกล่าวมาแล้ว นับเป็น

เหตุผลสำคัญในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็ก กับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่เพื่อผลทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำของผู้เรียนต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็กกับนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกัน
2. ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็กกับนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ มากกว่า ๑๕๐ ขึ้นไป มาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ปรากฏว่า ได้โรงเรียนวัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕ จำนวน ๒๑๔ คน จากนั้นดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

๑. นำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบการได้ยินเสียงของทุกคนปกติ ที่ความเข้มของเสียง

๐ - ๒๗ เดซิเบล ที่ความถี่ของเสียง ๖๐๐ - ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ ซึ่งเป็นความถี่เสียงที่คน

ทุกคนสามารถได้ยิน (ประสิทธิ์ ศรีสมบูรณ์ ๒๕๑๘ ๘๖ - ๘๗) โดยใช้เครื่องวัดการได้ยิน (Screening Audiometer) รุ่น Selector SH ของบริษัท Sapper + Hortmann Gmb H ผลิตในประเทศเยอรมันตะวันตก

๒ นำคะแนนสอบปลายปี ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบในข้อ ๑ มาเรียงลำดับตามเปอร์เซ็นต์ไทล์จากมากไปหาน้อย แล้วทำการสุ่มตามชั้นตอน (Stratified Random Sampling) ดังนี้

๒.๑ แบ่งนักเรียนออกเป็นสามกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๗๕ ขึ้นไป ถือ เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนดี และผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๒๕ ลงมา ถือ เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนอ่อน ส่วนที่เหลือถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง

๒.๒ นำนักเรียนที่แบ่งไว้ในข้อ ๒.๑ มาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อย่าง เป็นสัดส่วนกับกับจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการทดลอง โดยรวมแล้วให้ได้จำนวนนักเรียนทั้งหมด ๘๐ คน

๒.๓ นำนักเรียนที่แบ่งไว้ในข้อ ๒.๒ มาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๓๐ คนโดยให้นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนดี นักเรียนที่มีความ

สามารถทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอ่อน ในแต่ละกลุ่ม
เท่า ๆ กัน

2.4 นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในข้อ 2.3 มาทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) เพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง ก. 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง ข. 1 กลุ่ม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงทดลอง (True Experimental Design) โดยมี
แบบแผนของการทดลองเป็นแบบ Posttest-Only Group Design

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง (Random Assigned)	Treatment	การทดสอบ
R_1 (กลุ่มทดลอง ก.)	X_1	T
R_2 (กลุ่มทดลอง ข.)	X_2	T

R_1 หมายถึง กลุ่มทดลอง ก. ซึ่งนักเรียนเรียนโดยจากการฟังรายการวิทยุ
การสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก

R_2 หมายถึง กลุ่มทดลอง ข. ซึ่งนักเรียนเรียนโดยจากการฟังรายการวิทยุ
การสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

X_1 หมายถึง การเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้
เสียงและสำนวนของเด็ก

X_2 หมายถึง การเรียนโดยการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้
เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

T หมายถึง การทดสอบทันทีหลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1 รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียงแบบดัดแปลง โดยมีการนำเสนอ 2 รูปแบบ คือ รายการสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก กับรายการสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ แต่ละรูปแบบการนำเสนอใช้เนื้อหาในกลุณริชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เรื่องการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เหมือนกัน และใช้เวลาเท่ากัน คือ ประมาณ 15 นาที แต่ละรูปแบบการนำเสนอแบ่งออกเป็นสามตอนเท่า ๆ กัน

2 แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยชนิด เลือกรับ มีสี่ตัวเลือกทั้งหมดสามฉบับ สำหรับใช้ทดสอบหลังจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาแล้วทุกครั้ง ครั้งละหนึ่งฉบับ เป็นแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพ และหาความเชื่อมั่นแล้ว

3 เครื่องเล่นเทปคาสเซต (Cassette) จำนวน 2 เครื่อง

การสร้างเครื่องมือในการทดลอง

การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1 คัดเลือกตัวแทนของเสียงที่จะใช้พูดในบทสนทนาทั้งของเด็กและของผู้ใหญ่ โดย

1.1 บันทึกเสียงนักเรียนชายหญิงที่มีอายุช่วง 10 - 13 ปี ซึ่งได้พิจารณาแล้วว่า มีเสียงเหมาะสมกับหลักการพูดสนทนา โดยให้อ่านบทความคนละ 1 บท เพื่อใช้เป็นตัวแทนของเสียงเด็ก

1.2 บันทึกเสียงผู้ใหญ่จากครูชายหญิงที่มีอายุช่วง 20 ปีขึ้นไป ซึ่งได้พิจารณาแล้วว่า มีเสียงเหมาะสมกับหลักการพูดสนทนาโดยให้อ่านบทความคนละ 1 บท

1.3 นำเทปที่ได้บันทึกไว้ในข้อ 1.1 และ 1.2 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบว่าเป็นน้ำเสียงที่นักเรียนฟังพอใจหรือไม่ โดยการทดสอบนี้ ต้องยอมรับอย่างน้อย 20 คนขึ้นไป ถ้ามีผู้ยอมรับน้อยกว่าเกณฑ์จะปรับปรุง โดยเปลี่ยนตัวผู้สนทนาใหม่ แล้วทดสอบอีกจนกระทั่งได้ตัวแทนของเสียงที่เหมาะสม ซึ่งในการทดสอบปรากฏว่า ตัวแทนของเสียง

เด็กชายที่ใช้ในการทดลองมีผู้ยอมรับ 28 คน และตัวแทนของเสียงเด็กหญิงที่ใช้ในการทดลองมีผู้ยอมรับ 27 คน ส่วนตัวแทนของเสียงผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ชาย ที่ใช้ในการทดลองมีผู้ยอมรับ 25 คน และตัวแทนของเสียงผู้ใหญ่ที่เป็นผู้หญิงที่ใช้ในการทดลองมีผู้ยอมรับ 29 คน

2 การเลือกเนื้อหาวิชา ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาทดลอง โดยการศึกษาจากหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และได้พิจารณาเลือกเรื่องการใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัวของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นตัวแทนของเนื้อหาวิชา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอนดังนี้

2.1 ความหมายของเวลาวาง การทำกิจกรรมที่ควรทำ และงานอดิเรก

2.2 การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ เมื่อมีเวลาวางในช่วงเวลาสั้น ๆ

2.3 การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์เมื่อมีเวลาวางในช่วงเวลายาว ๆ

3 นำเนื้อหาวิชาที่จัดแบ่งเป็นตอน ๆ นั้นมากำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

4 การสร้างบทสนทนา

4.1 การสร้างบทสนทนาสำหรับผู้ใหญ่ ทำตามขั้นตอนดังนี้

4.1.1 นำเนื้อหาวิชาทั้งสามตอนมาพิจารณาเขียน เป็นบทสนทนาสำหรับของ
ผู้ใหญ่

4.1.2 นำบทสนทนาจากข้อ 4.1.1 ไปให้ตัวแทนของเสียงผู้ใหญ่ในข้อ 1
อ่านสนทนากัน และบันทึกเสียงไว้

4.1.3 นำเทปที่บันทึกไว้ในข้อ 4.1.2 ไปทำการทดสอบการยอมรับสำหรับ
โดยเปิดให้ครูชายหญิง จำนวน 30 คนฟัง แล้วถามว่ายอมรับว่าเป็นสำนวนผู้ใหญ่หรือไม่ โดย
การทดสอบนี้ต้องยอมรับอย่างน้อย 20 คนขึ้นไป ถ้ามีผู้ยอมรับน้อยกว่าเกณฑ์ จะปรับปรุงใหม่จน
ได้สำนวนผู้ใหญ่ที่เหมาะสม ซึ่งในการทดสอบปรากฏว่ามีผู้ยอมรับ 27 คน จึงถือว่าบทสนทนา
สำนวนผู้ใหญ่ที่เขียนขึ้นนำมาใช้ในการทดลองได้

4.2 การสร้างบทสนทนาสำหรับเด็ก ทำโดยนำบทสนทนาสำนวนผู้ใหญ่ในข้อ 4.1
ไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาวิชาการใช้เวลาวางให้เป็น

ประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัวมาแล้ว และเป็นเด็กอยู่ในวัยเดียวกับกลุ่มทดลอง เขียนปรับปรุง เป็นสำนวนเด็กโดยคงลำดับเนื้อหาไว้ตามเดิม โดยดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

4 2 1 ผู้วิจัยอธิบายถึงจุดประสงค์ในการที่ให้นักเรียนอ่านและฟังบทสนทนา สำนวนผู้ใหญ่ และเขียนสำนวนการสนทนาขึ้นใหม่

4 2 2 ให้นักเรียนฟังและอ่านบทสนทนาสำนวนผู้ใหญ่ เมื่อจบแล้วให้นักเรียน อภิปรายกัน

4 2 3 เมื่อนักเรียนอภิปรายเสร็จแล้ว ให้นักเรียนลงมือเขียนบทสนทนาขึ้นใหม่ โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง ใส่ลงในกระดาษ แก้วสำนวนบทสนทนาที่ผู้วิจัยแจกให้

4 2 4 นามบทสนทนาที่เขียนขึ้นใหม่ในข้อ 4 2 3 มาคัดเรียบเรียงใหม่ให้เป็น บทสนทนาสำนวนเด็ก

4 2 5 นำบทสนทนาสำนวนเด็กในข้อ 4 2 4 ไปให้ตัวแทนของเสียงเด็กในข้อ 1 อ่านสนทนากัน และบันทึกเสียงไว้

4 2 6 นำเทปบันทึกเสียงในข้อ 4 2 5 ไปทำการทดสอบการยอมรับสำนวน โดยเปิดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน ฟังแล้วถามว่ายอมรับว่าเป็นสำนวนเด็กหรือไม่ โดยการทดสอบนี้ต้องยอมรับอย่างน้อย 20 คนขึ้นไป ถ้ามีผู้ยอมรับน้อยกว่าเกณฑ์ จะปรับปรุงใหม่จนได้สำนวนเด็กที่เหมาะสม ซึ่งในการทดสอบปรากฏว่า มีผู้ยอมรับ 30 คน จึงถือว่าบทสนทนาสำนวนเด็กนำมาใช้ในการทดลองได้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบจากหนังสือการวัดผลและการประเมินผล การศึกษา (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 101 - 124) และหนังสือเทคนิคการวัดผล (ชวาล แพร์ดีกุล 2509 88 - 236)

2 ศึกษาเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่แบ่งออกเป็นสามตอนอย่างละเอียด

๓. เขียนข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดสี่ตัวเลือก โดยยึดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจากเนื้อหาในเรื่องในแต่ละตอนทั้ง ๓ ตอน เพื่อวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย รวมทั้งสิ้น ๓ ฉบับ ฉบับละ ๓๕ ข้อ

๔. นำข้อสอบไปลองสอบกับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลจังหวัดกำแพงเพชร หลังการนำรายการวิพการสอบแบบทดสอบไปทดสอบตามข้อ ๔ ๒ ๘ แล้วนำผลของการสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบเกี่ยวกับ

๔ ๑ ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค ๒๗ เปอร์เซ็นต์ของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 . 1 - 32) แล้วเลือกหาข้อสอบเฉพาะข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง ๒๐ - ๘๐ และมีความอำนาจจำแนก ๒๐ ขึ้นไปมาใช้ในการทดลอง โดยเลือกมาฉบับละ ๒๕ ข้อ

๔ ๒ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ใช้โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) (ลัวิน สายยศ และ อังคณา ศันศิริศันนันท์ ๒๕๑๕ : ๑๗๘) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

ตาราง ๒ แสดงความเที่ยงเบนมาตรฐาน (S) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความคลาดเคลื่อนในการวัด (SE_{meas}) ของแบบทดสอบ เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัวทั้งสามฉบับ

แบบทดสอบ	N	S	r_{tt}	SE_{meas}
ฉบับที่ ๑ (๒๕ ข้อ)	๓๐	๓.๒๘	๐.๗๘	± 0.72
ฉบับที่ ๒ (๒๕ ข้อ)	๓๐	๓.๐๑	๐.๘๐	± 1.20
ฉบับที่ ๓ (๒๕ ข้อ)	๓๐	๓.๗๒	๐.๘๕	± 1.๓๐

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบซึ่งหาความเชื่อมั่น แบบใช้วิธีแบ่งครึ่ง (Split-half) มีความเชื่อมั่น 0.78, 0.80 และ 0.85 ตามลำดับ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ± 0.72 , ± 1.20 และ ± 1.30 ตามลำดับ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้แบบทดสอบนี้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การดำเนินการทดลอง

หลังจากผู้วิจัยได้กำหนดการจัดกระทำ (Treatment) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม วากุลมโนจะ เรียงกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาแบบใดแล้ว ได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลา 3 วันติดต่อกัน วันละ 1 ตอนของเนื้อหาวิชาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนและครอบครัว โดยมีขั้นตอนการทดลองในแต่ละวัน ดังต่อไปนี้

- 1 จัดเตรียมห้องทดลองทั้ง 2 ห้องให้พร้อม ทดสอบเสียงในการฟังให้ได้ยินทุกจุดที่ผู้ฟังจะนั่ง
- 2 ผู้วิจัยหาความตกลงกับครูประจำการที่จะควบคุมอยู่ในห้องทดลอง และซักซ้อมอธิบายกันให้เข้าใจในการทดลอง
- 3 ให้นักเรียนเข้าประจำที่ในห้องทดลองตามโต๊ะที่มีชื่อของตนติดอยู่ไว้แต่ละห้องทดลอง
- 4 เมื่อนักเรียนนั่งเรียบร้อยแล้ว ครูประจำห้องทดลองจะเริ่มอธิบายและทำความเข้าใจกับนักเรียน โดยใช้เวลา 10 นาที
- 5 เมื่อถึงเวลาที่กำหนดการทดลอง ให้ดำเนินการทดลองพร้อมกันทั้ง 2 ห้อง โดยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา ตามกลุ่มที่จัดไว้ โดยใช้เวลา 15 นาที
- 6 เมื่อฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาจบแล้วให้ทำการทดสอบทันทีด้วยข้อสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย โดยใช้เวลา 20 นาที
- 7 รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป
- 8 หลังจากการทดลอง 2 สัปดาห์ เรียงกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมาทำการทดสอบด้วยข้อสอบฉบับเดิม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์หาความคงทนในการจำ

สถิติที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

1. การวิเคราะห์ข้อทดสอบ เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ 27 เปอร์เซนต์ แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 . 1 - 32)

2. การหาความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ ใช้วิธีแบ่งครึ่ง (Split-half) และ ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา ดันติรัตนานนท์ 2515 : 178)

$$r_{tt} = \frac{2r_{xy}}{1 + r_{xy}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

r_{xy} แทน ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคู่และข้อคี่

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\}\{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ X, Y แทน คะแนนข้อคู่และข้อคี่

N แทน จำนวนของข้อสอบทั้งฉบับ

r_{xy} แทน ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคู่และข้อคี่

3. การหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement) คำนวณจากสูตร (Guillikson. 1967 : 63)

$$SE_{meas} = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_x แทน ความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการสอบ

r_{tt} แทน ความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การหาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร (Ferguson. 1966 : 67)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

2 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525

118 - 120)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองหาผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก กับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียง และสำนวนของผู้ใหญ่ โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็กกับกลุ่มที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่ เมื่อทำการทดลองแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติเพื่อทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้การแปลความหมายและการ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำได้สะดวกและ เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายที่แท้จริง ซึ่งมีดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	อัตราส่วนนัยสำคัญทางสถิติ
α	แทน	ระดับนัยสำคัญ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

R_1 (กลุ่มทดลอง ก) แทน กลุ่มนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของเด็ก

R_2 (กลุ่มทดลอง ข) แทน กลุ่มนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับดังนี้

1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข)

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคงทนในการจำของนักเรียนกลุ่ม R_1
(กลุ่มทดลอง ก.) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข)

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนกลุ่ม
 R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียน
กลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข)

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
R_1 (กลุ่มทดลอง ก)	30	20.03	3.69	0.876
R_2 (กลุ่มทดลอง ข)	30	19.47	7.98	

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก)
กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ $t_{\alpha.05}(df = 58) =$
2.000

2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคงทนในการจำของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคงทนในการจำของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก.) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข.)

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
R_1 (กลุ่มทดลอง ก)	30	18.93	14.34	-0.463
R_2 (กลุ่มทดลอง ข)	30	19.37	11.48	

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคงทนในการจำของนักเรียนกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ $t_{\alpha,05}$ ($df = 58$) = -2.000

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย อันเกิดจากการฟังรายการวิทยุ การสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของ เด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่

2 เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคงทนในการจำอัน เกิดจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของ เด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1 ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของ เด็กกับนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกัน

2 ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของ เด็กกับนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2526 โรงเรียนวัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียงแบบตลับ โดยมีการนำเสนอ 2 รูปแบบ คือ รายการสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็ก กับรายการสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่แต่ละรูปแบบการนำเสนอใช้เนื้อหาในกลุมวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เรื่องการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เหมือนกัน และใช้เวลาเท่ากัน คือ ประมาณ 15 นาที แต่ละรูปแบบการนำเสนอ แบ่งออกเป็นสามตอนเท่า ๆ กัน

2. แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ชนิดเลือกตอบ มีสี่ตัวเลือกทั้งหมดสามฉบับ สำหรับใช้ทดสอบหลังจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาแล้วทุกครั้ง ครั้งละหนึ่งฉบับและ เป็นแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพ และหาความเชื่อมั่นแล้ว

3. เครื่องเล่นเทปคาสเซต (Cassette) จำนวน 2 เครื่อง

การดำเนินการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ เมื่อแบ่งกลุ่มและกำหนดการจัดกระทำ (Treatment) แล้วจึงได้ดำเนินการทดลอง โดยใช้เวลา 3 วันติดต่อกัน วันละ 1 ตอนของเนื้อหาวิชาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว โดยมีขั้นตอนการทดลองในแต่ละวัน ดังต่อไปนี้

1 จัดเตรียมห้องทดลองทั้ง 2 ห้องให้พร้อม ทดสอบเสียงในการฟังให้ได้ยินทุกจุดที่ผู้ฟังจะนั่ง

2 ผู้วิจัยทำความเข้าใจตกลงกับครูประจำการที่จะควบคุมอยู่ในห้องทดลองและซักซ้อมอธิบายกันให้เข้าใจในการทดลอง

3 ให้นักเรียนเข้าประจำที่ในห้องทดลองตามโต๊ะที่มีชื่อของตนติดอยู่ไว้แต่ละห้องทดลอง

4 เมื่อนักเรียนนั่งเรียบร้อยแล้ว ครูประจำห้องทดลองจะเริ่มอธิบายและทำความเข้าใจกับนักเรียน โดยใช้เวลา 10 นาที

5. เมื่อถึงเวลาที่กำหนดการทดลอง ให้ดำเนินการทดลองพร้อมกันทั้ง 2 ห้อง โดยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา ตามกลุ่มที่จัดไว้โดยใช้เวลา 15 นาที

6. เมื่อฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาจบแล้วให้ทำการทดสอบทันทีด้วยข้อสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย โดยใช้เวลา 20 นาที

7 รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

8 หลังจากการทดลอง 2 สัปดาห์ เรียกกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมาทำการทดสอบด้วยข้อสอบฉบับเดิม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์หาความคงทนในการจำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบการทดสอบค่าเฉลี่ยในสองตัวอย่าง เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทั้งด้านการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย และความคงทนในการจำ โดยใช้สถิติ t -test

สรุปผลการวิจัย

1 ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2 ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของ เด็กกับนักเรียนที่เรียนจากการฟังรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การที่กลุ่มนักเรียนสองกลุ่มซึ่งมีความสามารถทางการเรียน เท่า ๆ กัน เรียนเนื้อหาจากรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและสำนวนของ เด็ก กับรายการวิทยุการสอน

แบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของผู้ใหญ่นำผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นด้วยสาเหตุดังนี้

1 ด้านผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จากผลของการทดลองพบว่า กลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) และกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) มีคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 รายการวิทยุทั้งสองรูปแบบต่างก็มีคุณลักษณะที่ดีเฉพาะรายการ โดยในรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของเด็กนั้นได้รับความสนใจและการยอมรับในรายการมาก ทั้งนี้อาจเป็นอิทธิพลในด้านทฤษฎีการสื่อสารที่กล่าวว่าเมื่อผู้รับสารกับผู้สื่อสารเป็นคนอยู่ในสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกันมีประสบการณ์พื้นฐานโดยทั่วไปคล้ายกัน มีการใช้ภาษาที่คล้าย ๆ กัน และเป็นคนอยู่ในวัยเดียวกัน ย่อมทำให้การสื่อสารได้ผลดี นอกจากนี้ตามหลักจิตวิทยาโดยทั่วไปเมื่อมองในด้านพัฒนาการของคนแต่ละวัย จะเห็นว่าคนที่อยู่ในวัยเดียวกันย่อมมีความสนใจ ความสามารถ วุฒิภาวะ และประสบการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เด็กจะมีโลกของตัวเองระหว่างเพื่อนด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่น ความเข้าใจ หรือการใช้คำพูด และสามารถพูดคุยกับเพื่อนโดยใช้ภาษาที่ตนถนัดได้เป็นอย่างดี ทั้งอิทธิพลในด้านการสื่อสารและหลักจิตวิทยาโดยทั่วไปดังกล่าว จึงส่งผลให้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) ส่วนรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและส่วนของผู้ใหญ่ก็นั้นได้รับความสนใจและการยอมรับในรายการมากด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นอิทธิพลในด้านความน่าเชื่อถือของผู้สื่อสาร (Credibility of the Communicator) โดยหลักการที่ว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูงกว่า จะมีอิทธิพลในการเรียกร้องความสนใจและการยอมรับสูงกว่าแหล่งความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า (Fleming and Levie. 1979 : 199) และจากการวิจัยของ ฮอฟแลนด์ (Hovland. 1954 : 27 - 33) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผู้สื่อสาร โดยผลของการศึกษาพบว่า ผู้สื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะทำให้ผู้เรียนหรือผู้รับสารเกิดการเรียนรู้หรือการยอมรับสูงกว่าผู้สื่อสารที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า และในเรื่องของความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้นั้นจะมีเรื่องของอายุเข้ามาเกี่ยวข้องโดยผู้ที่อายุมากกว่าจะมีอิทธิพลในการแนะนำมากกว่า

คนอายุน้อยและมีแนวโน้มว่าผู้ที่อายุน้อยส่วนมากจะต้องการคำแนะนำ ขาวสารความรู้ต่าง ๆ จากผู้ที่อายุน้อยกว่าตัวเอง (Hovland, 1954 : 49) และในการวิจัยครั้งนี้ใช้ครูเป็นผู้สนทนา จึงทำให้อิทธิพลของความน่าเชื่อถือของผู้สื่อสารส่งผลให้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) สรุปได้ว่าทั้งรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของเด็กกับรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาที่ใช้เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่ต่างก็มีคุณลักษณะที่ดีเฉพาะรายการในการดึงดูดความสนใจและการยอมรับในรายการได้ดีพอๆกัน จึงทำให้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) กับกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก และเป็นเหตุให้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

1.2 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน โดยกล่าวถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนแทบทั้งสิ้น และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนมักพบเห็นอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน ฉะนั้น อาจเป็นเนื้อหาที่นักเรียนเข้าใจดีอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นความรู้ที่ยังไม่ได้จัดระเบียบเข้าใจเท่านั้น เมื่อได้ฟังรายการวิทยุทั้งสองรูปแบบก็สามารถเข้าใจได้ง่าย ๆ ฉะนั้นจึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) และกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2 ด้านความคงทนในการจำ จากผลการทดลองพบว่า กลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) และกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข) มีคะแนนเฉลี่ยเกือบเท่ากันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากอิทธิพลของรายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาทั้งสองรูปแบบต่างก็มีคุณลักษณะที่ดีเฉพาะรายการที่ดึงดูดความสนใจและการยอมรับในรายการพอๆกัน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจและสนใจฟัง จึงเป็นผลทำให้สามารถจำสิ่งที่เรียนรู้อย่างดีพอๆกัน และอีกด้านหนึ่งอาจเนื่องมาจากรายการวิทยุทั้งสองรูปแบบต่างก็ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการฟังเหมือนกัน เป็นการให้ผู้เรียนเรียนโดยใช้ประสาทสัมผัสทางหูอย่างเดียวเหมือนกัน ประกอบกับเนื้อหาที่เรียนเป็นเนื้อหาที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และผู้เรียนมักพบในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้เรียนจำเนื้อหาได้ง่าย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นผลทำให้ผลของความคงทนในการจำของกลุ่ม R_1 (กลุ่มทดลอง ก) และกลุ่ม R_2 (กลุ่มทดลอง ข)

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐาน แต่มีที่น่าสนใจว่ารายการ
วิทยุการสอนแบบบทสนทนาทั้งสองรูปแบบนั้นได้ให้ผลในด้านความคงทนในการจำสูงพอ ๆ กัน
เมื่อดูจากคะแนนเฉลี่ยของความคงทนในการจำกับคะแนนเฉลี่ยของผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย
จะ เห็นได้ว่ามีคะแนนเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันมากทั้งสองกลุ่ม แสดงให้เห็นว่ารายการวิทยุการสอน
แบบบทสนทนาทั้งสองรูปแบบยังให้ผลในด้านความคงทนในการจำได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ถ้าจะใช้รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาสอนบทเรียนเพื่อให้
เกิดการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและมีความคงทนในการจำแล้ว ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงการผลิต
รายการว่าจะต้องใช้เสียงและจำนวนของเด็กหรือ เสียงและจำนวนของผู้ใหญ่มากนัก เพราะจะ
ทำให้ผลที่ได้พอ ๆ กัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1 ควรมีการวิจัยทำนองเดียวกันนี้อีก แต่ควรใช้เนื้อหาให้ซับซ้อนและใกล้เคียงผู้เรียน
มากกว่านี้ หรือใช้เนื้อหาที่แปลกใหม่สำหรับผู้เรียน
- 2 ควรมีการวิจัยทำนองเดียวกันนี้อีก แต่อาจ เปลี่ยนรูปแบบรายการเป็นแบบอื่น ๆ
เช่น แบบบรรยายล้วน หรือแบบละคร เป็นต้น

บรรณาการ

บรรณานุกรม

เกษม บุญส่ง สไลด์และฟิล์มสตริป ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2521, 49 หน้า อัดสำเนา

เกษม ศิริสัมพันธ์ อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน กองเผยแพร่การศึกษา 2509,
220 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5
(พ.ศ. 2526 - 2529) สำนักนายกรัฐมนตรี 2525, 369 หน้า

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสารศาสตร์ ปีที่ 2 เล่ม 2
ตุลาคม 2525 134 หน้า

จารุลินทร์ มุลิกะพงษ์ และคนอื่น ๆ คู่มือผู้ผลิตรายการวิทยุทาง วปอ ชุดที่ 5 "รายการสนทนา"
กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป., 10 หน้า

จิรพันธ์ เดมะ การศึกษาเปรียบเทียบการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดชนิดไฮดรัสส์แบบต่าง ๆ
ก่อนการเสนอละครวิทยุทางการศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านภาษา ด้านความจำ ความเข้าใจ
และความคงทนในการเรียนรู้ ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2524, 133 หน้า อัดสำเนา

ชม ภูมิภาศ คู่มือการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2520 327 หน้า

_____ วิทยุกระจายเสียงกับการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2521, 126 หน้า

ชวาล แพร์ตกุล เทคนิคการวัดผล พิมพ์ครั้งที่ 4 วัฒนาพานิช 2509 452 หน้า

ชูศรี วงศ์ธนะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525 252 หน้า

เดชนันต์ บุญผืน การศึกษาเปรียบเทียบความชอบและผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนวัยรุ่น
ในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสหศึกษาระหว่างการศึกษากับสไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยาย
เพศชายกับสไลด์เสียงที่ใช้เสียงบรรยายเพศหญิง ปรินญาณีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525 77 หน้า อัดสำเนา

ทวีศักดิ์ ทิพย์รอด การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 จากการพึงรายการวิทยุที่เป็นบทละครวิทยุ บทสนทนาและบทความ
ตามด้วยการอภิปรายกลุ่ม ปริญญาณิพนธ์ กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2526, 178 หน้า อัดสำเนา

นวลศิริ เปาโรหิต และคนอื่น ๆ จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2515 288 หน้า

นิพนธ์ ศศิธร หลักการพูดต่อชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2515, 414 หน้า

นิสิตปริญญาโทโสตทัศนศึกษา พ ศ 2524 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความก้าวหน้าด้านเทคนิคของ
การกระจายเสียง 2524, 319 หน้า อัดสำเนา

นฤต กระจาย พิลึกในชีวิตประจำวัน หน้า 5 14 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521 (หน้าไม่ติดต่อกัน)

ประชาสัมพันธ์, กรม สรุปการดำเนินงานด้านรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เครือข่ายที่ 2 เพื่อการศึกษา 2525, 11 หน้า

ประสิทธิ์ ชุมพรเกรียงไกร การใช้เวลาว่างของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร

วิทยานิพนธ์ ค ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2505 99 หน้า อัดสำเนา

ประสิทธิ์ ศรีสมบูรณ์ กำหนดค่าใช้จ่ายทดแทนเกี่ยวกับคนทุพพลภาพ 25 ปีแห่งการจัดการศึกษาของ

คนทุพพลภาพในประเทศไทย โรงพิมพ์เจริญกิจ 2519 270 หน้า

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข การศึกษาแบบเลานีทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทน

ในการจำวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 ปริญญาณิพนธ์ กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร 2524 321 หน้า อัดสำเนา

เพ็ญศิริ แก้วเกษร การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สไลด์เทปแบบที่เลือกภาพ

สร้างคาบบรรยายและลำดับเนื้อหาโดยผู้ใหญ่มากับสไลด์ที่เลือกภาพ สร้างคาบบรรยาย และลำดับ

เนื้อหาโดยเด็ก ปริญญาณิพนธ์ กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522

132 หน้า อัดสำเนา

ไพโรจน์ เบาใจ การถ่ายทำสไลด์และฟิล์มสตริป ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 78 หน้า อัดสำเนา

ไพโรจน์ ราชพรหมินทร์ การศึกษาอบรมรับเทคนิคใหม่ ๆ ทางการเกษตรของชาวเขาเผ่ามั่ว

หมู่บ้านเข็กน้อย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519 115 หน้า อัดสำเนา

จินดา ศิริพานิช ความเข้าใจในการฟังและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่พูดภาษาไทยภาคกลางในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี ปรินญาณิพนธ์

กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2507 138 หน้า อัดสำเนา

ล้วน สายยศ และ อังคณา ศัตตจิตตานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2515

276 หน้า

วิเชียร โฉมนาค การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการต่างกัน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524 132 หน้า อัดสำเนา

ศรียา-ประภัสสร นิยมธรรม พัฒนาการทางภาษา โรงพิมพ์เฟื่องอักษร 2519, 196 หน้า

ศศิธร ชันติวรารกุล พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของ

นักเรียนระดับประถมศึกษา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2520, 71 หน้า อัดสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการศึกษานอกโรงเรียน เอกสารเผยแพร่ศูนย์เทคโนโลยีทาง

การศึกษา 2526, ไม่มีเลขหน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน หลักการและวิธีสอน 2508

138 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง ร่างโครงการวิทยุโรงเรียนตามโครงการพัฒนาการศึกษา ครั้งที่ 5

2524 ไม่มีเลขหน้า

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วารสารจันทร์เกษม ฉบับที่ 172 ประจำเดือน

พฤษภาคม - มิถุนายน โรงพิมพ์คุรุสภา 2526, 70 หน้า

สมประสงค์ ปิ่นจินดา และคนอื่น ๆ คู่มือการศึกษาพัฒนาการเด็ก โรงพิมพ์พิณเขต 2518

220 หน้า

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ วิทยุ สื่อการสอน มงคลการพิมพ์ 2506, 422 หน้า

สำเภา จงจิตต์ เสียง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2523

489 หน้า

สุดา อ่างไรโซติ การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2507 ปรินญาณิพนธ์ ค ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509 191 หน้า อัดสำเนา

สุนาฏ นิธิไพฑูริกุล การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจ อันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน ปรินญาณิพนธ์ กศ ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520 44 หน้า

อัดสำเนา

สุณีรัตน์ ภิรมย์นาม การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กชั้นประถมปีที่ 4 ในชนบท กับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียนในระดับชั้นประถมปีที่ 4 ปรินญาณิพนธ์ กศ ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519 56 หน้า

อัดสำเนา

เสรี กริมหา "การเขียนบทภาพยนตร์และสไลด์ ส่งเสริมการเกษตร 11(5) มิถุนายน - กรกฎาคม 2521

อนันต์ ศรีโสภาก หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

อนันต์ธนา อังกิณันท์ และ เกื้อกูล คุปรัตน์ สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์การศึกษา โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521 176 หน้า

อรุณประภา หอมเศรษฐี การสื่อสารมวลชนเบื้องต้น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520, 103 หน้า

อุทัย ทองขาว การศึกษาภาพและคำบรรยายสไลด์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย

วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปริญญาโท กศ ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสาณมิตร 2524 186 หน้า บัดสาเนา

อุพาร เนืองจางงค์ สื่อมวลชนวิทยุกระจายเสียง อักษรสัมพันธ์ 2508, 278 หน้า

_____ สื่อมวลชนวิทยุ-โทรทัศน์ อักษรบัณฑิต 2520, 192 หน้า

Abbot, Waldo and Rider L. Richard. Handbook of Broadcasting. New York, McGraw-Hill, Inc., 1957. 531 p.

Andress, Burton G. Experimental Psychology. New York, John Wiley and Son, Inc., 1960. 595 p.

Brouwer, W.M. and others. The Loudspeaker in the Classroom. Amsterdam, 1954. 130 p.

Burns, Pual C., Betty L. Broman and Alberta L. Lowe Wantling. The Language Arts in Childhood Education. Chicago, Rand McNally and Company, 1971. 446 p.

Call, Louis Thornton, Jr. "Definning Listening Levels of Comprehension Bas on Reading Levels Comprehension of Average Children in Grade 5, 6, 7 and 8," Dissertation Abstracts. 35 . 7199-A, 1975.

Calway, Marain F. "The Relative Effect of Instruction with Narrative and Factial on Listening Skills," Dissertation Abstracts. 23 : 2248, February, 1963.

Chayaniyayodhin, Seela. A Study of the Principles of Teaching the Language Arts and Their Implications for Teacher Education in Thailand. Bloomington, Indiana, 1960. 217 p.

Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. Princeton, New Jersey, Educational Testing Service, 1952. 32 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York, McGraw-Hill Book Company, 1966. 446 p.

Fischer, E.K., G. Hausmann and W. Schneider. Five Year of School Broadcasting in Hessen. Frankfurt, Verlag Jasef Knecht, 1957. 158 p.

Fleming, Malcolm and W. Howard Levie. Instructional Massage Design. Englewood Cliffs, New Jersey 07632, Educational Technology Publications, Inc., 1979. 289 p.

Furness, Edna Lue. "Improving Reading throught Listening," Elementary English. 34 : 307 - 311, May, 1957.

- Hampleman, Richard S. "Comparison of Listening and Reading Comprehension Ability of Fourth and Sixth Grade Pupils," Dissertation Abstracts. 15 : 1757, 1955.
- Heinrichs, H. School Broadcasting in Practice. Essen, Verlag Neve Deutsche Schule, 1958. 165 p.
- Hohn, E. Psychological Investigations into School Broadcasting Programmes Carried out by the Institute of Psychology, University of Tubingen. 2nd., 1955. 227 p.
- Hollow, Marry Kevin. "Listening Comprehension of the Intermediate Grade Level," Elementary School Journal. 59 : 158 - 161, December, 1955.
- Hovland, Carl I., Irving L. Janis and Harold H. Kelley. Communication and Persuasion. Binghamton, New York, Vail-Ballou Press, Inc., 1954. 315 p.
- Charanyananda, Isra. A Study of Children Ability to Hear the Tones of the Thai Language. Master's Thesis, 1962. 170 p.
- Oleron, P. "The Ambiguity of Prestige Effects," (Cahiersd' eludes) The Radio-Television. 1 . 39 - 75, January, 1959.
- Penfield, D.A. and Marasculio. "Learning to Listening: An Experimental Study," Educational Research. 14 : 220 - 224, June, 1972.
- Ruprecht, H. Memory Recall after School Broadcasts. Padagogische Hochschule Heidelberg, 1955. 48 p.
- Smith, James A. Creative Teaching of Language Arts in Elementary School. Boston, Allyn and Bacon, Inc., 1973. 64 p.
- Spaulding, Seth. "Communication Potential of Pictorial Illustration," Audio-Visual Communication Review. 4 : 13 - 46, May, 1960.
- Tutolo, Daniel J. "A Cognitive Approach to Teaching Listening," Language Arts. 54 : 265, March, 1977.
- Vernon, P.E. The Intelligibility of Broadcasts Talks. B.B.C. Quarterly, 5(4) : 206 - 210, 1950 - 1951.
- Williams, L. Grenfell. Radio in Foundamental Education in Under Developed Areas. UNESCO Paris, 1950. 227 p.
- Wiman, R.V. and W.C. Meierhenry. Educational Media: Theory into Practice. Charles E. Merrill Publishing, Co., 1969. 283 p.

කපාය

ภาคผนวก ก .

คำสั่งดีของการวิเคราะห์ข้อทดสอบ

ตาราง 6 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบ ฉบับที่ 1

ข้อที่	P_H	P_L	p	r	Δ
1	89	09	48	77	13.2
2	87	16	52	69	12.8
3	94	22	61	73	11.9
4	78	18	48	59	13.2
5	68	07	35	64	14.5
6	77	20	48	66	13.2
7	79	21	50	67	13.0
8	84	08	44	74	13.6
9	88	30	61	60	11.9
10	94	31	66	67	11.3
11	73	24	48	49	13.2
12	83	25	55	58	12.5
13	91	14	54	75	12.6
14	87	15	51	70	12.6
15	74	23	48	51	13.2
16	98	33	72	75	10.7
17	70	20	44	50	13.6
18	98	32	69	71	11.1
19	90	28	61	63	11.8
20	98	29	70	77	10.9
21	71	19	44	52	13.6
22	96	27	65	72	11.4
23	85	25	56	60	12.4
24	92	31	64	64	11.5
25	83	26	55	57	12.5

ตาราง ๘ แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบ ฉบับที่ ๘

ข้อที่	P_H	P_L	p	r	Δ
1	99	16	6	79	12.0
2	74	17	45	56	13.6
3	81	23	52	57	12.8
4	83	20	52	62	12.8
5	77	21	49	55	13.1
6	88	22	56	65	12.3
7	70	21	45	49	13.6
8	84	19	52	64	12.8
9	84	31	59	54	12.1
10	84	19	52	73	12.3
11	91	24	60	68	12.0
12	92	18	57	73	12.3
13	91	15	54	74	12.5
14	80	33	57	48	12.3
15	76	26	51	50	12.9
16	78	42	61	38	11.9
17	93	28	64	68	11.6
18	88	25	58	63	12.2
19	90	26	60	65	12.0
20	82	30	57	52	12.3
21	78	22	50	55	13.0
22	82	32	58	51	12.2
23	98	18	64	62	11.5
24	96	22	64	76	11.6
25	71	07	36	67	14.6

ตาราง 7 แสดงค่า P_H , P_L , p , r และ Δ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบ ฉบับที่ 3

ข้อที่	P_H	P_L	p	r	Δ
1	74	17	45	57	12 5
2	91	48	72	51	10 7
3	78	31	58	42	12 2
4	88	26	59	62	12 1
5	83	48	68	39	11 3
6	99	22	68	83	11 1
7	85	43	85	46	11 4
8	91	26	61	66	11 9
9	87	26	58	61	12 2
10	74	22	48	62	13 2
11	78	48	64	32	11 6
12	98	30	88	72	11 2
13	87	39	65	52	11 5
14	85	35	61	52	11 8
15	83	52	68	35	11 1
16	96	57	80	56	9 7
17	87	13	50	72	13 0
18	48	22	35	29	14 6
19	91	65	79	37	9 7
20	74	26	50	48	13 0
21	91	28	61	68	11 9
22	87	61	75	39	10 3
23	96	20	68	72	11 2
24	48	22	35	29	14 6
25	87	70	79	24	9 8

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

แบบทดสอบ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทดสอบตอนที่ 1

เรื่อง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 25 ข้อ จงอ่านและพิจารณาคำถามให้รอบคอบ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วไปขีดกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมตรงกับอักษร ก ข ค หรือ ง ของข้อนั้น ในกระดาษคำตอบ ควรระวังให้เลขข้อคำถามกับคำตอบตรงกันเสมอ

1. เวลาว่างหมายถึงเวลาอย่างไร

- ก. เวลาที่ไม่อยากจะทำงาน
- ข. เวลาในวันโรงเรียนหยุด
- ค. เวลาที่เราไม่รู้จะทำอะไร
- ง. เวลาที่เราเสร็จจากงานประจำวัน

2. การกระทำต่อไปนี้ข้อใดเป็นสิ่งที่ควรทำเมื่อ

นักเรียนมีเวลาว่าง

- ก. ช่วยผู้ปกครองทำงานต่าง ๆ
- ข. ไปดูเขาตีไก่
- ค. ไปยิงนก, ตกปลา
- ง. นานปลากัดมากัดกัน

3. การใช้เวลาว่างหาความสะอาดบ้านเรือน มีประโยชน์อย่างไร

- ก. เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพทุก ๆ คน
- ข. เปล่าประโยชน์เพราะไม่ใช่หน้าที่
- ค. ช่วยให้แม่สบายใจไม่ต้องทำงาน
- ง. ไม่จำเป็นต้องทำ

4. การช่วยพ่อแม่ทำงานอาชีพจะทำให้นักเรียนเป็นอย่างไร

- ก. เหนื่อยกับการทำงานมากขึ้น
- ข. สามารถทำงานอาชีพนั้นเป็นด้วย
- ค. ไม่มีเวลาหาการบ้านที่ครูให้
- ง. เกียจคร้านการทำงานมากขึ้น

5. งานอดิเรก หมายถึงงานอะไร

- ก. งานที่ไม่ได้รับเงินตอบแทน
- ข. งานที่ทำอยู่เป็นประจำ
- ค. งานที่ทำในเวลาว่างหลังจากงานประจำ
- ง. งานที่ทำแล้วเกิดความไม่สบายใจ

6. ต่อไปนี้ข้อใดสามารถทำเป็นงานอดิเรกได้

- ก. การเขียนหนังสือ
- ข. การเลี้ยงสัตว์
- ค. เย็บปักถักร้อย
- ง. ถูกทุกข้อ

- 7 การเลี้ยงสุนัขให้ประโยชน์หรือไม่อย่างไร
- ก ไม่มีประโยชน์เพราะใช้เป็นอาหารไม่ได้
- ข มีประโยชน์ เพราะกัดคนได้
- ค มีประโยชน์อย่างน้อยก็ให้ความเพลิดเพลิน
- ง ไม่มีประโยชน์เพราะทำให้มีงานมากขึ้น
8. เราทำงานอดิเรก เพราะอะไร
- ก. เพราะห่อหมกบังคับให้ทำ
- ข. เพราะครูบังคับให้ทำ
- ค. เพราะต้องการหาเงินมาใช้
- ง. เพราะเราเลือกทำเองและสบายใจที่ทำได้
9. การปลูกต้นไม้เป็นงานอดิเรก ควรทำอย่างไร
- ก ควรหัดต่อกิ่ง
- ข. ควรหัดขยายพันธุ์ไม้ด้วย
- ค ควรหัดเพาะ เมล็ด
- ง. ควรลองทำบ่อย ๆ
10. การทำงานอดิเรกให้ประโยชน์อย่างไร
- ก ทำให้ไม่มีเวลาว่าง
- ข. ทำให้มีงานทำเมื่อมีเวลาว่าง
- ค ไม่มีประโยชน์เพราะทำให้เหนื่อย
- ง รู้สึกเพลิดเพลิน สบายใจและสุขใจ
11. การช่วยเหลือผู้ปกครองทางานที่เป็นอาชีพของครอบครัวเกิดประโยชน์อย่างไร
- ก เป็นการฝึกวิชาชีพไปโดยไม่รู้ตัว
- ข. เป็นการช่วยเหลือพ่อแม่เท่านั้น
- ค. เป็นกิจกรรมที่ควรทำเท่านั้น
- ง เป็นเพียงงานอดิเรกเท่านั้น
12. นักเรียนต้องเฝ้าหาความรู้ทางวิชาชีพเพื่อประกอบอาชีพ เมื่อโตขึ้นเพราะอะไร
- ก สังคมรังเกียจคนไม่มีอาชีพทำ
- ข อาชีพทำให้คนเรามีหน้ามีตาในสังคม
- ค ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและพ่อแม่ที่แก่ชรา
- ง มีกฎหมายบังคับเอาไว้
- 13 ข้อใด เป็นผลพลอยได้จากงานอดิเรก
- ก ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน
- ข ต้องเสียเงินไปไม่มีได้เงินเลย
- ค อาจกลายเป็นงานอาชีพหารายได้ให้เรา
- ง เป็นการเสียเวลาโดยไม่มีประโยชน์
- 14 ข้อใด เป็นประโยชน์จากการใช้เวลาว่างในการทำความสะอาดบ้าน เรือน
- ก. เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของครอบครัว
- ข เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของผู้มาเยี่ยม
- ค. เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของตนเอง
- ง ถูกทุกข้อ
15. การช่วยเหลือผู้ปกครองหุงหาอาหารจะทำให้เกิดอะไร
- ก. ทำให้ได้ ชิมอาหารก่อนใคร
- ข. ทำให้ปรุงอาหารถูกปากของตนเอง
- ค. ทำให้หุงหาอาหารเป็น เมื่อโตขึ้น
- ง. ทำให้ไม่ว่างและเหนื่อยมากขึ้น
- 16 เมื่อนักเรียนสนใจงานอดิเรกสักอย่างแต่ไม่รู้วิธีทำจะถามได้จากใคร
- ก. ครู
- ข. คนงาน
- ค ผู้ป่วย
- ง. คนเลี้ยงไก่

17. การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้เป็นงานอดิเรก 21. นักเรียนมีโอกาสเป็นนักวาดภาพที่ดีได้
ควรคำนึงถึงอะไร เพราะอะไร
- ก. นักเรียนต้องประดิษฐ์จากกระดาษ ก. ถ้าเคยดูเขาวาดภาพบ่อย ๆ
- ข. นักเรียนต้องประดิษฐ์จากไม้ไผ่ ข. ถ้าสนใจการวาดภาพและหัดวาดบ่อย ๆ
- ค. นักเรียนต้องประดิษฐ์จากของราคาแพง ค. ถ้าเคยได้วาดภาพมาก่อน
- ง. นักเรียนต้องประดิษฐ์โดยใช้ทุนน้อยที่สุด ง. ถ้าเคยดูภาพสวย ๆ บ่อย ๆ
18. การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้มีประโยชน์อะไร 22. การทาสวนครัวมีประโยชน์อย่างไร
- ก. เกิดความสนุกสนาน ก. ใช้เป็นอาหารในครอบครัวได้
- ข. ได้ของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ โดยลงทุน ไม่มากนักหรืออาจไม่ต้องลงทุนเลย ข. ใช้เป็นอาหารสัตว์ได้
- ค. ได้ประดิษฐ์ของใช้ที่มีราคาแพง ๆ ค. นำมาให้ครูดู เพื่อให้คะแนน
- ง. ทำให้ไม่ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ง. ใช้ทำยารักษาโรคได้
19. ถ้านักเรียนได้ฝึกหัดคิดประดิษฐ์สิ่งของบ่อย ๆ 23. ต่อไปนี้ข้อใดไม่ใช่งานอดิเรก
- จะทำให้เกิดอะไร ก. การเลี้ยงนกขุนทอง ข. สะสมแสตมป์
- ก. นักเรียนจะประดิษฐ์เลียนแบบได้ ค. การเรียนหนังสือ ง. การปลูกต้นไม้
- ข. นักเรียนจะประดิษฐ์โดยใช้ทุนมากขึ้น 24. งานที่นักเรียนทุกคนสามารถช่วยพ่อแม่ทำได้มาก
- ค. นักเรียนจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ เมื่อมีเวลาว่างได้แก่ข้อใด
- ง. นักเรียนจะได้ของเล่นมากขึ้น ก. การฝึกฝนอาชีพ
20. การตกแต่งเครื่องจักรกลเล็ก ๆ จะทำให้ ข. งานอาชีพ
- เป็นอย่างไร ค. งานอดิเรก ง. งานในครัวเรือน
- ก. สามารถเรียนช่างกลได้ 25. เมื่อมีเวลาว่างจากงานประจำวันนักเรียน
- ข. สามารถแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ได้ ควรทำอย่างไร
- ค. ทำให้ชอบเล่นเครื่องจักรกล ก. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
- ง. สามารถเข้าใจการทำงานของเครื่อง จ. ช่วยพ่อแม่ทำงานที่เป็นอาชีพของครอบครัว
- จักรกลใหญ่ ๆ ขึ้นได้ ก. ทำงานอดิเรก
- ง. ปลูกผัก

แบบทดสอบ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทดสอบตอนที่ 2

เรื่อง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 25 ข้อ จงอ่านและพิจารณาคำถามให้รอบคอบแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วไปขีดกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมตรงกับอักษร ก ข ค หรือ ง ของข้อนั้น ในกระดาษคำตอบ ควรระวังให้เลขข้อคำถามกับคำตอบตรงกันเสมอ

1. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนควรอ่านหนังสืออะไร ก. หนังสือเรียน ข. หนังสือการ์ตูน ค. หนังสือพิมพ์ ง. ถูกทุกข้อ	4. เราควรคิดอย่างไร เมื่ออ่านหนังสือ ก. คิดอย่างรอบคอบแล้วจึงเชื่อในสิ่งที่ดีมีเหตุผล ข. ไม่เชื่อตามหนังสือ ค. คิดเชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง ง. คิดเชื่อถือตามหนังสือเพราะคน เขียน
2. การอ่านหนังสือจะมีประโยชน์ถ้านักเรียนรู้จักเลือกอ่านหนังสืออย่างไร ก. เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่สนุก ๆ เท่านั้น ข. เลือกอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์ ค. เลือกอ่านเฉพาะหนังสือเรียน ง. เลือกอ่านเฉพาะหนังสือการ์ตูน	5. การอ่านหนังสือนิยายจะมีประโยชน์ถ้านักเรียนเลือกอ่านอย่างไร ก. เลือกอ่านแค่นิยายสนุก ๆ ข. เลือกอ่านเรื่องที่ไม่หนักสมอง ค. เลือกอ่านเรื่องที่ดีและจดจำสิ่งที่ เป็นคติสอนใจ ง. เลือกอ่านหนังสือนิยายที่น่ามาสร้างเป็นภาพยนตร์แล้ว
3. นักเรียนเรียนรู้จากการอ่านได้ดีกว่าการฟังเพราะอะไร ก. การอ่านมองเห็นตัวหนังสือ ข. การฟังทำให้ง่วงนอน ค. การฟังเข้าใจยากกว่าการอ่าน ง. การอ่านจะอ่านเมื่อไรก็ได้ตามที่ ต้องการ	6. การอ่านหนังสือพิมพ์มีประโยชน์อย่างไร ก. ทำให้รู้เหตุการณ์บ้านเมือง ข. รู้จักเลียนแบบแฟชั่นต่าง ๆ ค. รู้จักสินค้าใหม่ ๆ ง. รู้จักดารารายการบันเทิงมากขึ้น

7. การอ่านหนังสือมาก ๆ ทำให้เกิดอะไร

- ก. สายตาดีขึ้นกว่าเดิม
- ข. อ่านหนังสือไม่ผิด
- ค. เกิดความคิดใหม่ ๆ ได้และรอบรู้
- ง. คิดเลขได้เก่งมากขึ้น

8. การอ่านหนังสือแบบเรียนเมื่อมีเวลาว่าง เป็นสิ่งที่นักเรียนควรทำหรือไม่

- ก. ไม่ควรทำ เพราะครูสอนแล้ว
- ข. ไม่ควรทำ เพราะเป็นเวลาพักผ่อน
- ค. ควรทำ เพราะไม่มีหนังสืออื่นดีกว่า
- ง. ควรทำ เพราะเป็นการทบทวนและทำให้รอบรู้มากขึ้น

9. การอ่านหนังสือเพื่อไม่ให้ลืมควรทำอย่างไร

- ก. ควรอ่านเล่มละหลาย ๆ ครั้ง
- ข. ควรบันทึกเฉพาะใจความสำคัญไว้
- ค. ควรท่องจำทั้งเล่ม
- ง. ควรลอกลงในสมุดทั้งเล่ม

10. การอ่านหนังสือการ์ตูนมีประโยชน์อย่างไร

- ก. มีภาพสวย ๆ ให้อ่าน
- ข. ทำให้วาดภาพการ์ตูนเป็น
- ค. มีเรื่องตลกให้อ่านทำให้หัวเราะ
- ง. ทำให้สนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียด

11. เพลงและดนตรีมีในชนชาติใดบ้าง

- ก. มีอยู่ในทุกชาติทุกเผ่าพันธุ์
- ข. มีเฉพาะในประเทศที่เจริญแล้ว
- ค. มีเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา
- ง. มีเฉพาะในประเทศด้อยพัฒนา

12. เพลงและดนตรีทำให้คนฟังรู้สึกอย่างไร

- ก. เป็นสุขเพลิดเพลินใจ
- ข. เป็นทุกข์โศกเศร้า
- ค. ให้ความสนุกสนาน
- ง. มีความรู้สึกได้ทุกอย่าง

13. การฟังเพลงนักเรียนควรฟังจากอะไรเมื่อมีเวลาว่าง

- ก. จากเครื่องบันทึกเสียง
- ข. ร้องเองฟังเอง
- ค. จากวิทยุ
- ง. ฟังจากอะไรก็ได้ที่สะดวกและพอใจ

14. การใช้เวลาว่างฟังวิทยุให้เกิดประโยชน์

- ควรฟังรายการอย่างไร
- ก. ฟังเฉพาะรายการเพลงอย่างเดียว
- ข. ฟังรายการอะไรก็ได้ที่เปิดเจอ
- ค. ฟังเฉพาะรายการข่าวอย่างเดียว
- ง. เลือกฟังรายการที่มีคุณประโยชน์และมีคุณค่าน่าสนใจ

15. เวลาฟังวิทยุเมื่อมีเวลาว่างนักเรียนควรทำอย่างไร

- ก. หยุดทำอะไรทั้งหมดนั่งฟังเฉย ๆ
- ข. ที่วิทยุติดตัวไปฟังที่ต่าง ๆ ด้วย
- ค. ฟังวิทยุไปและทำงานอย่างอื่นไปด้วยก็ได้
- ง. เปิดทิ้งไว้ตลอดทั้งวันจะฟังหรือไม่ฟังก็ตาม

16. การใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ให้
ประโยชน์อย่างไร
- ก. ให้ประโยชน์เสมอ
ข. ให้ประโยชน์ถ้ารู้จักเลือกรายการที่ดี
มีคุณค่า
ค. พอลจะมีประโยชน์บ้างอย่างน้อยก็สนุก
ง. ไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด
17. นักเรียนสามารถอธิบายรู้ทันเหตุการณ์บ้านเมือง
ได้ ถ้านักเรียนทำอะไร
- ก. ฟังวิทยุ
ข. อ่านหนังสือพิมพ์
ค. ดูโทรทัศน์
ง. ถูกทุกข้อ
18. นักเรียนควรเลือกรับฟังวิทยุรายการใดจึงจะ
เกิดประโยชน์มากที่สุด
- ก. ข่าวจากสถานีกรมประชาสัมพันธ์
ข. รายการละครวิทยุ
ค. รายการประกวดร้องเพลง
ง. รายการเพลง
19. การอ่านหนังสือพิมพ์ควรเลือกอ่านหัวข้อ
- ก. ข่าวการข่มขืน
ข. โฆษณาภาพยนตร์
ค. การตอบปัญหาทั่วไป
ง. การประติมากรรมของช่างง่าย ๆ
20. หนังสือประเภทใดที่นักเรียนควรเลือกอ่าน
จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด
- ก. หนังสือพิมพ์ และวารสาร
ข. หนังสือนิยาย
ค. หนังสือทุกประเภทมีประโยชน์ถ้ารู้จัก
เลือกเนื้อหา
ง. หนังสือการ์ตูน
21. นักเรียนคิดว่า คนเราแทบทุกคนชอบอะไร
ต่อไปนี
- ก. ฟังเพลง
ข. อ่านหนังสือ
ค. เขียนหนังสือ
ง. เล่นกีฬา
22. การอ่านหนังสือเรียนของนักเรียนควรอ่าน
เวลาไหน
- ก. อ่านเฉพาะที่บ้าน
ข. อ่านในเวลาว่าง
ค. อ่านเวลาไหนก็ได้มีประโยชน์ทั้งนั้น
ง. อ่านเฉพาะที่โรงเรียนก็พอ
23. คนเราส่วนใหญ่ฟังเพลงเพื่ออะไร
- ก. เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
ข. เพื่อความเพลิดเพลินสบายใจหายคิดถึงใคร่
ค. เพื่อความรักชาติบ้านเมือง
ง. เพื่อความสนุกสนาน

24. การฟังวิทยุนักเรียนควรฟังเมื่อใด

- ก. เวลาอ่านหนังสือ
- ข. เวลาทำงานอดิเรก
- ค. เวลาทำงานบ้าน
- ง. ถูกทุกข้อ

25. เมื่อฟังนิยายจากวิทยุนักเรียนจะได้ประโยชน์

อะไรมากที่สุด

- ก. แนวการดำเนินชีวิตที่ดีจากตัวละคร
- ข. ความสงสารตัวละคร
- ค. ความตลก ขบขัน
- ง. ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

แบบทดสอบ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทดสอบตอนที่ 3

เรื่อง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 25 ข้อ จงอ่านและพิจารณาคำถามให้รอบคอบ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วไปขีดกากบาท (X) ในช่องสี่เหลี่ยมตรงกับอักษร ก ข ค หรือ ง ของข้อนั้น ในกระดาษคำตอบ ควรระวังให้เลขข้อคำถามกับคำตอบตรงกันเสมอ

1. นักเรียนควรทำอย่างไรขณะที่ฟังปาฐกถาหรือการบรรยาย ก. หันตามไปด้วยเพื่อกันลืม ข. กุญแจไปด้วย ค. จดบันทึกใจความสำคัญไปด้วย ง. ถ้ามคำถามตามไปทุกระยะ	4. การฟังคำบรรยายทางวิทยุหรือโทรทัศน์เมื่อเกิดปัญหาไม่เข้าใจ ควรทำอย่างไร ก. ปิดวิทยุหรือโทรทัศน์ทันที ข. จดคำถามไว้หาคำตอบจากหนังสือหรือไปถามครู ค. เมื่อไม่เข้าใจไม่ต้องจดจำ สนใจแต่ที่เข้าใจก็พอ ง. เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่จะเข้าใจเอง
2. เมื่อนักเรียนฟังการบรรยายและเกิดปัญหาไม่เข้าใจนักเรียนควรทำอย่างไร ก. ชักถามผู้บรรยายเมื่อเขาเปิดโอกาสให้ซักถาม ข. ไปอ่านหนังสือหาคำตอบเอง ค. ลุกขึ้นถามทันที ง. กลับไปถามครู	5. การฟังคำบรรยายนอกเวลาเรียนช่วยให้เกิดอะไรขึ้น ก. มีงานประจำสำหรับนักเรียน ข. เกิดความเพลิดเพลินใจ ค. เกิดการสูญเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ง. เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. การฟังการบรรยายนักเรียนควรฟังอย่างไร ก. ฟังแล้วต้องเชื่อเสมอไป ข. ฟังแล้วไม่ต้องเชื่อถือ ค. ฟังอย่างใช้ความคิดตามคำบรรยาย ง. ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	6. การไปฝึกฝนอาชีพเมื่อมีเวลาว่างมาก ๆ จะเกิดประโยชน์อย่างไร ก. เมื่อนักเรียนโตขึ้นอาจยึดเป็นอาชีพได้ ข. เพื่อจะได้มีครอบครัว ค. เพื่อจะได้ไม่ว่างอยู่เฉย ๆ ง. เพื่อจะได้สอนวิชาชีพให้คนอื่น

7. การเรียนและฝึกฝนวิชาชีพ เป็นประโยชน์แก่ใคร
- สำหรับคนที่ไม่จบจากโรงเรียน
 - สำหรับคนที่มีอาชีพอยู่แล้ว
 - สำหรับทุก ๆ คนที่สนใจวิชาชีพ
 - สำหรับคนที่อยากเรียนเท่านั้น
8. การท่องเที่ยว เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้เพราะอะไร
- เพราะการท่องเที่ยวสนุก
 - เพราะการท่องเที่ยวทำให้นักเรียนไม่ต้องทำงาน
 - เพราะการท่องเที่ยวเป็นการขยายขอบเขตความรู้เกี่ยวกับสถานที่ของนักเรียน
 - เพราะการท่องเที่ยวเป็นที่นิยมโดยทั่วไป
9. การไปทัศนศึกษากับเพื่อนนักเรียน เป็นผลให้เกิดประโยชน์ข้อใดมากที่สุด
- ทำให้สนุกสนานกว่าไปคนเดียว
 - ทำให้นักเรียนมีเพื่อนเที่ยวหลายคน
 - เป็นการฝึกหัดให้นักเรียนเข้าสังคมกับเพื่อนได้
 - ทำให้มีเพื่อนคุยระหว่างการเดินทาง
10. นักเรียนที่ไม่มีทุนเรียนต่อในชั้นสูง ๆ ควรทำอย่างไร
- ออกมาประกอบอาชีพการงาน
 - ออกมาอยู่กับบ้านเฉย ๆ
 - ออกมาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 - ขอยืมเงินมาเรียนต่อไป
11. นักเรียนควรท่องเที่ยวเมื่อไรจึงเกิดประโยชน์
- เมื่ออยากจะไปเที่ยว
 - เมื่อครูบอกให้ไปเที่ยว
 - เมื่อนักเรียนมีเวลาว่างมาก ๆ
 - เมื่อนักเรียนมีเงินมาก ๆ
12. การฝึกฝนอาชีพทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร
- ทำให้คนเราต้องประกอบอาชีพ
 - ทำให้คนเรามีความรู้เพิ่มมากขึ้น
 - ทำให้คนเราไม่มีเวลาว่าง
 - ทำให้คนเรามีอาชีพทำ
13. เมื่อไปท่องเที่ยว นักเรียนควรชมอะไรบ้าง
- ชมโบราณสถานต่าง ๆ
 - ชมความงดงามของธรรมชาติที่ผ่านไป
 - ชมสถานที่สำคัญทางราชการ
 - ถูกทุกข้อ
14. การท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ ให้ประโยชน์อะไรแก่ตัวนักเรียน
- ทำให้นักเรียนได้ไปไกลบ้าน
 - ทำให้นักเรียนหายเหนื่อย
 - ทำให้นักเรียนได้ท่องเที่ยว
 - ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์แปลก ๆ
15. การกีฬาทำให้นักเรียนได้ประโยชน์อย่างไร
- ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย
 - ทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์
 - ทำให้ร่างกายปวดเมื่อย
 - ทำให้ร่างกายออกกำลังกาย

16 ใครบ้างที่จะ เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาได้

- ก. ผู้เล่นกีฬา
- ข. ผู้ชมกีฬา
- ค. ผู้เชียร์กีฬา
- ง. ถูกทุกข้อ

17. เพราะอะไรการกีฬาจึงมีประโยชน์

- ก. เพราะทำให้ไม่มีเวลาว่าง
- ข. เพราะทำให้ไม่ต้องเรียนหนังสือ
- ค. เพราะทำให้สนุกสนานคลายความเครียด
- ง. เพราะทำให้คนได้แข่งขันกัน

18 กีฬาในข้อใดที่เป็นประโยชน์มาก

- ก. กีฬาที่ไม่ต้องลงทุนเลยย่อมมีประโยชน์มาก
- ข. กีฬาที่ลงทุนมาก ๆ ย่อมมีประโยชน์มาก
- ค. กีฬาพื้นบ้านย่อมมีประโยชน์มาก
- ง. กีฬาทุกประเภทมีประโยชน์เหมือนกัน

19. ต่อไปนี้ข้อใด เป็นกีฬาที่นักเรียนควรเล่น เมื่อมีเวลาว่าง

- ก. บาสเกตบอล ข. วอลเลย์บอล
- ค. บิงปอง ง. ถูกทุกข้อ

20. ข้อใดเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- ก. ใช้เวลาว่างไปชมกีฬา
- ข. ไม่ทำการบ้านแต่ไปดูภาพยนตร์
- ค. หยุดเรียนไปเล่นกีฬา
- ง. หลบจากงานบ้านไปเล่นกีฬา

21. การไปดูมหรสพให้เกิดประโยชน์เมื่อมีเวลาว่าง

มาก ๆ นักเรียนต้องดูอย่างไร

- ก. ดูแล้วต้องจดจำมาปฏิบัติตามทุกอย่าง
- ข. ' ดูอย่างใช้ความคิดว่าสิ่งใดดีไม่ดีและจดจำแต่สิ่งที่ดี
- ค. ดูแล้วไม่ต้องจำอะไรเลย
- ง. ดูแล้วก็ควรดูอีกเพื่อจำเรื่องราว

22. การดูมหรสพต่าง ๆ นักเรียนควรจดจำอะไร

จากเรื่องที่ดู

- ก. จาทุกอย่างในเรื่องที่ดู
- ข. จากผู้แสดงว่าใครแสดงบ้าง
- ค. จำแต่สิ่งที่มีคติเตือนใจ
- ง. จำเครื่องแต่งตัวไปหาซื้อให้เหมือน

23. การดูมหรสพจะเกิดประโยชน์ทางใดแก่นักเรียน

มากที่สุด

- ก. ทางกาย ข. ทางใจ
- ค. ทางกายและทางใจ
- ง. ทางกายมากกว่าทางใจ

24. ข้อใดเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- ก. การไปเรียนฝึกฝนอาชีพ
- ข. การไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา
- ค. การไปฟังคำบรรยาย ง. ถูกทุกข้อ

25. ถ้านักเรียนจะทำอะไรให้เป็นการใช้เวลาว่าง

ให้เกิดประโยชน์นักเรียนควรเลือกหาอย่างไร

- ก. ใช้เงินให้น้อยที่สุดแต่เกิดประโยชน์มากที่สุด
- ข. การใช้เงินมากจึงจะเป็นประโยชน์มาก
- ค. ใช้เวลาว่างให้มากที่สุดแม้จะเกิดประโยชน์น้อยที่สุด
- ง. ใช้เงินและเวลาน้อยที่สุดแต่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ภาคผนวก ค

สคริปต์รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนา

จำนวนผู้ใหญ่และจำนวน เด็ก

สคริปต์รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาสำหรับวิทยุ

เรื่อง การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว

ตอนที่ 1 จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาวาง

ตอนที่ 2 หนังสือวิทยุและทีวีมีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง

ตอนที่ 3 ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด

ตอนที่ 1 "จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาว่าง"

คนตรี Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ : สวัสดีนักเรียนที่รัก รายการที่นักเรียนจะได้ฟังต่อจากนี้ คือ "รายการสนทนาพาให้รอบรู้" ซึ่งวันนี้เราได้้นำการสนทนา เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แก่ตนเองและครอบครัว มาให้นักเรียนฟัง ซึ่งเป็นการสนทนายะหว่าง อาจารย์เอมอร : คุณท๊ต กับอาจารย์เอกชัย ใจจอม โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาว เราจึงแบ่งเป็น 3 ตอน และนำเสนอให้นักเรียนฟังวันละตอน สำหรับวันนี้ก็เป็นวันแรกนะคะ ก็คือเป็นตอนที่ 1 เราได้ให้ชื่อตอนชื่อว่า "จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาว่าง" (ทำเสียงก้อง) เป็นอย่างไรครับ แค่นี้ก็ขึ้นชื่อก็น่าฟังแล้วใช่ไหมครับ นักเรียนฟังเนื้อหาสนทนาต่อไปอีกครับ จะทำให้รอบรู้มากขึ้นอย่างแน่นอนเลยละครับ ขอให้นักเรียนติดตามฟังได้ ณ บัดนี้เลยครับ

คนตรี : Fade up 10 วินาที แล้ว Fade out

เอกชัย : สวัสดีครับ อาจารย์เอมอร

เอมอร : สวัสดีค่ะ อาจารย์เอกชัย

เอกชัย : อาจารย์เอมอรครับ อาจารย์คงจะทราบมาแล้วนะครับว่า เราได้รับเชิญให้มาพูดคุยกันในรายการสนทนาพาให้รอบรู้ โดยได้หัวข้อเรื่องว่า การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ใช่ไหมครับ

เอมอร : ค่ะ อาจารย์เอกชัย โดยในวันแรกก็มีชื่อตอนว่า "จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาว่าง" ชื่อออกแก่นะคะอาจารย์

เอกชัย : ครับ เป็นชื่อที่คนจำนวนมากเคยพูดกันตลกร้าง ๆ จริง ๆ เลยนะครับ มีหลายคน ที่น่าจะ ไม่รู้จะทำอะไรดีตอนที่มันว่าง ๆ บางทีเลยปล่อยเวลาว่างผ่านไปอย่างเปล่าประโยชน์โดยการนั่ง ๆ นอน ๆ โดยไม่ได้ทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอันขึ้นมาเลย

เอมอร : ค่ะ ดิฉันก็เห็นด้วยกับอาจารย์เอกชัยนั่นละค่ะ ดังนั้นวันนี้เราจึงจะมาคุยกันถึงว่า เวลาว่างมันหมายถึงเวลาอย่างไร แล้วก็ใช้เวลาว่างเหล่านั้นทำอะไรที่เป็นประโยชน์ได้บ้าง ใช่ไหมคะ

- เอกชัย : ครับ ตามความเห็นของผมนะครับ เวลาว่างก็หมายถึง เวลาที่เราเสร็จงานที่ต้องทำอยู่เป็นประจำตามหน้าที่ของเราแล้วนั่นเอง แล้วอาจารย์ล่ะครับคิดว่ามันหมายถึงอะไร
- เอมอร : ก็เห็นในทานองเดียวกันกับอาจารย์เอกชัยนั่นแหละค่ะ แต่ก็มีข้อซักถามอาจารย์เพิ่มเติมอีกเล็กน้อยว่า อย่างเด็กนักเรียนระดับชั้น ป. 5 นี่จะมีงานประจำที่เขาต้องทำอะไรบ้าง อาจารย์พอจะยกตัวอย่างได้ไหมคะ
- เอกชัย : ด้วอย่างเหรอครับ เอ้อ ผมเคยถามนักเรียน ป. 5 ที่ผมสอน ทุกคนมักตอบคล้าย ๆ กันว่า งานประจำของเขาก็คือ ต้องเรียนหนังสือและทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ บางคนก็รวมไปถึงงานที่พ่อแม่ให้ทำเป็นประจำด้วย
- เอมอร : ค่ะ เอ...แต่งานที่พ่อแม่มอบให้ทำเป็นประจำนี่ เราถือว่าเป็นหน้าที่ของนักเรียนหรือเปล่าค่ะ
- เอกชัย : ไม่หรอกครับ เพราะบางคนไม่ได้ทำ แต่ผมเห็นว่าถ้าเรามีเวลาว่างเราก็ควรช่วยพ่อแม่ทำงานต่าง ๆ นะครับ เพราะว่าจะทำให้พ่อแม่รักใคร่ และตัวเราเองก็ได้รับประโยชน์ด้วย เพราะได้ฝึกฝนทำงานด้วยตนเอง
- เอมอร : ค่ะ คิดฉ้นเข้าใจแล้ว ตอนนีเราก็เลยคุยกันมาถึงข้อที่ว่า อะไรบ้างที่ว่าเป็นประโยชน์ในการทำ เมื่อมีเวลาว่างนะคะ อาจารย์คิดว่ามันมีข้อไหนใจความอย่างไรบ้างเกี่ยวกับงานที่เป็นประโยชน์ในการทำ เมื่อมีเวลาว่าง
- เอกชัย : ครับ ดีเหมือนกัน สำหรับตอนนี้เราได้จำแนกการทำประโยชน์เมื่อมีเวลาว่างขึ้นมาข้อแรก ก็คือ กิจกรรมที่ควรทำในครัวเรือน แล้วอีกข้อ ก็คือ การทำงานอดิเรก
- เอมอร : ค่ะ อย่างแรกเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรทำในครัวเรือน ก็คงหมายถึงงานที่พ่อแม่มอบหมายให้ช่วยทำ ถึงจะไม่ใช่งานประจำ แต่ก็ควรทำเมื่อมีเวลาว่าง อาจเป็นงานในครัวเรือน หรืองานอาชีพของพ่อแม่ ซึ่งเมื่อมีเวลาว่างก็ไม่ควรนิ่งเฉยไปใช้หมดคะ
- เอกชัย : ใช่ครับแน่นอนที่สุดเลยครับ และจะให้ประโยชน์กับผู้ทำมากโดยไม่รู้ตัวเลยก็ว่าได้ นะครับ การช่วยงานในครัวเรือนนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระการทำงานของครอบครัว พ่อแม่ก็พึงพอใจในตัวเรามาก งานก็เสร็จเร็ว บ้านเรือนสะอาดสะอ้าน เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพทุก ๆ คน ในครอบครัว

- เอมอร ค่ะ งานในครัวเรือนที่ทำ ดิฉันเห็นว่าคงจะเกี่ยวกับเรื่อง การปิดกวาด เช็ด ถู ทาความสะอาดบ้านเรือนและภาชนะ เครื่องใช้ต่าง ๆ ใช้ไหมคะ
- เอกชัย ครับ , ซึ่งทุกคนทำได้ ยังมีอีกอย่างก็คือ งานอาชีพของพ่อแม่ที่ควรช่วยทำ , เช่น พ่อแม่บางคนค้าขาย เราก็ช่วยพ่อแม่ขายด้วย เราก็จะค้าขายเป็น หรือบางคน ทำแม่มีอาชีพปลูกผักหรือเลี้ยงสัตว์ , เช่น หมู เป็ด ไก่ , เมื่อเราช่วยทำงานเหล่านี้ เราก็จะทำงานเป็นและทำได้ดีโดยไม่รู้ตัวเลย พอโตขึ้นก็อาจยึดเป็นอาชีพได้เลย , ล่ะครับ
- เอมอร . ค่ะ อาจารย์ ก็อย่างสมัยก่อนนะคะ โดยเฉพาะวิชาช่างต่าง ๆ ส่วนมาก ลูก ๆ ก็ได้รับการถ่ายทอดวิชาจากพ่อแม่ของตน , เช่น ลูกช่างไม้ที่เป็นผู้ชายพอโตขึ้นก็มี อาชีพอย่างพ่อ หรือลูกช่างทอผ้าที่เป็นผู้หญิงพอโตขึ้นก็ เป็นช่างทอผ้าตามอาชีพของ พ่อแม่ได้ , ซึ่งที่จริงอาจารย์เอกชัยก็ได้ยกตัวอย่างจนเป็นที่เข้าใจแล้วนะคะ , เกี่ยวกับ งานแบ่งเบาภาระพ่อแม่ในงานครัวเรือน , แต่ยังมีอีกข้อหนึ่งที่เรายังไม่ได้พูดถึง กันนะคะ อาจารย์จำได้หรือเปล่าคะ , วนวนที่งานอะไร
- เอกชัย : โอ้ อาจารย์ครับ ในเมื่อผมเป็นครูแล้วถึง ทำไมผมจะจำไม่ได้ล่ะครับ ก็งาน อดิเรกยังงั้นล่ะครับ , ว่าแต่อาจารย์ผมจะให้ความหมายของคำว่างานอดิเรก ใหม่ว่าอย่างไรดีล่ะครับ
- เอมอร : แหม อาจารย์เอกชัยนี่เข้าใจจาก มาให้ดิฉันตอบนะคะ ตามความเข้าใจของ ดิฉัน งานอดิเรก ก็คือ งานที่เราใช้ เวลาที่เหลือจากงานประจำในหน้าที่ของเรา ทำอย่างสบายใจ โดยไม่รู้สึกร่าถูกฝืนใจหรือถูกบังคับให้ต้องทำ , เมื่อทำแล้วเรามี ความเพลิดเพลิน เป็นสุขใจด้วย
- เอกชัย . อ้อ งานอดิเรกก็คืองานที่เราทำอย่างสบายใจในเวลาที่เหลือจากงานประจำ
- เอ อาจารย์ครับ แล้วงานอดิเรกมี งานๆ ที่เราเนืองทำเองด้วยหรือเปล่าครับ เพราะผมคิดว่า งานที่เราเลือกทำเองเราก็น่าจะสบายใจด้วย นะครับ

- เอมอร : ถูกแล้วละค่ะ คนเราก็มักเลือกงานอดิเรกไม่เหมือนกัน เช่น อาจเลี้ยงสัตว์ เขียนหนังสือ เย็บปักถักร้อย ปลูกต้นไม้ หรือทำสวนครัวก็ได้ บางคนก็อาจสะสมแสตมป์หรือสะสมของเก่าต่าง ๆ ก็ได้ ซึ่งคนเราแต่ละคนก็ชอบไม่เหมือนกันนะค่ะ อย่างเช่นอาจารย์เอกชัยละคะชอบทำอะไรเมื่อมีเวลารว่างจากงานประจำ
- เอกชัย : งานที่ผมชอบมากที่สุด ก็เห็นจะเป็นงานปลูกต้นไม้ ขยายพันธุ์ไม้ นะครับ
- เอมอร : เหรอคะ แหมอาจารย์เป็นคนรักธรรมชาตินะค่ะ ยอดไปเลย
- เอกชัย : ชอบคุณครับที่ชม จริง ๆ แล้ว ผมรู้สึกว่าต้นไม้ทุกชนิดก็มีความงามเฉพาะของมัน ยิ่งเวลาเราเลี้ยงดูมันออกดอกออกผล เราก็ยิ่งเป็นสุขใจที่ได้เห็นผลงานของเรา หรือการขยายพันธุ์ เช่น ตอนกิ่ง ทุบกิ่ง ต่อดำ หรือเพาะเมล็ด ก็จะทำให้มันมีจำนวนมากขึ้น และมีความสวยงามมากขึ้น เราก็ยิ่งเป็นสุขใจสบายใจ มากครับ
- เอมอร : แหม อาจารย์เอกชัยนี่รักต้นไม้จริง ๆ นะค่ะ พังแล้วทำให้ดิฉันรู้สึกชอบงานปลูกต้นไม้ขึ้นมาด้วยเลยละค่ะ แล้วอาจารย์คิดว่างานปลูกต้นไม้ขยายพันธุ์ไม้ ซึ่งเป็นงานอดิเรกของอาจารย์ยังให้ประโยชน์อย่างอื่นหรือเปล่าคะ
- เอกชัย : โอ้ ให้ครับ ผมเองขยายพันธุ์ไม้ที่ผมเลี้ยง ผมปลูก แล้วมีคนมาขอซื้อ บางทีผมก็เอาไปขาย ก็มีรายได้พอเป็นค่ากับข้าวของแต่ละเดือนอย่างสบาย บางทียังมีเหลือพอฝากธนาคารได้ด้วยนะครับ เรียกว่าได้ทั้งความเพลิดเพลิน สุขใจ แถมยังได้เงินใช้อีกด้วยในการทำงานอดิเรกนี่นะครับ
- เอมอร : ค่ะ และการทำงานอดิเรกนี้นะค่ะ ถ้าเกิดความชำนาญมาก อาจยึดเป็นอาชีพได้ หรือบางคนอาจช่วยพ่อแม่ทำงานที่เป็นอาชีพของครอบครัว ก็ถือเป็นงานอดิเรกได้ และยังเป็นการฝึกวิชาชีพไปโดยไม่รู้ตัวด้วย อาจารย์ว่าจริงไหมคะ
- เอกชัย : ครับ จริงครับ สมัยนี้ผมคิดว่าทุกคนควรมีหาความรู้ที่จะประกอบอาชีพ ทุกระดับ พ่อแม่ทำงานที่เป็นอาชีพ ก็เป็นการได้ความรู้ทางวิชาชีพด้วย อย่างเช่น นักเรียน ที่ควรฝึกด้านวิชาชีพไว้ด้วย เพราะว่าโตขึ้นจะต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและพ่อแม่ที่แก่ชราลงไป
- เอมอร : ค่ะ ก็พูดได้ว่าการฝึกหา ความรู้ด้านวิชาชีพนั้นมีประโยชน์กับเด็กทุก ๆ คนนะค่ะ

- เอกชัย : เอื้อ แล้วอาจารย์ล่ะครับทำงานอดิเรกอะไรล่ะครับ
- เอมอร : ของดิฉันนะคะ ก็อย่างที่มีผู้หญิงชอบกันนั่นแหละ ก็พวกเย็บปักถักร้อย แล้วก็งานครัว ปรุงอาหาร ทำขนม อะไรพวกนี้แหละค่ะ
- เอกชัย : อาจารย์เอมอรนี่ก็เก่งนะครับ ที่ทำงานอดิเรกได้หลาย ๆ อย่าง อาจารย์ไปเรียนมาจากไหนครับ ผมอยากจะให้ช่วยแนะนำนักเรียนหน่อย เพราะนักเรียนก็มักบ่นว่า งานพวกนี้ที่อาจารย์ทำอยู่ หรือแม้แต่งานประดิษฐ์ เเลื่อยสัตว์ หรือการแกะเครื่องจักรต่าง ๆ ว่าเขาทำไม่เป็น เลยไม่อยากทำ อาจารย์พอจะแนะนำได้ไหมครับ
- เอมอร : ได้ซิค่ะ ถ้านักเรียนชอบทำอะไรๆ ที่สุด ที่จะทำให้เป็นงานอดิเรก ดิฉันคิดว่า ควรถามจากครู ผู้รู้ หรือหาหนังสือต่าง ๆ ที่จะแนะนำวิธีทำให้กับเราได้ โดยเฉพาะเด็ก ๆ นี่นะคะส่วนใหญ่ชอบงานประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ ซึ่งถือเป็นงานอดิเรกด้วย แต่ที่สำคัญ จะต้องพยายามประดิษฐ์สิ่งของ โดยใช้ทุนน้อยที่สุด เพราะนักเรียนเอง ยังไม่มีรายได้อะไรเป็นของตัวเอง ใช้ไหมคะอาจารย์
- เอกชัย : ครับ การประดิษฐ์สิ่งของผมคิดว่าเราอาจใช้เศษวัสดุต่าง ๆ มาคิดประดิษฐ์ของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ โดยลงทุนไม่มากนัก หรืออาจไม่ต้องลงทุนเลยก็ได้ และถ้าได้ฝึกหัดคิดประดิษฐ์บ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แปลก ๆ ได้เอง อาจารย์เอมอรว่าจริงไหมครับ
- เอมอร : ค่ะ อย่างดิฉันเองพวกงานปักที่แรกก็ต้องดูลายตามหนังสือ พอทำไปหามา ก็สร้างลายปักเองได้ นี่อาจเป็นเพราะเราทำบ่อย ๆ จึงทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ของใหม่ขึ้นได้เองนะคะ
- เอกชัย : แหม อาจารย์เอมอรก็เก่งเหมือนกันนะครับ ที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตัวเอง
- เอมอร : ขอบคุณค่ะที่ชม แล้วอาจารย์เอกชัยล่ะคะ มีความเห็นอย่างไรอีกบ้างเกี่ยวกับงานอดิเรกที่ผู้ชายชอบทำ
- เอกชัย : ครับ ผู้ชายบางคนก็อาจชอบเครื่องจักรกล ผมคิดว่าเมื่อเด็ก ๆ เราหัดแกะเครื่องจักรกลเล็ก ๆ และฝึกไปเรื่อย ๆ พอโตขึ้นก็จะเกิดความสามารถเข้าใจการทำงาน ของเครื่องจักรกลใหญ่ ๆ ได้ และอาจจะแก้ได้ด้วยนะครับ หรือบางคนอาจสนใจ

การวาดภาพ ก็หัดวาดภาพบ่อย ๆ พอโตขึ้นอาจเป็นนักวาดภาพที่ดีก็ได้ใช่ไหมครับ

เอมอร : ค่ะ ทั้งตัวอย่างที่อาจารย์เอกชัยและดิฉันได้กล่าวถึงนั้นคะก็ถือว่าเป็นงานอดิเรกหลาย ๆ อย่าง แต่อาจมีอย่างอื่นอีกที่จะเลือกทำได้ นักเรียนก็ลองพิจารณาดูให้เหมาะกับที่เราชอบและเกิดประโยชน์กับตัวเรา แต่ที่สำคัญต้องมีความเพลิดเพลินเป็นสุขใจ เมื่อทำงานอดิเรกนั้น ๆ นะคะ

เอกชัย : ครับ ผมก็มีความเห็นเช่นนั้น เอ่อ อาจารย์ครับ วันนี้เราก็กงสนทนากันมามากพอสมควรแก่เวลา แล้วนะคะ เราคงจะต้องยุติรายการกันก่อนสำหรับวันนี้ แต่ก่อนอำลาจากกัน เราน่าจะทบทวนกันสักเล็กน้อยนะคะครับว่า เราได้พูดคุยกันถึงเรื่องอะไรไปบ้าง

เอมอร : ค่ะ ดีค่ะ เราก็ได้พูดกันถึงความหมายของคำว่า เวลาว่างนะคะว่า เป็นเวลาที่เราเสร็จจากภารกิจ การทำงานประจำแล้วนั้นนะคะ แล้วเราก็พูดถึงว่างานประจำ อันเป็นภาระหน้าที่ ของเด็กนักเรียนก็คือ การเล่าเรียน เขียนอ่าน และการทำการบ้าน ที่ครูสั่งให้ทำ ใช่ไหมคะอาจารย์เอกชัย

เอกชัย : ใช่ครับ อาจารย์เอมอร นอกจากนี้เราก็ได้คุยกันต่อถึงว่า อะไรบ้างที่เราควรทำ เมื่อมีเวลาว่าง ซึ่งเราก็พูดกันว่า มีงานบ้าน ซึ่งเป็นงานในครัวเรือนที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ได้มาก จะช่วยให้งานเสร็จเร็ว พ่อแม่ก็ชื่นชมรักใคร่ นอกจากนี้ ถ้าเป็นงานอาชีพของทางบ้านทางครอบครัว ก็สามารถช่วยฝึกให้เราเกิดความชำนาญ จนสามารถยึดถือเป็นอาชีพต่อไปได้

เอมอร : ค่ะ แล้วเราก็พูดถึงว่างานที่จะทำได้เมื่อมีเวลาว่างอีกอย่างก็คือ งานอดิเรกนะคะ ซึ่งเราให้ความหมายของงานอดิเรกว่า คือ งานที่เราชอบทำโดยที่เราทำมันอย่างเพลิดเพลินและสุขสบายใจ โดยงานอดิเรกนี้นะคะสามารถจะกลายมาเป็นงานอาชีพได้ เมื่อเราทำงานเหล่านี้ได้ดีขึ้นชำนาญขึ้น ก็เป็นการเพิ่มพูนรายได้ที่ดีวิธีหนึ่งนะคะ

เอกชัย : ครับ ก็เห็นจะสรุปกันได้เท่านี้แล้วครับ เห็นจะต้องกล่าวลาแต่เพียงเท่านี้ก่อนนะคะ สวัสดีครับ อาจารย์ครับ

เอมอร . ค่ะ สวัสดิ์ค่ะ

คนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ : รายการสนทนาพาหิรรอบรู้ | เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง
และครอบครัว ตอน จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาว่าง โดยอาจารย์เอกชัย ใจจอม
กับอาจารย์เอมอร / อุ้มหทัย ก็ได้จบลงแล้วนะคะ เป็นอย่างไรครับนักเรียน
ที่นำรักทั้งหลาย หวังว่านักเรียนคงจะได้รับความรู้ ที่จะนำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยเลย
นะคะ สำหรับวันนี้ เราต้องขอลานักเรียนทุกคนไปก่อน , แล้วจะมาพบกับนักเรียน
อีกในตอนที่ 2 วันพรุ่งนี้นะครับ นักเรียนอย่าขาดเรียนเสียละนะคะ สวัสดิ์ครับ

คนตรี : Fade up แล้ว Cross fade เป็นเพลงเด็ก แล้ว Fade out

ตอนที่ ๒ "หนังสือ วิทย์ และทีวี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง"

ดนตรี : Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ : สวัสดี นักเรียนที่รัก รายการสนทนาพาให้รอบรู้มาพบกับนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง
แล้วนะครับ สำหรับวันนี้ ก็ยังคงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
แก่ตนเองและครอบครัว ตอนที่ ๒ ซึ่งต่อจากตอนที่ ๑ ในวันวานนี้นะครับ
สำหรับตอนที่ ๒ นี้ มีชื่อตอนว่า

ดนตรี : Fade up แล้ว Fade under ทันที

ผู้ประกาศ : "หนังสือ วิทย์ และทีวี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง" (ทำเสียงก้อง)
สำหรับผู้ที่มาสนทนาให้นักเรียนฟังนั้นก็เป็นอาจารย์ท่านเดิมทั้ง ๒ ท่านนะครับ
นักเรียนยังจำชื่ออาจารย์ทั้งสองได้ไหม เออ จำได้ขึ้นนะครับ ก็อาจารย์เอมอร
อุณหทัย กับอาจารย์เอกชัย ใจจอย! นั่นละครับ อาจารย์จะเป็นผู้ให้ความรู้
แก่นักเรียนได้มากมายเลย ขอให้นักเรียนติดตาม การสนทนาของท่านทั้ง ๒
ได้ ณ บัดนี้เลยนะครับ

ดนตรี : Fade up 10 วินาที แล้ว Fade out

เอกชัย : สวัสดีครับ อาจารย์เอมอร

เอมอร : สวัสดีค่ะ อาจารย์เอกชัย

เอกชัย : เป็นอย่างไรบ้างครับอาจารย์เอมอร วันนี้แดดูหน้าตาเบิกบานเป็นพิเศษเลยนะครับ

เอมอร : อ้อ เหมอค่ะ แหมชอบคุณมากค่ะ ก็วันนี้เป็นวันพิเศษที่ดิฉันมีเวลาว่างมากหน่อยค่ะ
ก่อนจะมามีรายการนะค่ะ ดิฉันเพิ่งว่างหนังสือการ์ตูนซาซัน และเพิ่งจะปิดวิทย์
รายการเพลงที่แสนไพเราะมานี้ละ

เอกชัย : อ้อ ผมเข้าใจแล้วละครับ หอดีเลยนะครับที่รายการสนทนาพาให้รอบรู้วันนี้
เป็นตอนที่ชื่อว่า หนังสือ วิทย์ ทีวี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง ซึ่งก็ตรงกับ
กับที่อาจารย์เอมอรได้ถามาก่อนที่จะออกรายการนี้พอดี เลย

เอมอร : นั่นนะซิคะ ดิฉันก็รู้อยู่แล้วว่าต้องมาออกรายการเกี่ยวกับ เรื่อง หนังสือ วิทย์ และทีวี ว่ามีประโยชน์อะไรในยามว่าง ดิฉันจึงทดลองปฏิบัติดูก่อนเลย เพื่อจะได้ให้เห็นจริงว่ามันให้ประโยชน์แก่เราอย่างไรบ้างไหม นี่ก็คงต้องยอมรับว่ามันให้ประโยชน์แก่เราจริง ๆ แล้วซิคะ เพราะดิฉันรู้สึกว่าได้ รับ ความบันเทิง ได้ รับ การผ่อนคลายความตึงเครียดลงไปมากมาย และมีความสุขสบายใจไม่น้อยเลย ที่ได้ ฟังเพลงเพราะ ๆ ขณะที่อ่านหนังสือไปด้วยนี่ละคะ

เอกชัย : แหม ยอดไปเลยครับที่อาจารย์ได้ทดลอง ด้วยตนเองเสร็จสรรพเลยนะครับ จนรู้แจ้งเห็นจริงว่าการอ่านหนังสือและฟังเพลงนั้นะให้ประโยชน์แก่เรา คือ ความสบายอกสบายใจ แต่ผมยังไม่เชื่อสนิทใจหรอกนะครับ ส่วนที่เชื่อไปแล้วก็ หลายส่วน แต่ก็ยังมีข้อสงสัยอยู่บ้างอย่างนะครับ

เอมอร : ค่ะ ก็แล้วที่อาจารย์สงสัยนั้นมันคืออะไรละคะ

เอกชัย : ครับ กำลังจะบอกอยู่เดี๋ยวนี้แหละครับ คือ ผมคิดว่า หนังสือมีอยู่หลายประเภท ด้วยกันนะครับ ไม่ใช่เฉพาะการ์ตูนตลกขบขันเท่านั้น ส่วนรายการวิทยุก็มีได้มี เฉพาะรายการเพลงอย่างเดียว ดังนั้นข้อสงสัยของผมจึงอยากถามอาจารย์ว่า นอกเหนือจากหนังสือการ์ตูนขบขันกับรายการ เพลงแล้ว อย่างอื่นจะมีประโยชน์ ด้วยหรือเปล่า นี่แหละครับ อาจารย์เอมอรครับคือข้อสงสัยของผม

เอมอร : อ้อ สงสัยเช่นนี้หรือคะ ดิฉันคิดว่า หนังสือก็แบ่งออกได้หลายประเภท เช่น หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย หนังสือนิตยสาร วารสาร ตลอดไปจนถึง หนังสือการ์ตูนประเภทต่าง ๆ ส่วนรายการวิทยุ ก็เช่นกัน หรืออาจกล่าวไปถึง รายการโทรทัศน์ด้วยเลยก็ได้ เช่น มีรายการข่าว รายการเพลง รายการละคร รายการสารคดี ตลอดจนรายการทางการศึกษา เป็นต้น

เอกชัย : ครับ หนังสือมีอยู่หลายประเภทนะครับ ที่นี้การเลือกอ่านหนังสือในเวลาว่างนี้ อาจารย์เอมอรคิดว่าจะ เลือกอย่างไรดีครับ

เอมอร : ค่ะ เราก็ควรเลือกอ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์กับเรา , เช่น หนังสือความรู้ทางวิชาการ สารคดี หรือแม้แต่หนังสือเรียน นักเรียนก็ควรอ่านเมื่อมีเวลาว่างจะทำให้รอบรู้มากขึ้น เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นด้วย ส่วนหนังสือการ์ตูนก็คงจะให้ความสนุกสนานคลายความตึงเครียด หรือหนังสือพิมพ์เราก็ควรอ่านบ่อย ๆ เพราะจะทำให้เรา มีความคิดทันเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่เสมอ และการอ่านนี่นะคะดิฉันคิดว่าดีกว่าการฟังตรงที่เราอยากอ่านเมื่อไรก็อ่านได้ , แต่การฟังบางครั้งก็ต้องคอยโอกาสและจังหวะเวลา

เอกชัย : ครับ ผมเข้าใจแล้วว่า การอ่านนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย ผมยังรู้สึกว่า การฟัง เพราะจะอ่านเมื่อไรก็ได้ไม่ต้องรอโอกาส แต่ผมก็ยังมีข้อสงสัยอีกนิดว่า หนังสือที่อาจารย์ว่ามีประโยชน์นั้น ผมคิดว่าบางครั้งหนังสือบางประเภท , เช่น การ์ตูน นิยาย หรือข้อเขียน แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ถ้าเราอ่านแล้วจากสิ่งที่ไม่ดีมามันก็อาจเป็นโทษแก่เราได้ หรืออาจารย์เอมอร เห็นว่าอย่างไรครับ

เอมอร : ค่ะ ดิฉันก็เห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าเราจะอ่านหนังสืออะไรก็ตาม เราก็ต้องใช้วิจารณญาณ ต้องรู้จักเก็บเอามาคิด เสียก่อนว่าสิ่งใดที่ดีหรือไม่ดี ก่อนที่จะเชื่อถือหรือยึดเอามาเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้นเมื่อเราอ่านจบ ก็ควรจะทบทวนดู , วิจารณ์ ได้อะไรจากการอ่านนั้นบ้าง แล้วเลือกจดจำสิ่งที่ดีงาม เอาไว้ นั่นละค่ะ' ดิฉันก็พูดถึงประโยชน์และการเลือกหนังสือมาก็มากแล้ว ทีนี้อยากจะถามความเห็นของอาจารย์เอกชัยบ้างนะคะ เกี่ยวกับรายการวิทยุ หรือจะรวมถึงโทรทัศน์ด้วยก็ได้ นะคะ ว่าเราจะเลือกรายการอย่างไรจึงจะได้ประโยชน์

เอกชัย : ครับ , เกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์นั้นครับ ผมคิดว่าเราต้องแยกพูดถึงวิทยุก่อน นะครับ เพราะวิทยุมีเฉพาะเสียงเท่านั้น ขณะที่โทรทัศน์นั้นมีทั้งเสียงและภาพให้ดูด้วย ดังนั้นวิทยุเราก็ใช้แต่หูฟังเท่านั้น ขณะที่เราอาจใช้สายตาดูหนังสือไปหรือเราจะทำงานบางอย่างในขณะที่เปิดวิทยุไว้ด้วยก็ได้ อย่างเช่น รายการเพลงซึ่งปกติคนทุกชาติทุกเผ่าพันธุ์ในโลกมักจะชอบฟังเพลง ซึ่งประโยชน์ก็ช่วย

ให้เราเกิดความรู้สึกได้สารพัดเลยครับ เช่น รัก โกรธ เสียใจ เศร้า สนุก แต่ส่วนใหญ่ก็ฟังเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น เราฟังเพลงไปพร้อม ๆ กับทำงาน อย่างอื่นไปด้วยได้อย่างเช่น ที่อาจารย์เอมอรฟังเพลงและอ่านหนังสือไปด้วย นั่นแหละครับ

เอมอร ค่ะ ดิฉันก็เห็นด้วยว่าการฟังรายการเพลงจากวิทยุแล้วเรายังสามารถจะอ่านหนังสือไปด้วยได้ด้วยการเพิ่มความสบายใจให้กับตัวเราด้วยคะ แล้วรายการอย่างอื่นละคะ

เอกชัย ครับ นอกจากรายการเพลงแล้ว ยังมีรายการข่าวละครหรือสารคดีที่เราต้องฟังเอาเนื้อหาสาระด้วย เราอาจต้องหยุดงานอย่างอื่นมาฟังอย่างเดียว แต่ถ้าเราถึงงานอดิเรกเบา ๆ ที่ทำเพลิน ๆ ได้ทำอยู่ด้วยเราก็ฟังรายการข่าวไปหาไปด้วยก็ได้ สำหรับประโยชน์ของวิทยุ นะครับ ก็คงแล้วแต่รายการนั้นแหละครับ คือ ถ้าเป็นรายการข่าวก็ช่วยให้เราทันโลกทันเหตุการณ์บ้านเมือง ถ้าเป็นรายการเพลงก็ให้ความบันเทิงเพลิดเพลินใจ รายการละครวิทยุก็ให้ความเพลิดเพลินและคดีชีวิตแก่เราได้ รายการสารคดีหรือความรู้ก็ให้ความรู้แก่เราเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแต่ละรายการเราฟังแล้วก็ต้องใช้ความคิดว่าเราควรจะ เอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิต เรานะครับ

เอมอร ค่ะ อาจารย์อธิบายจน เข้าใจแจ่มแจ้งเลยนะคะ อ้อ ยังมีเรื่องโทรทัศน์อีกเรื่องหนึ่งนะคะที่อาจารย์ยังไม่ได้ตอบคำถามของดิฉันเลย

เอกชัย ครับ การใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ก็มีประโยชน์เหมือนกัน แต่มีข้อดีที่เราได้ดูภาพด้วย แต่ก็คงทางอื่นไปด้วย เหมือนอย่างวิทยุไม่ได้ นะครับ รายการโทรทัศน์ก็คล้าย ๆ กับรายการวิทยุ และประโยชน์ก็คล้าย ๆ กัน แต่ก็ต้องมีหลักในการดูว่าเราควรดูรายการอย่างไร ถึงจะให้ประโยชน์ และดูแล้วต้องพิจารณาว่าสิ่งใดที่ให้ประโยชน์ ที่เราจะใช้กับชีวิตได้ก็คงมีเท่านั้นละครับ

เอมอร ค่ะ ดิฉันก็ฟังที่อาจารย์พูดเพลินเลยละค่ะ ดิฉันคิดว่าเราคุยกันมาถึงขั้นนี้แล้วก็คงจะใกล้หมดเวลาแล้วซินะคะ ซึ่งที่คุยกันมีเนื้อหาสาระมากไม่ใช่น้อยเลย ว่ากันว่าเราน่าจะมาสรุปบททวนกันดีไหมคะว่าเราคุยอะไรกันไปบ้าง

เอกชัย ครับ ดีแน่ ๆ เลยครับ สำหรับตอนนี้ฉันมีข้อตอนว่า “หนังสือ วิทย์ และโทรทัศน์ มีประโยชน์อะไรในยามว่าง นี่เราก็ได้คุยกันถึงว่าหนังสือมีกี่ประเภท แต่ละประเภทให้ประโยชน์อะไรแก่เราบ้าง รายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ก็มีหลายประเภทด้วยกัน แล้วรายการแบบใดที่จะให้ประโยชน์แก่เราบ้างใช้ไหมครับ

เอมอร ค่ะ เราก็พอจะสรุปรวม ๆ กันได้ใช้ไหมค่ะว่า เมื่อเรามีเวลาว่างจริง ๆ แล้วเราอยากจะอ่านหนังสืออะไร ฟังวิทยุรายการอะไร หรือดูโทรทัศน์รายการอะไรก็แล้วแต่ที่เราต้องการ เพราะมันจะช่วยให้เราได้รับความสบายใจ และได้ผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ภายหลังจากการทำงานประจำมาแล้วใช้ไหมคะ อย่างดิฉันตอนค้นรายการเห็นมั๊ยคะ อาจารย์เอกชัยสังเกตเห็นว่าดิฉันหน้าตาอึมอึม เบิกบานดี นี่ก็เพราะว่าดิฉันได้ทำในสิ่งที่ดิฉันอยากจะทำในยามว่าง นั่นแหละค่ะ คือได้อ่านการ์ตูนตลกและฟังเพลงเพราะ ๆ ที่เราชอบ แต่ต้องจำไว้ นะคะว่า เมื่อถึงเวลาทำงานประจำเราก็ต้องทำงานอย่างจริงจังไม่ใช่ว่ายั้วนั่งฟังเพลงและดูหนังสือการ์ตูนตลก อย่างนี้ก็เสี่ยงเสียการอยู่เลย

เอกชัย ครับ อาจารย์เอมอรก็ได้กล่าวสรุปมามากพอสมควรแล้วนะครับ ยังไงสำหรับเด็กนักเรียนก็ควรต้องจัดเวลาให้แก่มันเองดี ๆ นะครับว่าเวลาใดที่เราจะต้องทำอะไรในวันหนึ่ง ๆ เช่น เราต้องเรียนหนังสือ ต้องหากรบ้านในเวลาใด และช่วยงานคุณแม่ตอนไหน หรือเมื่อเหลือเวลาว่างแล้ว เราก็เลือกเอาเองว่าเราจะอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือจะดูโทรทัศน์ ซึ่งก็ต้องให้เหมาะสมกับเวลาที่เราว่าง ไม่ทราบว่าคุณอาจารย์เอมอร มีอะไรเพิ่มเติมจากนี้อีกไหมครับ

เอมอร เอ้อ ดิฉันก็มีอีกเล็กน้อยค่ะ คือ อยากสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในหนังสือบันเทิง รวมทั้งของรายการวิทยุและโทรทัศน์นั้นมันก็มีดีบ้างไม่ดีบ้าง มีเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับเด็กบ้าง จึงเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนควรจะดูและฟังอย่างพิถีพิถันเพราะทำให้เหมาะสมกับตนเองและ เลือกเชื่อถือ เลือกรับปฏิบัติตามในสิ่งที่เหมาะสมที่ควรทำนั่นแหละค่ะ

- เอกชัย ครับ เราก็ใช้เวลามาจนกระทั่งตอนนี้ใกล้จะหมดเวลาเต็มที่แล้วนะคะครับ ก็เห็นจะต้องกล่าวลากันแต่เพียงเท่านี้ก่อนนะคะครับ สวัสดีครับ
- เอมอร สวัสดีค่ะ
- ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ รายการสนทนาพาให้รอบรู้เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และครอบครัว ตอน หนังสือ วิทย์และไอทีที่มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง ระหว่างอาจารย์เอมอร กับอาจารย์เอกชัย ก็ได้จบลงแล้วนะคะ เราหวังว่านักเรียนคงจะได้รับความรอบรู้เพิ่มขึ้นบ้างนะคะ และสามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจังเลยนะคะ สำหรับวันนี้เราต้องขออำลา นักเรียนทุกคนไปก่อนแล้วจะมาพบกับนักเรียนอีกในตอนที่ ๑ วันพรุ่งนี้นะครับ นักเรียนอย่างได้ขาด เรียนเสียละนะคะครับ สวัสดีครับ
- ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Cross Fade เป็นเพลงเด็ก แล้ว Fade out

ตอนที่ ๑ "ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด"

ดนตรี : Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ : สวัสดีครับ นักเรียนที่น่ารักทั้งหลาย ต่อไปนี้ก็เป็นช่วงเวลาของรายการสนทนา ทำให้รอบรู้อีกแล้วนะครับ วันนี้เป็นวันที่ ๑ ที่เราเสนอเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ซึ่งวันนี้ก็เป็นตอนสุดท้ายแล้วนะครับโดยมี
ชื่อประจำตอนชื่อว่า

ดนตรี : Fade up แล้ว Fade under ทันที

ผู้ประกาศ : "ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด" (เสียงก้อง) สำหรับผู้ที่จะมาสนทนา
ให้นักเรียนทั้งนั้นที่เป็นอาจารย์ท่านเดิมทั้ง ๑ ท่าน ใช้นักร้อง
อาจารย์เอมอร กับอาจารย์เอกชัย นั้นแหละครับ ขอเชิญนักเรียนติดตามรับฟัง
การสนทนาของอาจารย์ทั้ง ๒ ได้แล้วนะครับ ขอเชิญเดี๋ยวนี้เลยครับ

ดนตรี : Fade up ขึ้น 10 วินาที แล้ว Fade out

เอกชัย : สวัสดีครับ อาจารย์เอมอร

เอมอร : . สวัสดีค่ะ อาจารย์เอกชัย

เอกชัย : . เอ่อ อาจารย์ครับ วันนี้เราจะได้พูดคุยกันในตอนที่ ๑ ซึ่งเป็นตอนสุดท้ายแล้ว
นะครับ

เอมอร : ค่ะ สำหรับตอนที่ ๑ นี้ มีชื่อว่า "ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด" นะคะ
ก็เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเวลาว่างที่มีช่วงเวลายาว ๆ นาน ๆ หน่อยนะคะ ก็อย่าง
วันหยุดเรียน เสาร์ อาทิตย์ หรือวันปิดเทอม หรือวันหยุดราชการเป็นต้น นี่แหละคะ

เอกชัย : ครับ อาจารย์ครับ ก็เนื่องจากว่าวันหยุด เรามักจะมีเวลาว่างช่วงยาว ๆ กว่า
เวลาว่างในวันปกติทั่วไปนะครับ ก็มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ใช้เวลาว่างในวันหยุด
ให้หมดไปอย่างไรประโยชน์ บางคนไปเที่ยวเล่น ยิงนก ตกปลา ปีนป่ายต้นไม้
สนุกสนานได้รับบาดเจ็บมาด้วยก็มากนะครับ ซึ่งที่จริง เราก็มีอย่างอื่นที่ควรทำ
โดยจะให้เป็นประโยชน์แก่เราได้หลายอย่างเหมือนกันนะครับ

- เอมอร ค่ะ วันนี้เราจึงจะมาคุยกันถึงว่าจะใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เกิดประโยชน์อย่างไร ซึ่งก็จะได้พูดคุยถึงการไปฟังปาฐกถา หรือการบรรยาย การไปเรียนพิเศษ การท่องเที่ยว การดูกีฬา หรือดูหนังสพ ต่าง ๆ
- เอกชัย อ้อ จริงสิครับ เดี่ยวนี้ผมเห็นตามโรงเรียน องค์การ สมาคมหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทางราชการ เขามักจะเชิญบุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถในการในสาขาวิชาต่าง ๆ มาบรรยายให้ผู้สนใจได้ฟังกัน
- เอมอร ค่ะ เป็นการเพิ่มความรู้ให้กับผู้สนใจ และบางทีก็ออกอากาศทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ ก็มีนะคะ
- เอกชัย ก็ล้วนแต่ว่า ถ้านักเรียนมีเวลาว่าง ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะหาโอกาสไปรับฟัง
- เอมอร ค่ะ ดีกว่าจะไปเที่ยวชุกชนโดยเปล่าประโยชน์นะคะ แม้แต่พระเทศน์ก็ถือว่าเป็นการบรรยาย ที่นักเรียนสมควรจะหาโอกาสไปฟังด้วยนะคะ
- เอกชัย อ้อ แนนอนสิครับ เอ้อ อาจารย์ครับ ผมอยากให้อาจารย์ลองแนะนำสิครับว่า เมื่อนักเรียนเข้าไปฟัง คำบรรยาย ในสถานที่ต่าง ๆ นั้น นักเรียนควรทำอย่างไรครับ
- เอมอร คิดดูว่าสิ่งแรกที่ไม่ควรลืมมาติดตัวไปด้วยก็คือ สมุด ดินสอ นะคะ ก็เพื่อที่จะบันทึกย่อ ๆ สิ่งที่นักเรียนได้ฟังที่เป็นใจความสำคัญเอาไว้วันนะคะ
- เอกชัย ครับ เป็นการบันทึกช่วยจำว่าฉันได้อะไรบ้าง ก็ต้องฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ โดยพยายามจับใจความสำคัญให้ได้ว่าผู้บรรยายพูดถึงใจความสำคัญอะไร แล้วบันทึกไว้กันลืมใช้ไหมครับ
- เอมอร ค่ะ นอกจากจะช่วยจำแล้วนะคะ ในตอนที่เราฟังแล้วมีข้อสงสัย เราก็จดเอาไว้ซักถาม เมื่อผู้บรรยาย เปิดโอกาสให้ซักถามได้ด้วยนะคะ
- เอกชัย อ้อ จริงสินะครับ ใ้การฟังที่เกิดข้อสงสัยด้วยสินะครับ ผมว่าต้องเป็นการฟังอย่างมีการใช้ความคิดตามคำบรรยาย ว่าที่เขาพูดมามีเหตุผลอย่างไร ถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่นี้แหละจึงทำให้เกิดข้อสงสัยที่จะซักถามได้ ที่นี้ผมมีข้อสงสัยที่ว่าถ้าเกิดการบรรยายนั้น เราฟังจากวิทยุหรือโทรทัศน์แล้วเราเกิดสงสัยเราจะไปถามใครล่ะครับ

- เอมอร ค่ะ อาจารย์ถามได้ดีมากเลยคะ ในกรณีที่อาจารย์ว่านะคะ ถ้าเราฟังแล้วเกิด ความสงสัยอยากรู้จริง ๆ เราอาจจดคำถามที่เราสงสัยเอาไว้ แล้วจะไปค้นคว้า จากหนังสือ เพื่อหาคำตอบหรือไม่ก็อาจจะถามคุณครูที่โรงเรียนก็ได้ บางทีคุณครู อาจให้ความกระจ่างได้ และอีกอย่างนะคะ เกี่ยวกับฟังการบรรยาย คาบออกกล่าว บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการนำไปปฏิบัตินั้น บางทีเราก็ต้องคิดดูดี ๆ ก่อนที่จะทำ บางครั้งอาจทดลองด้วยตนเองจึงรู้ ถ้าสงสัยเราก็ต้องถามให้แจ่มแจ้งจนได้นั้นแหละ ค่ะ ก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ
- เอกชัย ครับ ก็พอจะเห็นลัษณะครับว่าการฟังคาบบรรยายนี้เป็นการใช้เวลาว่างไปใน ทางเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตัวของผู้ที่ฟังได้เป็นอย่างดีนะคะ
- เอมอร . ค่ะ เมื่อพูดถึงการเพิ่มพูนความรู้เนคะ เดี่ยวนี้รัฐบาลก็พยายามส่งเสริมมาก โดยเฉพาะด้านวิชาชีพ
- เอกชัย ครับ บางท้องถิ่นที่มีโรงเรียนฝึกฝนอาชีพ ไปตั้งอยู่ในท้องถิ่นเลย ผมก็คิดว่าใน เวลาว่างในวันหยุด นักเรียนควรใช้เวลาว่างนั้นไปเรียนหาความรู้พิเศษเอาไว้ ให้มาก ๆ เลยครับ
- เอมอร , ค่ะ , เมื่อเติบโตขึ้นก็อาจจะได้รับประโยชน์จากวิชาชีพนั้น และอาจยึดเป็นอาชีพ เลยก็ได้เนคะ
- เอกชัย ครับ อย่างนักเรียนบางคนที่ยากจนที่ไม่มีทุนเรียนต่อในชั้นสูง ๆ ถ้าเรียน วิชาชีพเอาไว้ พอจบการศึกษาก็ยังหางานทำได้ แล้วก็อาจจะประกอบอาชีพได้เลย เนคะครับ แต่ถึงแม้ว่าบางคนจะมีโอกาสเรียนต่อ ผมคิดว่าการที่สนใจเรียนวิชาชีพ นั้น จะทำให้เรามีความรู้เพิ่มมากขึ้น และวิชาชีพต่าง ๆ ผมคิดว่ามีประโยชน์ กับทุก ๆ คนที่สนใจ หรืออาจารย์เอมอรมีความเห็นอย่างไรครับ
- เอมอร : ค่ะ ดิฉันก็เห็นด้วยค่ะ นี่เราก็คอยกันถึงการใช้เวลาว่างในวันหยุดทำประโยชน์ ไปสองเรื่องแล้วใช่ไหมคะ นอกจากนี้ดิฉันคิดว่ายังมีอะไรอย่างอื่นที่สนุก ๆ บ้างไหมคะที่เด็กนักเรียนน่าจะทำได้ในวันหยุดเนคะ

- เอกชัย . มีครับ ก็การไปท่องเที่ยวชิลครับ รับผิดชอบต่อทุก ๆ คนที่ชอบอยู่แล้ว
- เอมอร อ้าว การท่องเที่ยวก็มีประโยชน์ด้วยหรือคะ เห็นบางคนบ่นว่าเปลืองสตางค์ และเปลืองเวลา
- เอกชัย ก็ต้องหมายความว่าเรามีเวลารว่างมากพอและมีสตางค์เหลือใช้พอสมควรด้วย นะครับ ที่นี้ว่าถึงประโยชน์ของมันนะครับ ก็คือ จะช่วยให้มีหูตากว้างขวางขึ้น เป็นการขยายขอบเขตความรู้ เมื่อได้เห็นสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น เกิดความคิดอ่าน และความรอบรู้ด้วยนะครับ
- เอมอร ก็จริงของอาจารย์เอกชัยนะคะ เคียวนี่บ้านเมืองเจริญขึ้นมาก ทางคมนาคมดีขึ้น การเดินทางไปไหนมาไหนสามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้นนะคะ แล้วยัง ถ้าจะให้ดี นะคะดิฉันว่านักเรียนควรจะมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ ให้มากขึ้นโดย เริ่มจากละแวกบ้าน ของตนแล้ว ขยายไปยังละแวกใกล้เคียงออกไป จนกระทั่งเป็นอำเภอและจังหวัด ต่าง ๆ ต่อไปภายหลัง
- เอกชัย ครับ จะทำให้นักเรียนรู้จักประเทศของตนดีขึ้นด้วยนะครับ การไปท่องเที่ยวนี้ บางครั้งครูก็จะจัดพานักเรียนไปพร้อมกัน เป็นคณะ เลยก็มีใช้ไหมครับ
- เอมอร ค่ะ ดิฉันเองยังเคยพานักเรียนของดิฉันไปดูพิพิธภัณฑ์ และพระบรมมหาราชวัง เลยค่ะ แต่ว่าบางทีนะคะตอนปิดเทอมนี้ผู้ปกครองบางคนก็พาบุตรหลานของตนไปเที่ยว ตามต่างจังหวัดที่มีมากนะคะ
- เอกชัย ครับ การที่ได้ไปในที่ต่าง ๆ นักเรียนก็จะได้ชมความงามตามธรรมชาติ โบราณสถาน และสถานที่สำคัญต่าง ๆ เป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ตัวนักเรียน เอง และเกิดความรู้กว้างขวางขึ้น
- เอมอร นอกจากนี้นะคะ ถ้าเป็นการเดินทางรวมไปกับเพื่อน ๆ เป็นหมู่คณะ ก็จะได้ฝึก นิสัยให้นักเรียนได้สังคมกับเพื่อนได้อีกด้วย แล้วยังทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ แปลก ๆ อันจะเป็นผลทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานต่าง ๆ ได้ อีกด้วยนะคะ

- เอกชัย ครับ ก็จึงนับได้ว่า การท่องเที่ยวนี้เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เวลาว่างในวันหยุด เป็นประโยชน์ขึ้นมาได้ นะครับ ถ้าฝึกเรียนมีโอกาสและมีสตางค์อยู่บ้างก็น่าจะได้ ท่องเที่ยวดูบ้างนะครับ
- เอมอร ค่ะ ดิฉันยังอยากจะย้ำว่า การท่องเที่ยวในละแวกบ้านของเราก็จะใช้จ่ายทุนรอน ไม่มากหรอกนะคะ อาจเที่ยวชมนกชมไม้ตามสวนสาธารณะ ในละแวกบ้านเรา หรือจะชมวัดวาอารามหรือโบราณสถาน ที่มีอยู่ในละแวกบ้านเรานั้นคะ ก็คงมีอยู่ ไม่น้อยที่เราอาจยังไม่รู้จักและไม่เคยไป
- เอกชัย ครับผม เป็นข้อเสนอแนะที่ดีมากนะครับ ท่องเที่ยวให้รู้จักแหล่งสำคัญ ต่าง ๆ ใน ละแวกบ้านเราให้ดีกว่าก่อน แล้วค่อยขยายไปยังที่อื่นนะครับ เอ้อ อาจารย์ครับ อาจารย์คิดว่านอกจากการท่องเที่ยวแล้ว มีอะไรอีกบ้างครับที่คิดว่าทำในวันหยุดได้
- เอมอร เอ้อ เอาอะไรดีอ่ย อ้อ เอาการกีฬาดีไหมคะ อาจารย์เอกชัย
- เอกชัย โอ้ วิเศษเลยครับ การใช้เวลาว่างไปเล่นกีฬานี้จะได้ประโยชน์มากนะครับ
- เอมอร • ค่ะ จะทำให้มีสุขภาพ พลานามัย แข็งแรงสมบูรณ์ มีจิตใจที่ร่าเริง แจ่มใสด้วย และกีฬาทุกประเภทดิฉันเห็นว่ามีประโยชน์เหมือน ๆ กันนะคะ
- เอกชัย ครับ และผมก็คิดว่าการเล่นกีฬาจะได้ฝึกตนเองให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาด้วยนะครับ
- เอมอร เอ้อ น้ำใจนักกีฬานี้มันเป็นอย่างไรละคะอาจารย์
- เอกชัย ก็หมายความว่า จะได้รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักการให้อภัย ผู้อื่นด้วยครับ
- เอมอร อ้อ ดิฉันเข้าใจละคะ ใ้การรู้จักชนะ รู้จักแพ้ และให้อภัย ผู้อื่น นี่นับว่ามี ความสำคัญมากนะคะ
- เอกชัย • ครับ ที่นี้ผมมีข้อสงสัยถามอาจารย์บ้างละครับ คือ ผมยอมรับว่าการเล่นกีฬา นี้ ให้ประโยชน์แก่เรามาก แต่ถ้าเราไม่ได้เล่น เราชอบดูชอบเชียร์นี่ละครับ อาจารย์ คิดว่าจะ เป็นประโยชน์บ้างไหมครับ
- เอมอร ดิฉันว่าก็เป็นนะคะ แม้ว่าจะไม่ได้เล่นกีฬาที่อาจขาดไปก็ส่วนที่ไม่ได้ออกกำลังกาย แต่การดูการเชียร์ก็ยังได้ฝึกตนให้มีน้ำใจนักกีฬาได้ดี ทางด้านจิตใจก็ช่วยให้ เกิดความแจ่มใสและเกิดความสนุกสนานลึกลับได้เหมือนกัน นอกจากกีฬาชนะคะ ดิฉันยังคิดถึงสิ่งอื่น ๆ ที่ให้ความสนุกสนานได้อีก อาจารย์ลองทายซิคะว่าคืออะไร

- เอกชัย ผมขอคิดสักหน่อยนะครับ อ้อ อะไรอีกที่ให้ความสนุกสนานแก่เราได้ เอ้อ เราชอบดูหนังสนุก ๆ นี้นะ อาจารย์เอมอรครับใช้ภาพยนตร์หรือเปล่าครับ
- เอมอร โอ้โฮ เก่งจังเลยคะ แต่ดิฉันคิดว่ามากกว่านี้นะคะ ดิฉันรวมถึงพวกมหรสพอื่น ๆ ด้วย เช่น ลิเก ละคร การแสดงต่าง ๆ เลยล่ะคะ
- เอกชัย ครับ เอ แต่ผมชักจะเอะใจนะครับว่าพวกหนังละคร ลิเก นี่มันมีประโยชน์ต่อเด็กนักเรียนด้วยหรือครับ
- เอมอร อาจารย์อย่าลืมนะคะ เราพูดถึงกันในการใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เป็นประโยชน์นะคะ เมื่อเราว่างแล้วเรา ก็สามารถจะเลือกพักผ่อนด้วยสิ่งที่เราชอบใช้หมดคะ
- เอกชัย อาจารย์จะหมายถึงว่า การดูหนัง ดูละคร หรือดูลิเก ก็เป็นประโยชน์ในการช่วยให้คนเราได้ดูเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ลดความตึงเครียดจากงานประจำได้ เมื่อเรามีเวลาว่างมาก ๆ ใช้หมดครับ
- เอมอร : ค่ะ ถูกแล้วค่ะ แต่ดิฉันมีข้อเพิ่มเติมอีกหน่อยนะคะ คือว่าการดูมหรสพที่จะให้ได้ประโยชน์แท้จริง นอกจากจะดูเอาเนื้อหาสาระด้วยแล้วนะคะ นักเรียนก็ควรจะรู้จักใช้ความคิด มีการพิจารณาการกระทำของตัวละครในเรื่องด้วยว่าอย่างไรดี อย่างไรถูก อย่างไรผิด หรือไม่สมควรนำมาเป็นแบบอย่าง
- เอกชัย อ้อ ต้องรู้จักเลือกตัวอย่างที่ดีมาปฏิบัติ เราจึงจะได้ประโยชน์จากการดูมหรสพเหล่านี้ใช้ไหมครับ
- เอมอร ค่ะ อย่างน้อยนะคะ ถ้าดูอย่างทั่ว ๆ ไปก็คือ เราได้ทั้งความสนุกสนาน ได้คติ หรืออุทาหรณ์สอนใจ แต่ถ้าเราไปประพาศติดตามแบบอย่างที่ไม่ดีของตัวละคร อีกหน่อยก็จะกลายเป็นคนเสียอนาคตไปเลยก็ได้
- เอกชัย ครับ เอ อาจารย์ครับ เราได้คุยกันมากพอสมควรแล้วนะครับ วันนี้เราได้คุยกันถึงเรื่องอะไรไปบ้างนะครับ
- เอมอร วันนี้เราก็ได้คุยกันถึงการใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เป็นประโยชน์นะจ๊ะ ซึ่งเราก็ได้แนะนำให้หาประโยชน์โดยการไปฟังปาฐกถา หรือการบรรยาย ไปเรียนพิเศษ เกี่ยวกับวิชาชีพ ไปท่องเที่ยว ไปดูทริค เล่นกีฬา ตลอดจนไปดูพวกมหรสพต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ลิเก ละคร ซึ่งจะให้ทั้งความบันเทิงและความสนุกสนานคะ

เอกชัย : ครับ เราก็คงสรุปกันสั้น ๆ แค่นี้เลยนะคะ สำหรับตอนที่ 3 ซึ่งเป็นตอนสุดท้าย
แล้ว เพราะนี่ก็ใกล้จะหมดเวลาของรายการแล้วครับ

เอมอร . : ค่ะ ก็เห็นจะต้องกล่าวคำอำลากันแต่เพียงนี้ละคะ

เอกชัย . : ครับ

เอกชัย - เอมอร (พร้อม ๆ กัน) สวัสดีครับ - สวัสดีค่ะ

ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ นักเขียนที่รักทุกคนครับ รายการสนทนาหาให้รอบรู้ ตอนที่ 3 ซึ่งมีชื่อตอนว่า
"หาประโยชน์อะไรในวันหยุด" ระหว่างอาจารย์เอกชัย กับอาจารย์เอมอร
ที่จบลงแล้วนะคะ ซึ่งถือได้ว่าจบสมบูรณ์ในเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
แก่ตนเองและครอบครัวด้วยนะคะ เราผู้จัดรายการหวังเป็นอย่างยิ่งว่านักเรียน
คงได้รับความรอบรู้เพิ่มขึ้นไม่ใช่น้อย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้เป็นอย่างดีเลยนะคะ บัดนี้เราต้องกล่าวคำอำลานักเขียนที่รักทุกคนไปก่อน
โอกาสหน้า คงได้เสนอรายการอันเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอีกนะคะ

ดนตรี เริ่ม Fade up ที่ละน้อย ขณะผู้ประกาศพูดใกล้จบถึง

ผู้ประกาศ สวัสดีครับ

ดนตรี Fade up รับขึ้นถึงระดับดังพอประมาณแล้ว Cross fade เป็นเพลงเด็ก
แล้ว Fade out

สคริปต์รายการวิทยุการสอนแบบบทสนทนาสำนวนเด็ก

เรื่อง การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว

ตอนที่ 1 จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาวาง

ตอนที่ 2 หนังสือ วิทยุ และทีวีมีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง

ตอนที่ 3 ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด

ตอนที่ 1 "จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาวาง"

- ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ สวัสดีนักเรียนที่รัก รายการที่นักเรียนจะได้ฟังต่อจากนี้ คือ "รายการ
สนทนาพาหิรรอบรู้" ซึ่งวันนี้เราได้้นำการสนทนา เรื่องการใช้เวลาวาง
ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว มาให้นักเรียนฟัง ซึ่งเป็นการ
สนทนาระหว่างเด็กชายเอกชัย ใจจอย กับเด็กหญิงเอมอร อุณหทัย
เพื่อนคนเก่งของนักเรียนนั่นเอง โดยที่เรื่องนี้เป็น เรื่องที่ค่อนข้างยาว
เราจึงแบ่งเป็น 3 ตอน และนำเสนอให้นักเรียนฟังวันละตอน สำหรับวันนี้
ก็เป็นวันแรกนะคะ รับ ก็ถือเป็นตอนที่ 1 เราได้ให้ชื่อตอนนี้ว่า "จะทำอะไรดี
เมื่อมีเวลาวาง" (ทำเสียงก้อง) เป็นอย่างไรครับ แค่นี้ก็น่าฟัง
แล้วใช่ไหมครับ นักเรียนฟังเนื้อหาสนทนาต่อไปสิครับ จะทำให้รอบรู้มากขึ้น
อย่างแน่นอนเลยละครับ ขอให้นักเรียนติดตามฟังได้ ณ บัดนี้เลยครับ
- ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade out
- เอกชัย สวัสดี เอมอร
- เอมอร สวัสดีค่ะ เอกชัย
- เอกชัย อีเอมอร เธอคงรู้มาแล้วนะว่า เราได้ถูกรับเชิญให้มาพูดคุยกันในรายการ
สนทนาพาหิรรอบรู้ โดยได้ หัวข้อเรื่องว่า การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์
แก่ตนเองและครอบครัว ใช่ไหมเธอ
- เอมอร ใช่ค่ะ เอกชัย โดยในวันแรกนี่ก็ให้ชื่อตอนว่า "จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาวาง"
แหม ชื่อทันสมัยจังนะ แค่นี้ก็น่าฟังแล้ว
- เอกชัย ใช่แล้วค่ะ เป็นชื่อที่คนส่วนมากชอบพูดกันในเวลาวาง ๆ จริง ๆ นะ เธอ
มีหลายคนที่ชอบบอกว่า ไม่รู้จะทำอะไรดีตอนที่มันว่าง ๆ บางทีก็เลยปล่อย
เวลาวางผ่านไปโดยไม่ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย

- เอมอร ไช้ เราก็ก็นั่นด้วยกับเธอนั่นแหละ ดังนั้นวันนี้เรากำลังจะมาคุยกันถึงว่า เวลาว่างมันหมายถึงอะไร แล้วเราจะใช้เวลาว่างนั้นมาทำอะไรให้เกิดประโยชน์ไหมเธอ
- เอกชัย ไช้แล้วละ ตามความเห็นของเรานะ เวลาว่างก็หมายถึง เวลาที่เราเสร็จจากงานที่ต้องทำอยู่เป็นประจำตามหน้าที่ของเราแล้วนั่นเอง แล้วเธอก็คิดว่ามันหมายถึงอะไร
- เอมอร เราก็ก็นั่นเองเดียวกับเธอนั่นแหละ เอกชัย แต่เราก็มีข้อซักถามเธอเพิ่มอีกหนอยนะว่า อย่างเพื่อน ๆ ชั้น ป 5 นี่จะมีงานอะไรบ้างที่หาเป็นประจำตามหน้าที่ เธอพอจะยกตัวอย่างได้ไหมละ เธอ
- เอกชัย ได้สิ เราเคยตามเพื่อน ๆ ป 5 ที่เรารู้จักทุกคนมักตอบคล้ายกันว่า งานประจำของเขาก็คือ ต้องเรียนหนังสือและทำการบ้านที่ครูให้ทำส่ง บางคนก็พูดรวมไปถึงงานที่พ่อแม่ให้ทำเป็นประจำด้วยนะ
- เอมอร ขอบใจนะ เราก็ก็นั่นแหละเข้าใจแล้ว แต่ว่างานที่พ่อแม่มอบให้ทำเป็นประจำนี่นะ ถือว่าเป็นหน้าที่ของเราด้วยหรือเปล่า
- เอกชัย ไม่หรอกเธอ เพราะบางคนไม่ได้ทำ แต่เราเห็นว่าถ้าเรามีเวลาว่าง เราควรช่วยพ่อแม่ทำงานต่าง ๆ นะ เธอ เพราะว่าจะทำให้พ่อแม่รักเรา และตัวเราเองจะได้รับความสุขจากการทำงานด้วยตัวเอง
- เอมอร อ้อ เราเข้าใจแล้วละ ตอนนี่เราก็ก็นั่นมาจนถึงข้อที่ว่า อะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ที่จะทำใน เวลาว่างนี่ เอกชัย เธอคิดว่ามันมีข้อไหนใจความอย่างไรบ้างเกี่ยวกับงานที่มีประโยชน์ที่จะทำใน เวลาว่างนะ
- เอกชัย เออดีเหมือนกันนะ สำหรับตอนนี้เราก็ก็นั่นมาจากการหาประโยชน์เมื่อมีเวลาว่างขึ้นมา ข้อแรกก็คืองานที่เราควรทำในครัวเรือน แล้วอีกข้อก็คือการทำงานอดิเรกนะ เธอ

- เอมอร ไชแล้ว ข้อแรกที่เกี่ยวข้องกับงานที่ควรทำในครัวเรือน ก็คงจะหมายถึงงานที่พ่อแม่มอบหมายให้เราช่วยทำ ถึงจะไม่ใช่งานประจำ แต่เราก็ควรทำเมื่อมีเวลาว่างก็ไม่ควรจะนั่งดูตาย ไข้ไทยเธอ
- เอกชัย ไช แนนอนที่สุดเลยละ เธอ และจะให้ประโยชน์กับผู้ทำมากโดยไม่รู้ตัวเลย ก็ว่าได้ละ การช่วยงานในครัวเรือน เป็นการแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ และพ่อแม่ก็พึงพอใจในตัวเราด้วย งานก็เสร็จเร็วขึ้น บ้านเรือนสะอาดสะอ้าน เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพทุก ๆ คนในครอบครัวของเราไข้ไทย
- เอมอร ไชแล้ว งานในครัวเรือนที่ทำ เราคิดว่าคงจะ เกี่ยวข้องกับการปิดกวาด เช็ดถู ทำความสะอาดบ้านเรือนและภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ ไข้ไทยเอกชัย
- เอกชัย ไชแล้ว ซึ่งทุกคนทำได้ อีกอย่างก็คือ งานอาชีพของพ่อแม่ที่ควรช่วยทำ เช่น พ่อแม่ทำการค้าขาย เราช่วยพ่อแม่ขายด้วย เราก็จะค้าขาย เป็น หรือบางคนพ่อแม่มีอาชีพปลูกผักหรือเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ เมื่อเราช่วยทำงาน เหล่านี้เราก็จะทำงาน เป็น เมื่อโตขึ้นก็อาจยึดเป็นอาชีพได้เลยนะ เธอ
- เอมอร ไชแล้ว ก็อย่างสมัยก่อนนะ โดยเฉพาะวิชาช่างต่าง ๆ ส่วนมากลูก ๆ ก็ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่ของตน เช่น ลูกช่างไม้ที่เป็นผู้ชาย พ่อโตขึ้นก็มีอาชีพอย่างพ่อ หรือลูกช่างทอผ้าที่เป็นผู้หญิง พ่อโตขึ้นก็มีอาชีพทอผ้าอย่างพ่อแม่ได้ ซึ่งที่จริงเธอได้ยกตัวอย่างจน เข้าใจแล้วละ เกี่ยวกับงานที่ช่วยพ่อแม่ทำในครัวเรือน แต่ยังมีอีกข้อหนึ่งที่เรายังไม่ได้พูดถึง เอกชัย เธอจำได้หรือเปล่าว่ามันคืองานอะไร
- เอกชัย โอ เอมอร ก็ใน เมื่อเราเป็นคนขี้เกียจทำอะไรเราจะจำไม่ได้ ก็งานอดิเรก ยังไงละ วาตเธอจะให้ความหมายของคำว่างานอดิเรกนี้อย่างไรละ
- เอมอร แหม เธอมีเข้าใจถามกลับมาให้เราตอบนะ ตามความเข้าใจของเรา งานอดิเรก คืองานที่เราใช้เวลาที่เหลือจากงานที่เราทำกัน เป็นประจำในหน้าที่ของเราทำอย่างสบายใจ โดยไม่รู้สึกท้อหรือถูกบังคับให้ต้องทำ และ เมื่อทำแล้วมีความสุขเพลิดเพลินใจด้วย

- เอกชัย อ้อ งานอดิเรกก็คืองานที่เราทำอย่างสบายใจ ในเวลาที่เหลือจากงานประจำ เอ ฝีมือ แล้วงานอดิเรกนี่เป็นงานที่เราเลือกทำเองด้วย หรือเปล่าละ เพราะ เราคิดว่างานที่เราเลือกทำเอง เราก็น่าจะสบายใจด้วยนะ เธอ
- เอมอร ใจแล้วละ คนเราก็มักเลือกงานอดิเรกไม่เหมือนกัน เช่น บางคนอาจเลี้ยงสัตว์ อ่านหนังสือ เย็บปักถักร้อย ปลูกต้นไม้หรือทำสวนครัวก็ได้ บางคนก็อาจจะสะสมแสตมป์หรือสะสมของเก่าต่าง ๆ ก็ได้ ซึ่งคนเราแต่ละคนก็ชอบไม่เหมือนกันนะ อย่างเช่น เธอละ ชอบทำอะไร เมื่อมีเวลาว่างจากงานประจำ
- เอกชัย งานที่เราชอบมากที่สุด ก็เห็นจะเป็นงานปลูกต้นไม้ ขยายพันธุ์ไม้กระถาง
- เอมอร แหม เอกชัย เธอเป็นคนรักธรรมชาติมากนะ ยอดไปเลย
- เอกชัย : ขอบใจที่ชม จริง ๆ แล้วนะ เรา รู้สึกว่าต้นไม้ทุกชนิด ก็มีความงามเฉพาะของมัน ยิ่งเวลาเราเลี้ยงดูมันแล้วมันออกดอกออกผลเราก็ยิ่งมีความสุขสดชื่นที่ได้เห็นผลงานของเรา หรือการขยายพันธุ์ เช่น ตอนกิ่ง ทาบกิ่ง ต่อดา หรือ เพาะ เมล็ด ก็จะทำให้มันมีจำนวนมากขึ้นและสวยงามมากขึ้น เรายิ่งเป็นสุขใจมากขึ้นด้วย
- เอมอร แหม เอกชัย เธอเป็นคนรักต้นไม้จริง ๆ นะ เราเพิ่งแล้วทำให้เรา รู้สึกว่าชอบงานปลูกต้นไม้ขึ้นมาด้วยแล้วละ เอ้อ แล้วเธอคิดว่างานปลูกต้นไม้ขยายพันธุ์ไม้ นี่เป็นงานอดิเรกของเธอยังให้ประโยชน์อย่างอื่นอีกหรือเปล่าละ เธอ
- เอกชัย ให้ซิเธอ เราเองขยายพันธุ์ไม้ที่เลี้ยงปลูกไว้ แล้วมีคนมาขอซื้อ บางทีนะ เราก็เอาไปขายได้เงินพอเป็นค่ากับข้าวสบาย ๆ เลยละ บางทียังเหลือฝากธนาคารได้อีกด้วยนะ เธอ เรียกว่าได้ทั้งความเพลิดเพลิน สุขใจ แถมยังได้เงินใช้อีกด้วย ในการทำงานอดิเรกนี่นะ เธอ

- เอมอร ไข่ และการทำงานอดิเรกนี่นะ ถ้าเกิดความชำนาญมาก ๆ อาจยึดเป็นอาชีพได้ หรือบางคนอาจช่วยพ่อแม่ทำงานที่เป็นอาชีพของครอบครัวก็ถือว่าเป็นงานอดิเรกได้ และยังเป็นการฝึกวิชาชีพไปโดยไม่รู้ตัวด้วย เอกชัย เธอว่าจริงไหมละ
- เอกชัย จริงจ้ะ เอมอร สมัยนี้เราคิดว่าทุกคนควรฝึกหาความรู้ที่จะประกอบอาชีพ การช่วยพ่อแม่ทำงานที่เป็นอาชีพ จะ เป็นการได้ความรู้ทางวิชาชีพด้วย อย่างเพื่อน ๆ ก็ควรฝึกด้านวิชาชีพไว้ด้วย เพราะโตขึ้นจะต้องรับผิดชอบ ต่อครอบครัว และพ่อแม่ที่แก่ชราลงไปไข่ไหมเธอ
- เอมอร ไข่แล้ว ก็พูดได้ว่าการฝึกหาความรู้ด้านวิชาชีพมีประโยชน์กับเพื่อน ๆ ทุกคน
- เอกชัย เอ้อ แล้วเธอละ เอมอร เธอทำงานอดิเรกอะไร
- เอมอร ของเรานะ ก็อย่างที่คุณหญิงชอบกินนั่นแหละ ก็พวก เย็บปักถักร้อย งานครัว ปรุงอาหาร ทำขนม อะไรพวกนี้แหละ เธอ
- เอกชัย เธอมีเก่งนะ ที่ทำงานอดิเรกได้หลายอย่าง แล้วเธอไปรู้มาจากไหนละ เรากลายให้ช่วยแนะนำ เพื่อน ๆ หน่อย เพราะบางคนมักบ่นว่า งานพวกนี้ ที่เธอทำง่าย หรือแม่แต่งานประดิษฐ์ เลี้ยงสัตว์ หรือการแก้เครื่องจักรกล ต่าง ๆ ว่าเขาทำไมเป็น เลยไม่อย่างทำ เธอพอจะแนะนำได้ไหมละ เธอ
- เอมอร ได้จ้ะ ถ้าเพื่อน ๆ ชอบทำอะไรมากที่สุดที่จะทำ เป็นงานอดิเรก เราไม่รู้ก็ถามจากครู ผู้รู้ หรือหาหนังสือต่าง ๆ ที่จะแนะนำวิธีทำให้กับเราได้โดย เฉพาะ เพื่อน ๆ มีจิต ใจใหญ่ชอบงานประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ก็ถือว่า เป็นงานอดิเรกด้วย แต่ที่สำคัญจะต้องพยายามประดิษฐ์สิ่งของ โดยใช้ทุนน้อย ที่สุด เพราะ เพื่อน ๆ เองยังไม่มีรายได้อะไร เป็นของตัวเองไข่ไหมเอกชัย
- เอกชัย ไข่แล้วละ เธอ และการประดิษฐ์สิ่งของนี่นะ เราคิดว่าอาจใช้เศษวัสดุ ต่าง ๆ มาคิดประดิษฐ์ของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ โดยลงทุนไม่มากนัก หรือ อาจไม่ต้องลงทุนเลยก็ได้ และถ้าเราได้ฝึกหัดคิดประดิษฐ์บ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แปลกได้เอง เธอว่าจริงไหมละ

- เอมอร จริงซิเธอ อย่างเราเองทวงงานปัก ที่แรกก็ต้องถูกลายปักจากหนังสือ
พอทำไปทำมาก็สร้างลายปักเองได้ มีอาจ เป็น เพราะ เราหัดทำบ่อย ๆ
จึงทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ของใหม่ขึ้นเองได้
- เอกชัย แหม เธอก็เก่งเหมือนกันนะ เอมอร ที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นของ
ตัวเอง
- เอมอร ขอบใจจะดีชม แล้วเธอละ มีความเห็นอย่างไรอีกบ้าง เกี่ยวกับงานอดิเรก
ที่ผู้ชายชอบทำนะ
- เอกชัย ผู้ชายบางคนก็อาจชอบเครื่องจักรกล เราคิดว่าเมื่อเด็ก ๆ เราหัดแก้
เครื่องจักรกลเล็ก ๆ และฝึกไปเรื่อย ๆ พอโตขึ้นก็จะเกิดความเข้าใจ
การทำงานของเครื่องจักรกลใหญ่ ๆ ได้ และอาจซ่อมได้ถ้อยนะ หรือ
บางคนอาจสนใจการวาดภาพ ก็หัดวาดภาพบ่อย ๆ พอโตขึ้นอาจเป็น
นักวาดภาพที่ดีก็ได้ใช่ไหมละ เธอ
- เอมอร ใช่แล้ว ทั้งตัวอย่างที่เธอและเราได้พูดถึงก็ เป็นงานอดิเรกหลายอย่าง
แต่อาจมีอย่างอื่นอีกที่จะเลือกทำได้ พี่เอง ๆ ก็ลองพิจารณาดูให้เหมาะสม
กับที่เราชอบ และเกิดประโยชน์กับตัวเรา แต่ที่สำคัญนะ ต้องมีความ
เพลิดเพลิน เป็นสุขใจด้วย เมื่อทำงานอดิเรกนั้น ๆ จริงไหม เอกชัย
- เอกชัย จริงซิ เอมอร เราก็มีความเห็นเช่นนั้น เธอ เอมอร วันนี้เราก็คง
พูดคุยกันมาพอสมควรแล้วนะ เราคงต้องยุติรายการกันก่อน
ในวันนี้ แต่ก่อนอำลาจากกัน เราน่าจะทบทวนกันสักหน่อยนะว่า เราได้
พูดคุยกันถึงเรื่องอะไรไปบ้าง ดีไหมเธอ
- เอมอร ดีซิเธอ เราก็ได้พูดถึงถึงความหมายของเวลาว่างว่าเป็น เวลาที่เรา
เสร็จจากภาระกิจการทำงานประจำแล้ว แล้วเราก็พูดถึงงานประจำ
อัน เป็นภาระหน้าที่ของเด็กนักเรียนก็คือ การเลาเรียน เขียน อ่าน และ
การหาการบ้านที่ครูสั่งให้ทำ ใช่ไหม เอกชัย

- เอกชัย ไชแล้ว เอมอร นอกจากนี้อะเราก็ได้คุยกันต่อถึงว่า อะไรบ้างที่เราควรทำ
เมื่อมีเวลาวาง ซึ่งเราก็พูดกันว่า มีงานบ้านซึ่งเป็นงานในครัวเรือน
ที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ได้มาก จะช่วยให้งานเสร็จเร็ว พ่อแม่
ก็ชื่นชมรักตัวเรา และถ้าเป็นงานอาชีพของพ่อแม่ ก็ช่วยฝึกให้เราเกิด
ความชำนาญ จนสามารถยึดถือเป็นอาชีพต่อไปได้
- เอมอร ไช แล้วเราก็พูดถึงว่า งานที่จะทำได้เมื่อมีเวลาวางอีกอย่างหนึ่งก็คือ
งานอดิเรก ซึ่งเราได้นำความหมายของงานอดิเรกมา เป็นงานที่เราชอบทำ
โดยที่เราทำมันอย่างเพลิดเพลินและเป็นสุขใจ โดยงานอดิเรกนั้นะ สามารถ
จะกลายมาเป็นงานอาชีพได้ เมื่อเราทำงานเหล่านี้ได้ดีขึ้น ชำนาญขึ้น
ก็เป็นการ เพิ่มฐานรายได้ที่ดีวิธีหนึ่งนะ เธอ
- เอกชัย ไชแล้วละ เราก็เห็นจะสรุปกันได้เท่านี้ละ ก็เห็นจะต้องกล่าวลาแค่นี้
เท่านี้ก่อน ไชคดีนะ เอมอร
- เอมอร จ๊ะ ไชคดีจ๊ะ เอกชัย แล้วพบกันใหม่
- ดนตรี Fade in '10 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ รายการสนทนาพาให้รอบรู้ เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง
และครอบครัว ตอน จะทำอะไรดีเมื่อมีเวลาว่าง โดยเด็กชายเอกชัย ใจจดม
และ เด็กหญิงเอมอร อุณหทัย ก็ได้จบลงแล้วนะครับ เป็นอย่างไรครับ
นักเรียนที่น่ารักทั้งหลาย หวังว่านักเรียนคงจะได้รับความรู้ที่จะนำไปปฏิบัติได้
ไม่น้อยเลยนะครับ สำหรับวันนี้เราต้องขออำลาคะนักเรียนทุกคนไปก่อน แล้วจะ
มาพบกับนักเรียนอีกในตอนที่ 2 กันใหม่นะครับ นักเรียนอย่าขาดเรียน
เสียละครับ สวัสดีครับ
- ดนตรี Fade in แล้ว Cross fade เป็นเพลงเด็กแล้ว Fade out

ตอนที่ 2 "หนังสือ วิทย์ และที วี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง"

ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under

ผู้ประกาศ สวัสดี นักเรียนที่รัก รายการสนทนาพาให้รอบรู้มาพบกับนักเรียนอีกครึ่งหนึ่ง
แล้วนะครับ สำหรับวันนี้ก็ยังคงเป็น เรื่องเกี่ยวกับการ ใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ตอนที่ 2 ซึ่งต่อจากตอนที่ 1 ในวัน
วานนี้ครับ สำหรับตอนที่ 2 นี้มีชื่อตอนว่า

ดนตรี Fade in แล้ว Fade under ทันที

ผู้ประกาศ "หนังสือ วิทย์ และที วี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง" (ทำเสียงก้อง)
สำหรับผู้ที่จะมาสนทนาให้นักเรียนฟังนั้นก็ เป็น เพื่อนคน เก่งของนัก เรียนทั้ง 2 คน
นะครับ นักเรียนยังจำชื่อเพื่อนคน เก่งได้ไหมเอ่ย จำได้ใช่ไหมครับก็ เด็กชาย
เอกชัย ใจจอม กับเด็กหญิงเอมอร อุณหทัย นั่นละครับ ทั้ง 2 คน จะ
เป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนได้มากมาย เลย ขอให้ติดตามการสนทนาของทั้ง 2
ได้ ณ บัดนี้เลยครับ

ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade out

เอกชัย สวัสดี เอมอร

เอมอร สวัสดีจ๊ะ เอกชัย

เอกชัย เป็นอย่างไรบ้างละ เอมอร แหมวันนี้ดูหน้าตาเธอยิ้มแย้มแจ่มใสจริงนะ

เอมอร อ้อ เหมอ ชอบใจมากนะที่ชม ก็วันนี้ เป็นวันที่เรามี เวลาว่างมากหน่อย
นะ เธอ และก่อนจะมาออกรายการนะ เราก็ได้อ่านหนังสือการ์ตูนซาซัน
และได้ฟังวิทยุรายการ เพลงที่แสนไพเราะมาทีเดียว

เอกชัย อ้อ เราเข้าใจแล้วละที่เธอหน้าตาแจ่มใสเป็นพิเศษวันนี้ พอดีเลยนะ
ที่รายการสนทนาพาให้รอบรู้วันนี้ เป็นตอนที่มีชื่อว่า หนังสือ วิทย์ ทีวี
มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง จึงตรงกับที่เธอได้ทำมาก่อนที่จะออกรายการ
นี้พอดีเลยนะ

เอมอร ก็ไฉนะซิ เราก็รู้ล่วงหน้าว่าต้องมาออกรายการเกี่ยวกับเรื่อง หนังสือ วิทยุ และทีวี วามีประโยชน์อะไรในยามว่าง เราจึงทดลองดูจนเลย เพื่อจะได้ให้รู้วามันให้ประโยชน์แก่เราบ้างไหม นี่ก็คงต้องยอมรับวามัน ให้ประโยชน์แก่เราจริง ๆ แล้วซินะ เนี่ย เพราะเรารู้สึกว่าได้รับความ สนุกสนาน ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดลงไปมากมาย และมีความสุข สบายใจไม่น้อย ที่เราได้ฟังเพลงเพราะ ๆ พร้อมกับอ่านหนังสือการ์ตูน ไปด้วยนี่แหละ เธอ

เอกชัย แหม นานิจจาเธอจังเลยนะ ที่ได้ทดลองด้วยตัวเองไปหมดเสียทุกอย่าง จนรู้ว่าการอ่านหนังสือและฟังเพลงของเธอนะ ให้ประโยชน์แก่ตัวเองก็ คือ ความสบายใจ แต่เรายังไม่เชื่อสนิทใจหรอกนะ เธอ ใจส่วนที่เชื่อไปแล้ว ก็มาก แต่เรายังมีข้อสงสัยอยู่บางอย่างนะซิเธอ

เอมอร อ้าว, แล้วมันคืออะไรละ ที่เธอสงสัยนะ ลองบอกมาซิ

เอกชัย เรากำลังจะบอก เธออยู่เดียวนี้แหละ เราคิดว่าหนังสือมีอยู่หลายอย่างด้วยกัน ไม่ใช่เฉพาะการ์ตูนขบขันเท่านั้น ส่วนรายการวิทยุก็ไม่ได้มีแต่รายการ เพลง อย่างเดียวนี้ ดังนั้น ข้อสงสัยของเราจึงอยากถามเธอว่า นอกจากหนังสือ การ์ตูนขบขัน และรายการเพลงแล้วอย่างอื่น ๆ นะ จะมีประโยชน์หรือเปล่า นี่แหละ เธอ คือข้อสงสัยของเรา

เอมอร อ้อ เรื่องแค่นี้เองที่เธอสงสัย เราก็คิดว่าหนังสือมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน เช่น หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย หนังสือนิยายสาร และ วารสาร รวมไปถึงหนังสือการ์ตูนประเภทต่าง ๆ ส่วนรายการวิทยุ รวมไปถึงรายการ ทีวี ด้วยเราก็ได้ มีรายการข่าว รายการ เพลง รายการ ละคร รายการสารคดี ตลอดจนรายการทางการศึกษาด้วย ซึ่งก็มีประโยชน์ ทั้งนั้น ถ้าเรารู้จักเลือกดูจริงไหม เอกชัย

- เอกชัย จริงของเธอ แต่หนังสือนี้มีอยู่หลายประเภท ที่นี้การอ่านหนังสือในเวลาว่างนั้น เธอมีความเห็นว่าจะเลือกอ่านอย่างไรดีนะ
- เอมอร อ้อ เราก็ควรเลือกอ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์กับเราละซิ เช่น หนังสือความรู้ทางวิชาการ สารคดี หรือแม้แต่หนังสือเรียนเราก็ควรอ่าน เมื่อมีเวลาว่าง จะทำให้รอบรู้มากขึ้น และเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นด้วยนะ ส่วนหนังสือการ์ตูน หรือนิยาย ก็คงจะให้ความสนุก ผ่อนคลายความตึงเครียด หรือหนังสือพิมพ์ เราก็ควรอ่านบ่อย ๆ เพราะจะทำให้เรามีความคิดทันเหตุการณ์บ้านเมืองอยู่เสมอ และการอ่านนี้เราคิดว่าดีกว่าการฟังตรงที่เราจะอ่าน เมื่อไรก็อ่านได้ แต่การฟังบางครั้งต้องคอยโอกาสและจังหวะเวลา
- เอกชัย อ้อ ที่นี้เราเข้าใจแล้วละว่า การอ่านนั้นก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย แต่มันยังดีกว่าการฟังด้วย เพราะจะอ่านเมื่อไรก็ได้ แต่เรายังมีข้อสงสัยอีกนิดว่า หนังสือที่เธอว่ามีประโยชน์นั้น เราคิดว่าหนังสือบางอย่าง เช่น การ์ตูน นิยาย หรือข้อเขียน แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ถ้าเราอ่านแล้วจำสิ่งที่ไปศึกษา มันยากนะไหม เราได้ คิริเอ เดอ เทน มาขย้างไรละ
- เอมอร ใช่ เราก็เห็นด้วยนะ แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าเราจะอ่านหนังสืออะไรก็ตามเราก็ต้องใช้ความคิด ต้องรู้จักเก็บเอามาคิดเสียก่อนว่า สิ่งใดที่ดีหรือไม่ดีก่อนจะเชื่อถือ หรือยึดเอามาเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เมื่อเราอ่านจบก็ควรจะทบทวนดูซิว่า ได้อะไรจากการอ่านนั้นบ้าง แล้วเราก็เลือกจำแต่สิ่งที่ดีมาทำตาม เราได้พูดถึงประโยชน์ในการเลือกหนังสืออ่านมามาก เค้าละนะ
- ที่นี้เราจะถามความคิดเห็นของเธอบ้าง เกี่ยวกับรายการวิทยุ และรวมถึงรายการทีวี ด้วยนะว่า เราจะเลือกรายการอย่างไรจึงจะได้ประโยชน์ เธอพอจะอธิบายได้ไหมละ

เอกชัย ได้ซิเธอ เกี่ยวกับวิทยุ และทีวี เราคิดว่าเราต้องแยกหูตึงวิทยุก่อนนะ เพราะวิทยุมีแค่เสียง ส่วนทีวีนั้น มีทั้งเสียงและภาพให้อุ้ด้วย ส่วนวิทยุ เราก็ใช้แค่หูฟัง เท่านั้นและขณะที่เราฟังเราอาจใช้ดา ดูหนังสือไปด้วยหรือทำงานบางอย่างในขณะที่ฟังวิทยุด้วยก็ได้ อย่างเช่น รายการ เพลง ซึ่งปกติคนทุกชาติทุก เผ่าพันธุ์ในโลกมักจะชอบฟังเพลง ซึ่งมันก็ทำให้เราเกิดความรู้สึกได้ทุกอย่างเลย อย่างเช่น รัก โกรธ เสียใจ เศร้า สนุก แต่ ส่วนใหญ่ก็ฟังเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น เราฟังเพลงไปพร้อม ๆ กับทำงาน อย่างอื่นไปด้วยได้ อย่างเช่นที่เอมอรได้ฟัง เพลงและอ่านหนังสือการ์ตูนไปด้วยนั้นแหละ

เอมอร ใช่แล้ว เราก็เห็นด้วยว่า การฟังรายการ เพลงจากวิทยุแล้วเรายังสามารถจะอ่านหนังสือไปด้วย เป็นการเพิ่มความสบายใจให้กับตัวเราด้วยสินะ แล้วรายการอย่างอื่นล่ะ เธอคิดว่าอย่างไร

เอกชัย นอกจากรายการ เพลงแล้วนะ ยังมีรายการข่าว ละคร หรือสารคดีที่เราต้องฟัง เอาเนื้อหาสาระด้วย เราอาจต้องหยุดงานอย่างอื่นมาฟังอย่างเดียว แต่ถ้าเรามีงานอดิเรกเบา ๆ ที่ทำเพลิน ๆ ได้ทำอยู่ด้วยเราก็ฟังไป ทำงานไปก็ได้นะ ส่วนประโยชน์ของวิทยุนั้นก็คงแล้วแต่รายการนั้นแหละ เธอ คือถ้าเป็นรายการข่าวก็ช่วยให้เราทันตอ เหตุการณ์บ้าน เมือง ถ้าเป็นรายการ เพลงก็ให้ความเพลิดเพลินใจ รายการละครวิทยุก็ให้ความสนุก และคติแก่เราได้ ส่วนรายการสารคดีหรือรายการความรู้ก็ให้ความรู้แก่เรามากขึ้น โดยแต่ละรายการ เราฟังแล้วก็ต้องใช้ความคิดว่า เราควรจะ เอาสิ่งที่ เป็นประโยชน์ มาใช้กับชีวิตเรานะ เธอ

เอมอร แหม เอกชัย เธออธิบายจน เรา เข้าใจแจ่มแจ้ง เลยนะ แต่ยังมีเรื่อง ทีวี อีกอย่างนะที่เธอยังไม่ได้อธิบายให้เราเลย

- เอกชัย อ้อ . เราเกือบลืมไป การใช้เวลาว่างในการดูทีวี ก็มีประโยชน์เช่นกัน แต่มีข้อดีที่ได้ดูภาพด้วย แต่เราก็กางงานอย่างอื่นไปด้วย เหมือนอย่างวิทย์ ไม่ได้ทรอกนะ เธอ รายการทีวีก็คล้าย ๆ กับ รายการวิทยุนั่นแหละ และ ประโยชน์ก็คล้าย ๆ กัน แต่ก็ต้องมีหลักการในการดูว่า เราควรดูรายการอะไร ถึงจะให้ประโยชน์และดูแล้วก็ต้องพิจารณาให้ดีกว่าสิ่งใดที่ให้ประโยชน์ที่เรา จะนำมาใช้กับชีวิตได้ ก็คงมีเท่านั้นละ เธอ
- เอมอร เธอมี เราก็กังที่เธอพูดเสีย เหลือเลยละ เราคิดว่าเราคุยกันมาถึงตอนนี ก็คงจะใกล้หมดเวลาแล้วสินะ สิ่งที่คุณก็มี เนื้อหาสาระมากไม่น้อยเลยนะ เธอ ว่าแต่ว่าเราน่าจะมาสรุปบทบทวนกันดีไหมว่า เราได้คุยอะไรกันไปบ้าง
- เอกชัย ก็กินะซิเธอ สำหรับตอนนี้ก็มีชื่อตอนว่า "หนังสือ วิทย์ ทีวี มีประโยชน์ อย่างไม่ใช่นามวาท" นี่เราก็ก่อนถึงว่าหนังสือมีกี่ประเภท แต่ละประเภท ให้ประโยชน์อะไรแก่เราบ้าง ส่วนรายการวิทยุ และทีวี ก็มีหลายรายการ ด้วยกัน แล้วรายการแบบใดให้ประโยชน์แก่เราบ้างใช้ไหมล่ะ เธอ
- เอมอร ใช่แล้วละ แต่เราก็กังจะสรุปรวม ๆ กันได้ไหมล่ะว่า เมื่อเรามีเวลา ว่างจริง ๆ แล้ว เราอยากจะทำหนังสืออะไร ฟังวิทยุรายการอะไร หรือ ดู ทีวีรายการอะไร ก็แล้วแต่ที่เราต้องการ เราชอบเพราะจะช่วยทำให้เรา ได้รับความสุขสบายใจ และได้ผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการพักผ่อน หย่อนใจ ภายหลังจากการทำงานประจำมาแล้วใช่ไหมล่ะ ก็อย่างเราตอน ต้นรายการ เธอเห็นใช่ไหมล่ะ ว่าเราหน้าตาขมขื่นแจ่มใสเป็นพิเศษ นี่ก็ เพราะเราเราได้ทำในสิ่งที่เราอยากทำในยามว่างนั่นแหละ คือ ได้อ่าน การ์ตูนขำขัน และได้ฟังเพลงเพราะ ๆ ที่เราชอบ แต่ต้องจำไว้ล่ะว่าเมื่อถึง เวลาทำงานประจำ เราก็กังทำงานอย่างจริงจัง ไม่ใช่อย่างงัวเงียฟังเพลง และดูหนังสือการ์ตูนอยู่ถ้าเป็นอย่างนี้ ก็เสียงานแย่เลยนะ เธอ

- เอกชัย** โชแล้วละ เอมอร ก็ได้สรุปมามากพอสมควรแล้วนะ ยังไงสำหรับเพื่อน ๆ ที่ต้องขีดเวลาให้ตนเองดี ๆ นะว่า เวลาใดที่เราต้องทำอะไรในวันหนึ่ง ๆ เช่น เราต้องเรียนหนังสือ ต้องทำการบ้านในเวลาใด และจะช่วยงานพ่อแม่ตอนไหน และเมื่อมีเวลาวางแล้วเพื่อน ๆ ก็เลือกเอาเองว่าจะอ่านหนังสือ ฟังวิทยุหรือดูทีวี แต่ก็ต้องให้เหมาะสมกับเวลาที่ว่างด้วยนะ ไม่รู้ว่า เอมอรจะมีอะไรเพิ่มเติมจากนี้อีกไหมละ เอม
- เอมอร** อ้อ เรามีอีกเล็กน้อยนะ เอกชัย คืออยากสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในหนังสือการอ่านและนิยาย รวมทั้งของรายการวิทยุ และทีวี ด้วยนะว่า มันก็ดีบ้างไม่ดีบ้าง มีเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับเราบ้าง จึงจำเป็นที่เพื่อน ๆ ควรจะดูและฟังอย่างใช้ความคิดให้เหมาะสมกับตนเอง และ เลือก เชื่อถือ ทำตามในสิ่งที่ดีงามและ เหมาะสม เท่านั้นแหละ เอม
- เอกชัย** โชแล้วเราก็ก็นั่นด้วย มีเอมอร เราก็ก็นั่นเวลาจนใกล้จะหมดเวลาเดิมที่ แล้วนะ ก็เห็นจะต้องกล่าวลากันแต่เพียงเท่านี้ก่อนละนะ
- สรวิศ** ติ้นะ เอมอร
- เอมอร** จ๊ะ สรวิศก็จ๊ะ เอกชัย
- ดนตรี** Fade in 10 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ** . รายการสนทนาทำให้รอบรู้เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และครอบครัว ตอน หนังสือ วิทยุ และทีวี มีประโยชน์อย่างไรในยามว่าง ระหว่าง เด็กชาย เอกชัย ใจจอม และ เด็กหญิงเอมอร อุณหทัย ก็ได้จบลงแล้วนะครับ เราหวังว่านักเรียนคงจะได้ความรู้เพิ่มขึ้นบ้างนะครับ และสามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจังเลยนะครับ สำหรับวันนี้เราต้องขออำลากับทุกคนไปก่อน แล้วจะมาพบกับนักเขียนอีกในตอนที่ 3 วันพรุ่งนี้นะครับนัก เรียนอย่าได้ขาดเรียน เสียนะครับ สรวิศดีครับ
- ดนตรี** Fade in 10 วินาที แล้ว Cross fade เป็นเพลงเด็กแล้ว Fade out

ตอนที่ 3 "ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด"

- ดนตรี Fade in 15 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ สวัสดิ์ครับ นักเรียนที่น่ารักทั้งหลาย คอไปนี่ก็ เป็นช่วงเวลาของรายการ
สนทนาพาให้รอบรู้อีกแล้วนะครับ วันนี้เป็นวันที่ 3 ที่เราเสนอ เรื่อง
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ซึ่งวันนี้ก็เป็น
ตอนสุดท้ายแล้วนะครับ โดยมีชื่อประจำตอนนี้ว่า
- ดนตรี Fade in แล้ว Fade under ทันที
- ผู้ประกาศ "ทำประโยชน์อะไรในวันหยุด" (เสียงก้อง) สำหรับผู้ที่จะมาสนทนาให้
นัก เรียนฟังก็ เป็น เพื่อนคน เก่งของนัก เรียนนั้น เอง ไซแล้วครับ เด็กชาย
เอกชัย กับเด็กหญิง เอมอร นั้นแหละครับ ขอเชิญนัก เรียนติดตามรับฟัง
การสนทนาของเพื่อนคน เก่งทั้ง 2 ได้แล้วครับ ขอเชิญเดี๋ยวนี้เลยครับ
- ดนตรี Fade in ขึ้น 10 วินาที แล้ว Fade out
- เอกชัย สวัสดิ์ เอมอร
- เอมอร สวัสดิ์จ๊ะ เอกชัย
- เอกชัย เออเนี่ยเอมอร วันนี้เราจะมาพูดคุยกันในตอนที่ 3 ซึ่งเป็นตอนสุดท้ายแล้ว
นะเธอ
- เอมอร ใช่นั่นแหละ ตอนที่ 3 นี้ ก็มีชื่อว่า ทำประโยชน์อะไรในวันหยุดใช้ไหมเธอ
และก็เป็น เรื่องราวเกี่ยวกับเวลาว่างในวันหยุดที่มีช่วงเวลายาวนานอย่าง เช่น
วันปิดเรียน เสาร์ - อาทิตย์ หรือวันปิดเทอม หรือว่าวันหยุดราชการนี่แหละ เธอ
- เอกชัย ใช่นั่นแหละ ก็วันหยุดนี่นะเรามักจะมีเวลาว่างกันมากและ เป็น เวลาว่างช่วง
ยาว ๆ กว่าวันธรรมดา ก็มีเพื่อนจำนวนไม่น้อยที่ใช้เวลาว่างในวันหยุด
ให้หมดไปอย่างเปล่าประโยชน์ บางคนไปเที่ยวเล่น ینگก ตกปลา ปีนต้นไม้
จนจนได้รับบาดเจ็บแผลมาก็มี ซึ่งที่จริงแล้วเราก็มีอย่างอื่นทำโดยจะให้ เป็น
ประโยชน์แก่เราได้มากมายจริงไหมละ เธอ

- เอมอร จริงซี เอกชัย ในวันนี้เราจะมาพูดคุยกันถึงว่าจะใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เกิดประโยชน์ โดยการไปฟังปาฐกถาหรือการบรรยาย การไปเรียนพิเศษ การท่องเที่ยว การดูกีฬา หรือดูการละเล่นมหรสพอื่น ๆ ใช้ใช้ไหมล่ะเธอ
- เอกชัย ใช่แล้ว และเดี๋ยวนี้เราเห็นตามโรงเรียน องค์การ สมาคม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ของราชการ เขามักจะให้คนที่มีความรู้ ความสามารถในการบรรยายให้ผู้สนใจฟังกันใช่ไหมเธอ
- เอมอร ใช่แล้ว เรียกว่าเป็นการเพิ่มความรู้ให้กับผู้สนใจด้วย บางทีก็ออกทางรายการวิทยุ หรือโทรทัศน์ก็มีใช่ไหมล่ะเธอ
- เอกชัย ใช่แล้ว และถ้าเรามีเวลาว่างก็ควรจะหาโอกาสไปฟังเพื่อเพิ่มความรู้ใช่ไหมล่ะเธอ
- เอมอร ใช่สิ เพราะดีกว่าที่เราจะไปเที่ยวชุกชมโดยไม่ได้ประโยชน์ แม้แต่พระเทศน์ก็ถือว่าเป็นการบรรยายที่เราควรจะหาโอกาสไปฟังด้วยจริงไหม
- เอกชัย จริงซี เออสิ เอมอร เราอยากให้เราทั้งสองแนะนำเรา เมื่อเพื่อน ๆ จะเข้าไปฟังคำบรรยายในสถานที่ต่าง ๆ นั้น ควรทำอย่างไรบ้างล่ะ
- เอมอร เราว่าสิ่งแรกที่ไม่ควรลืมนำติดตัวไปด้วย ก็คือสมุดกับดินสอ ยิ่งงั้นล่ะ ก็เพื่อที่เราจะได้บันทึกย่อ ๆ ในสิ่งที่ได้ฟังที่เป็นใจความสำคัญเอาไว้ล่ะเธอ
- เอกชัย อ้อ เป็นการบันทึกช่วยความจำว่าขึ้นเถอะ ก็ต้องฟังอย่างตั้งใจออกตั้งใจ โดยต้องพยายามจับใจความสำคัญให้ได้ว่า ผู้บรรยายพูดถึงอะไร แล้วบันทึกไว้เพื่อกันลืม ใช่ไหมเธอ
- เอมอร ใช่แล้วละ และนอกจากจะช่วยจำแล้วนะ ในตอนที่เรอฟังแล้วมีข้อสงสัย เราก็จดเอาไว้ซักถาม เมื่อผู้บรรยายเปิดโอกาสให้ซักถามได้ด้วยนะเธอ

- เอกชัย อ้อ จริงสินะ การฟังที่เกิดข้อสงสัยด้วยนี่นะ เราว่าต้องเป็นการฟังอย่าง ใช้ความคิดตามคำบรรยายไปด้วย วาที่เขาสอบถามมีเหตุผลอย่างไร ถูกต้อง และ เชื่อถือได้หรือไม่ นี่แหละจึงทำให้เกิดความสงสัยได้ ทีนี้เรามีข้อสงสัยว่า ถ้าเกิดการบรรยายนั้น เราฟังจากวิทยุ หรือโทรทัศน์ แล้วเราจะไปตามใคร ละ เอะ
- เอมอร แหม เธอถามได้ดีมาก เลย ในกรณีนี้ที่เธอถามนั้นถ้าเราฟังแล้ว เกิดสงสัย และอยากรู้ เราก็จดข้อสงสัยเอาไว้วันละ แล้วก็ไปค้นคว้าจากหนังสือหรือไม่ อาจจะไปตามครูที่โรงเรียนก็ได้ บางทีครูอาจอธิบายให้หายสงสัยได้ และ อีกอย่างเกี่ยวกับการบรรยาย ซึ่งเป็นการนำไปทำปฏิบัติตาม บางทีเราต้อง คิดดูให้ดีกว่าก่อนจะทำ บางครั้งต้องทดลองด้วยตนเองจึงรู้ ถ้าสงสัย เราก็ต้อง ตามให้รู้จริงจนได้ก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ หรือ เธอเห็นวาทะอย่างไรละ
- เอกชัย เราก็เห็นด้วย และก็เข้าใจแล้วว่าการฟังคำบรรยายนี่นะ เป็นการ เพิ่มพูน ความรู้ให้แก่ตัวเองเป็นอย่างดีเลยนะ เอะ
- เอมอร ใช่แล้ว และ เมื่อพูดถึงการเพิ่มพูนความรู้นะ เดี่ยวนี้รัฐบาลก็พยายาม ส่งเสริมมากโดยเฉพาะด้านวิชาชีพ
- เอกชัย ใช่แล้ว และบางท้องถิ่นนะ เขามีโรงเรียนฝึกฝนอาชีพ ไปตั้งอยู่ในท้องถิ่น เลย เราคิดว่า เวลาว่างในวันหยุด เราควรใช้เวลาว่างไปเรียนหาความรู้พิเศษ เข้าไว้ให้มาก ๆ เธอว่าดีไหมละ
- เอมอร ดีซิเธอ เพราะ เมื่อใดขึ้น เราก็จะได้รับประโยชน์จากวิชาชีพนั้น และอาจ ยึดทำเป็นอาชีพ เลยก็น่าได้
- เอกชัย จริงด้วย อย่างเพื่อน ๆ บางคนไม่มีโอกาสเรียนในชั้นสูง ๆ ได้ ถ้าเรียน วิชาชีพเอาไว้ พอเราเรียนจบภาคบังคับแล้วก็ออกไปประกอบอาชีพได้เลยละ ถึงแม้บางคนจะมีโอกาสเรียนต่อ แต่เราคิดว่าการศึกษาที่สนใจเรียนวิชาชีพนั้น จะทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น และวิชาชีพนี้นะ เราคิดว่ามีประโยชน์กับทุก ๆ คน ที่สนใจใช้ไหมละ เอะ

- เอมอร ใช่ เราก็เห็นด้วยนะ ที่เราก็คงถึงการใช้เวลาว่างในวันหยุดทำประโยชน์ ไปสองเรื่องแล้วนะ เธอคิดว่ายังมีอะไรอย่างอื่นที่สนุก ๆ บ้างไหม ที่เรา จะทำในวันหยุดได้อีก
- เอกชัย อ้อ มีซิเธอ ก็การท่องเที่ยวละ รับรองสนุกแน่ ๆ ทุกคนชอบอยู่แล้ว
- เอมอร อ้าว การท่องเที่ยวก็มีประโยชน์ด้วยหรือ เธอ เห็นพูดกันว่าเปลืองสตางค์ และ เสีย เวลาด้วยนะ เธอ
- เอกชัย แต่เราก็ต้องหมายความว่า เรามีเวลาว่างมากพอและมีสตางค์เหลือพอใช้ ประโยชน์ของการท่องเที่ยวมันจะช่วยให้มีหูตากว้างขวางขึ้นมาก เป็นการ ขยายขอบเขตความรู้ เมื่อได้พบเห็นสถานที่ต่าง ๆ ทำให้เราเกิดความคิด ต่าง ๆ และทำให้รอบรู้มากขึ้นด้วย นะเธอ
- เอมอร ก็จริงของเธอนะ แต่ว่าบ้าน เมืองเจริญขึ้นมาก ทางคมนาคมก็สะดวก การ เดินทางไปไหนก็รวดเร็ว ถ้าจะให้ดีเราควรรู้จักสถานที่ โดย เริ่ม จากแถวบ้าน เราก่อนแล้วค่อยขยายไปยังระแวกบ้านอื่นจนถึงอำเภอและจังหวัด ต่อไปภายหลังใช่ไหมละ เธอ
- เอกชัย ใช่แล้ว การท่องเที่ยวจะทำให้เรารู้จักประเทศของเราดีขึ้น บางครั้ง เป็น การท่องเที่ยว เป็นหมู่คณะที่ครูพาไปก็มีใช่ไหมละ
- เอมอร ใช่ ครูของเราเคยพาพวกเราไปสุโขทัยวัดพระบรมมหาราชวัง บางทีตอนปิด เทอมพ่อแม่ของ เราก็มพาเราไป เที่ยวตามต่างจังหวัดด้วยนะ เธอ สนุกนาดูเลยละ
- เอกชัย จริงของเธอนะการไปในที่ต่าง ๆ เราก็จะได้ชมความงามของธรรมชาติ ไปราชมสถาน และสถานที่ต่าง ๆ เป็นการเพิ่มความรู้อ เพิ่มประสบการณ์ ให้แก่เราค่ะใช่ไหมละ เธอ
- เอมอร ใช่แล้วนอกจากนี้ละ การเดินทางไปเป็นหมู่คณะ เป็นการฝึกเราให้เข้าสังคม กับเพื่อน ๆ ได้ดีอีกด้วย แล้วยังได้ประสบการณ์แปลก ๆ ทำให้เราเกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานต่าง ๆ ได้อีกนะ

- เอกชัย ก็นับได้ว่าการท่องเที่ยวก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เราได้ใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เป็นประโยชน์ขึ้นมาได้นะ เธอ
- เอมอร ใช่แต่เราอยากจะย้ำอีกว่า การท่องเที่ยวในละแวกบ้านเรา ก็จะใช้จ่ายเงินไม่มากนัก เราอาจเที่ยวชมนก ชมไม้ในสวนสาธารณะในละแวกบ้านเรา หรือจะชมวัดวาอารามหรือโบราณสถาน ที่มีอยู่ก็คงมีอยู่มากที่เราไม่รู้จักและไม่เคยไปก็ได้ล่ะ เธอ
- เอกชัย เป็นข้อเสนอแนะที่ดีมากนะ เธอ เราท่องเที่ยวให้รู้จักที่สำคัญในละแวกบ้านเราก่อนแล้วค่อยขยายออกไปยังที่อื่น ๆ เออเนี่ย เอมอร เธอคิดว่าจะมีอะไรอีกไหมที่ทำในวันหยุดได้อีกบ้างล่ะ
- เอมอร เอ่อ เอาอะไรดีเอ่ย อ้อ เอาการกีฬาดีไหมล่ะ เธอ
- เอกชัย โอ้ วิเศษเลยล่ะ เธอ ใช้เวลาว่างในวันหยุดไปเล่นกีฬา จะได้ประโยชน์มากนะ เธอ
- เอมอร ใช่แล้ว เพราะเราจะไปมีสุขภาพ พลานามัย ที่แข็งแรงสมบูรณ์มีจิตใจเราแข็งแรงไม้อ และ เราเห็นว่ากีฬาทุกประเภทก็มีประโยชน์เหมือนกันนะ หรือ เธอคิดเห็นอย่างไรล่ะ
- เอกชัย เราก็เห็นด้วย และการเล่นกีฬานี้จะเป็นการฝึกจิตใจให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาด้วยนะ เธอ
- เอมอร เอ น้ำใจนักกีฬานี้มันเป็นอย่างไรร่ะ เธอ
- เอกชัย ก็หมายถึงว่าเราจะได้รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย ผู้อื่นด้วยนะซิ
- เอมอร อ้อ เราเข้าใจแล้วละ การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย ผู้อื่นนี้จำเป็นที่มีความสำคัญมากใช่ไหมล่ะ เธอ
- เอกชัย ใช่แล้วละ แต่เราก็มีข้อสงสัยที่อยากถามเธอว่า ถ้าเราไม่ได้เล่นกีฬา แต่เราชอบไปดูหรือชอบเชียร์ล่ะ เธอคิดว่ามันมีประโยชน์ไหมล่ะ

เอมอร เราคิดว่ามีประโยชน์นะ เธอ ถึงแม้เราไม่ได้เล่นกีฬาที่อาจขาดไปในส่วนของ การออกกำลังกาย แต่การไปดู และการ เชียร์ก็ยังได้ฝึกให้มันน้ำใจนักกีฬา ได้ดี ส่วนด้านจิตใจก็ช่วยทำให้เกิดความแจ่มใสและ เกิดความสนุกสนานก็พัก ได้เหมือนกันนะ เธอ นอกจากกีฬาแล้วนะ เรายังคิดถึงอื่น ๆ ที่ให้ความ สนุกสนานได้อีกในวันหยุด เธอลองทายดูซิว่าคืออะไร

เอกชัย เราขอคิดสักหน่อยนะ เอ อะไรนะที่ให้ความสนุกสนานแก่เราได้อีก เอ้อ เราชอบดูหนังสนุก ๆ นี้นะ นี้อะ เอมอรใช้ภาพยนตร์หรือเปล่าละ

เอมอร แหม เธอมีเก่งจังเลยนะ แต่เราคิดว่ามากกว่านี้นะ เธอ เรารวมถึงพวก การละเล่นอื่น ๆ ด้วย เช่น ลิเก ละคร การแสดงต่าง ๆ ที่เรียกว่า พวกมหรสพ เลยละเธอ

เอกชัย เอ แต่เราชักสงสัยแล้วซิว่า พวกหนัง ลิเก ละคร นี่มันมีประโยชน์ต่อกัน เด็ก ๆ อย่างเราด้วยหรือเธอ

เอมอร นี้อะเอกชัย เธออย่าลืมนะว่า เราพูดถึงการใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เป็นประโยชน์ นะ เธอ เมื่อเรามีเวลาว่างเราก็สามารถจะ เลือกพักผ่อนด้วยสิ่งที่เราชอบ ใช่มั้ยเธอ

เอกชัย นี้อะเธอจะหมายถึงว่าการดูหนัง ดูละคร หรือดูลิเก ก็เป็นประโยชน์ในการใช้ เวลาว่าง เพื่อให้เราได้พักผ่อนหย่อนใจหายจากความตึงเครียดจากงานประจำ ใช่มั้ยเธอ

เอมอร ใช่ถูกแล้วละ เธอ แต่เราก็มีสิ่งเพิ่มเติมอีกหน่อย คือว่าการดูมหรสพดังกล่าว ก็จะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง นอกจากดูเอาเนื้อหาสาระแล้วนะ เราควรจะรู้จักใช้ความคิดหาอย่างใดอย่างหนึ่งคิดหรือไม่ว่าสมควรนำมาเป็นแบบอย่าง

เอกชัย อ้อ เรียกว่าต้องรู้จักเลือกตัวอย่างที่ดีมาปฏิบัติ เราจึงจะได้ประโยชน์จากการ ดูพวกมหรสพการแสดง เหล่านี้ใช่มั้ยเธอ

- เอมอร ไซ้แล้ว อย่างน้อยนะ ถ้าทุกคนทั่ว ๆ ไปเราได้ทั้งความสนุกสนาน เพลิน เพลิน
และยังได้คติหรืออุทาหรณ์สอนใจ เราด้วย แต่ถ้าเราไปหาตามแบบอย่างที่ไม่ดี
ของตัวละครมา อีกหน่อย เราก็จะกลายเป็นคน เสียอนาคตไปเลย ก็ได้ไซ้ไหม
เอกชัย
- เอกชัย ไซ้แล้ว เอมอร ฝีมือเราก็ได้คุยกันมานานพอสมควรแล้วนะ วันนี้เราได้พูดคุยกัน
เรื่องอะไรไปบ้างละ เธอ
- เอมอร อ้อ วันนี้เราก็ได้คุยกันถึงเรื่องการใช้เวลาว่างในวันหยุดให้เกิดประโยชน์
ซึ่งเราได้แนะนำเพื่อน ๆ ให้หาประโยชน์โดยการไปฟังปาฐกถาหรือการบรรยาย
การไปเรียนพิเศษเกี่ยวกับวิชาชีพ การไปท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการดู
และการเชียร์กีฬาด้วย ตลอดจนถึงดูมหรสพต่าง ๆ เช่น หนัง ละคร ลิเก
เป็นต้น ซึ่งให้ทั้งความบันเทิงใจและความสนุกสนานนะ เธอ
- เอกชัย ไซ้แล้ว เราก็คงสรุปกันสั้น ๆ แค่นี้เลยนะสำหรับตอนที่ 3 ซึ่งเป็นตอนสุดท้าย
แล้ว เพราะนี่ก็ใกล้จะหมดเวลาของรายการแล้วนะ เธอ
- เอมอร ไซ้ ก็ เห็นจะต้องกล่าวคำอำลาเพียงเท่านั้น
- เอกชัย ไซ้แล้ว
- เอมอร-เอกชัย (พร้อม ๆ กัน) สวัสดีครับ - สวัสดีค่ะ
- ดนตรี Fade in 10 วินาที แล้ว Fade under
- ผู้ประกาศ นักเรียนที่รักทุกคนครับ รายการสนทนาพาใจรอบรู้ ตอนที่ 3 ซึ่งมีชื่อตอนว่า
"หาประโยชน์อะไรในวันหยุด" ระหว่าง เอกชัย กับเอมอร เพื่อนคนเก่งของ
นักเรียนก็จบลงแล้วนะครับ ซึ่งถือว่าจบสมบูรณ์ในเรื่องการใช้เวลาว่างให้
เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ด้วยนะครับ เราผู้จัดรายการหวังเป็น
อย่างยิ่งว่านักเรียน คงได้รับความรู้เพิ่มขึ้นไม่ใช่น้อย และสามารถจะนำไปใช้

ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีเลยนะครับ บัดนี้เราต้องกล่าวคำอำลาเพื่อนๆ
ที่รักทุกคนไปก่อน โอกาสหน้าคงได้เสนอรายการอื่น เป็นประโยชน์แก่นักเรียน
อีกนะครับ

ดนตรี เริ่ม Fade in คีล่อน้อย ขณะผู้ประกาศพูดใกล้จบถึง

ผู้ประกาศ สวัสดีครับ

ดนตรี Fade in รับขึ้นถึงระดับพอประมาณแล้ว Cross fade เป็นเพลงเต็มแล้ว
Fade out

ภาคผนวก ง

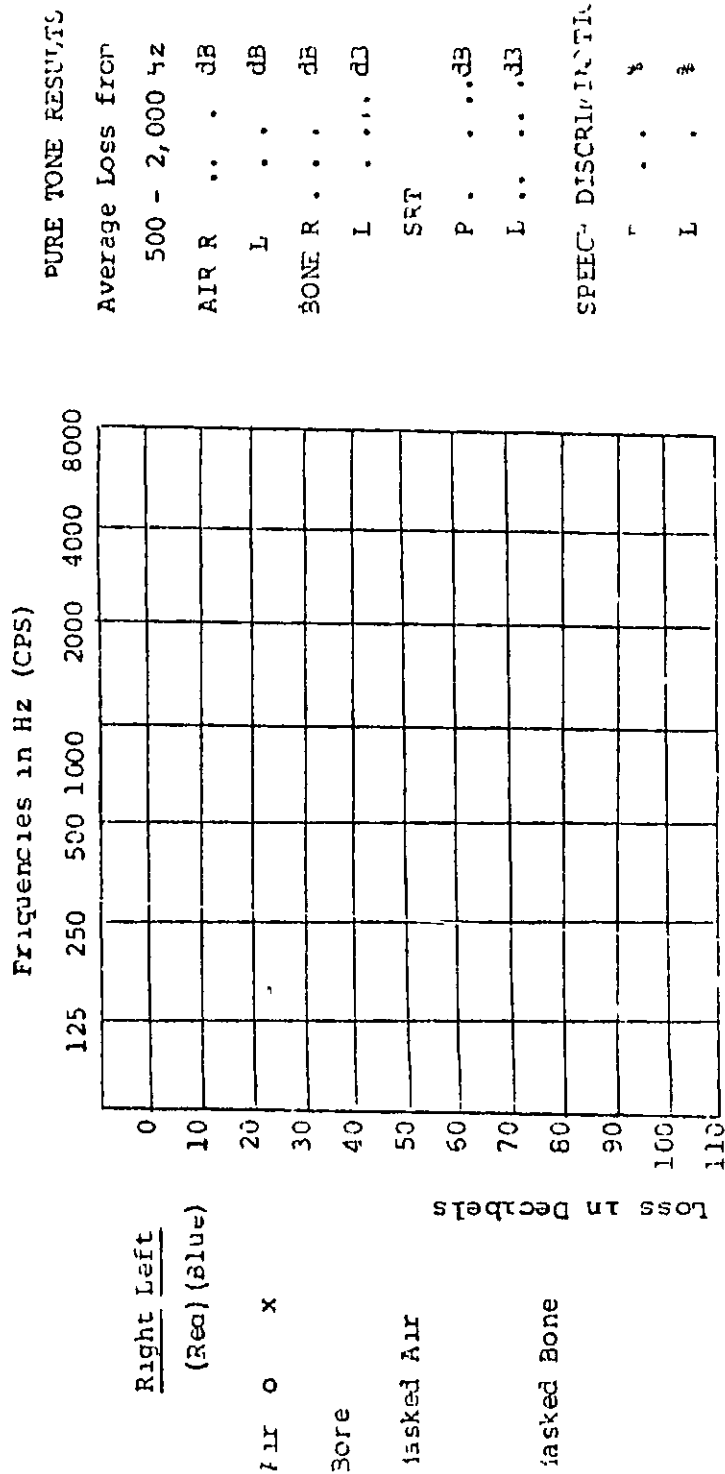
แสดงแบบทดสอบการไต่สวน

SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

Speech and Hearing Clinic

AUDIOMETRIC EXAMINATION

Name Age . . Sex Date
Audiometer EB Tested by

ภาพประกอบ 2 แสดงแบบทดสอบการได้ยิน